

Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2022/52

Harald Lunde

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og undersøkelser basert på administrative informasjonssystemer.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 15. desember 2022

ISBN 978-82-587-1632-4 (trykt)

ISBN 978-82-587-1633-1 (elektronisk)

ISSN 0806-2056

ISSN 1892-7513 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Introduksjonsprogram og -stønad til nyankomne innvandrere har vært en obligatorisk ordning for kommunene fra og med 1. september 2004.

I Statistisk sentralbyrås rapporter om introduksjonsordningen følger vi deltakerne som har avsluttet introduksjonsprogrammet, og ser hvilken tilknytning de har til arbeidsmarkedet, og belyser utdannings- og inntektssituasjon i årene etter at de gikk ut av programmet. Dette er den ellefte rapporten Statistisk sentralbyrå (SSB) publiserer om dette emnet.

Hvordan går det med tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet i årene etter endt program? Tidligere rapporter har stort sett fulgt tidligere deltakere de 5 første årene etter avsluttet program. I denne rapporten studeres alle årskull fra 2005 til og med 2019, og vi følger deres vei gjennom arbeidsmarkedet og utdanningssystemet samt ser på inntektssituasjonen i årene fram til og med 2020, altså i inntil 15 år etter programslutt. Nytt i denne rapporten er også at vi ser på hvor varig tilknytning til arbeidsmarkedet de tidligere deltakerne oppnår i årene etter endt introduksjonsprogram.

Rapporten er utarbeidet av Harald Lunde. Jinghui Geng Lysen takkes spesielt for all bistand og mange gode kommentarer. Jan Furseth har også bidratt med faglige innspill og korrektur.

Rapporten er tilgjengelig i PDF-format på Statistisk sentralbyrås nettsider under adressen:

<http://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/monitor-for-introduksjonsordningen>

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har finansiert rapporten.

Statistisk sentralbyrå, 6. desember 2022

Ann-Kristin Brændvang

Sammendrag

Introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere er et integreringspolitisk tiltak som alle norske kommuner har plikt til å tilby nyankomne flyktninger og deres familiegjenforente i henhold til introduksjonsloven (lov av 4. juli 2003 nr. 80). Populasjonen i denne rapporten omfattes ikke av endringene som ble innført gjennom den nye integreringsloven (lov av 11. juli 2020 nr. 127).

Totalt sett har over 61 500 personer gjennomført introduksjonsprogrammet fra 2005 til og med 2019, og av disse er fremdeles 95 prosent bosatt i landet. Mer enn halvparten av deltakerne har kommet fra Eritrea, Syria og Somalia, og siden 2017 er det Syria som har dominert blant de som har gjennomført introduksjonsprogrammet.

De tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet er en sammensatt gruppe. Både individuelle egenskaper hos deltakerne, tiden etter avsluttet program og en rekke andre forhold påvirker deres grad av deltakelse på arbeidsmarkedet. Andelen yrkesaktive varierer mellom avgangskohortene, og det er relativt store forskjeller mellom kvinner og menn. Utdanningsnivået er generelt lavt, og hele syv av ti har sitt høyest utdanningsnivå på enten grunnskole eller videregående skole nivå.

Fra og med 2010 har det vært en nasjonal målsetting at minst 70 prosent skal være i arbeid eller utdanning innen ett år etter endt introduksjonsprogram. Likevel finner vi i denne rapporten at ingen av avgangskohortene i perioden 2005 til og med 2019 kommer opp i denne andelen i 2020, selv om det har gått så mye som inntil 15 år siden avsluttet introduksjonsprogram.

I gjennomsnitt var 43 prosent av alle som hadde avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 sysselsatt i 2020. Andelen varierer fra kohort til kohort, og høyest gjennomsnitt (60 prosent) finner vi for dem som avsluttet i 2009, dvs. 11 år før måletidspunktet i 2020. For samtlige kohorter øker andelen sysselsatte i årene etter avsluttet introduksjonsprogram, men veksten er avtagende og flater ut etter 8 til 10 år. For kvinner er sysselsettingsandelen klart lavere enn for menn, men forskjellene minker jo lengre tid det går etter avsluttet program.

Inntektsforholdene for de tidligere deltakerne i introduksjonsordningen henger tett sammen med resultatene på arbeidsmarkedet. Inntektssituasjonen er klart dårligere enn for sammenlignbare grupper i befolkningen, og det generelle inntektsnivået er bare 60 prosent av nivået i befolkningen. Overføringer utgjør 60 prosent av husholdningsinntekten, mot under 20 prosent i befolkningen. I tillegg er andel med vedvarende lavinntekt svært høy (50 prosent), sammenlignet med hele befolkningen (10 prosent).

Det er til dels forskjeller etter landbakgrunn, både når det gjelder arbeidsmarkedsstatus og inntektssituasjon i årene etter avsluttet introduksjonsprogram. Som i tidligere rapporter finner vi at det er blant personer med bakgrunn fra Somalia og Irak som i gjennomsnitt har minst andel i arbeid og utdanning og svakest inntektssituasjon. Klart bedre resultater finner vi for tidligere deltakere fra blant annet Myanmar, Eritrea og Etiopia, med større andel sysselsatte, høyere inntektsnivå og færre med vedvarende lavinntekt.

I denne rapporten har vi sett at personer som har gjennomført introduksjonsprogrammet i større grad enn befolkningen generelt sliter med å få en fast tilknytning til arbeidslivet. Blant dem som avsluttet introduksjonsprogrammet mellom 2005 og 2009, har om lag 1 av 4 vært sysselsatt i alle årene mellom 2010 og 2020. Samtidig er det om lag 1 av 5 som ikke har vært sysselsatt i det hele tatt denne perioden.

Abstract

The introduction program for newly arrived foreign nationals is an integration policy measure that all Norwegian municipalities are obliged to offer newly arrived refugees and their family reunifications in accordance with the Introduction Act (Act of 4 July 2003 no. 80). The population in this report is not covered by the changes that were introduced through the new Integration Act (Act of 11 July 2020 no. 127).

In total, over 61,500 people have completed the introduction program from 2005 to 2019, and of these, 95 per cent still live in the country. More than half of the participants have come from Eritrea, Syria and Somalia, and since 2017 Syria has dominated among those who have completed the introduction programme.

The former participants in the introductory program are a complex group. Both individual characteristics of the participants, the time after completing the program and a wide range of other factors affect their degree of participation in the labor market. The proportion of employed people varies between the cohorts, and there are relatively large differences between women and men. The level of education is generally low, and as many as seven out of ten have their highest level of education at either primary or upper secondary school level.

As of 2010, it has been a national target that at least 70 per cent should be employed or in education within one year of finishing the introductory programme. Nevertheless, we find in this report that none of the cohorts in the period 2005 to 2019 will reach this proportion in 2020, even though it has been as much as 15 years since the end of the induction programme.

On average, 43 per cent of all those who had completed the introduction program in the period 2005-2019 were employed in 2020. The proportion varies from cohort to cohort, and the highest average is found at 60 per cent for those who finished in 2009, i.e. 11 years before the measurement year in 2020. For all cohorts, the proportion increases in the years after the end of the introduction programme, but the growth slows and levels off 8-10 years after the introduction programme. For women, the employment rate is clearly lower than for men - but the differences decrease the longer time passes after the end of the programme.

The income situation among the former participants in the introduction programme in 2020 are closely linked to the results on the labour market. The income situation is clearly worse than for comparable groups in the population, and the general income level is only 60 per cent of the level in the population. Transfers make up 60 per cent of household income, compared to less than 20 per cent in the population. In addition, the proportion with persistently low income is very high (50 per cent), compared to the entire population (10 per cent).

There are some differences according to country of origin, both in terms of labor market status and income situation in the years after the end of the introductory programme. As in previous reports, we find that it is among people with a background from Somalia and Iraq that, on average, have the lowest share in work and education and the weakest income situation. We find clearly better results for former participants from, among others, Myanmar, Eritrea and Ethiopia, with a greater proportion of employed people, higher income levels and fewer people with persistently low incomes.

In this report, we have seen that people who have completed the introduction program to a greater extent than the general population struggle to get a permanent connection to working life. Among those who completed the introduction program between 2005 and 2009, around 1 in 4 have been employed in all the years between 2010 and 2020. At the same time, around 1 in 5 have not been employed at all during this period.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	8
1.1. Introduksjonsordningen	9
1.2. Datagrunnlaget	10
1.3. Om bruk av System for persondata (SFP)	13
1.4. Registrert ledig/på tiltak.....	14
1.5. Populasjonen.....	14
1.6. Begreper og definisjoner	14
1.7. Inntekt etter skatt	15
1.8. Utdanningsnivå	17
1.9. Innhold i rapporten	17
2. Hvem er de tidligere deltakerne i introduksjonsordningen?	19
3. Status på arbeidsmarkedet i 2020	24
3.1. Andel arbeidsmarkedstilknyttede reduseres i årene etter avsluttet program	24
3.2. 8 av 10 under 25 år i arbeid eller utdanning.....	28
3.3. 7 av 10 med videregående utdanning i arbeid.....	29
3.4. Flest i arbeid og utdanning fra Eritrea, Myanmar, Etiopia og Kongo.....	31
3.5. Størst andel sysselsatte i Nord-Norge	36
3.6. 6 av 10 kvinner i salgs- og serviceyrker	38
3.7. Andel heltidsansatte øker i årene etter avsluttet program	40
3.8. Størst andel sysselsatte blant dem som ikke flytter etter programslutt.....	42
3.9. Oppsummering kapittel 3.....	44
4. De tidligere introduksjonsdeltakerens inntektsforhold i 2020	45
Inntekt etter skatt per forbruksenhet	46
Overføringer	47
4.1. Generelt lavt inntektsnivå.....	47
4.2. Andel yrkesinntekt øker i årene etter avsluttet program.....	50
4.3. Andel yrkestilknyttede øker med årene etter avsluttet introduksjonsprogram	52
4.4. Vedvarende lavinntekt: Mange er økonomisk utsatte.....	53
4.5. Oppsummering kapittel 4.....	58
5. Kohortanalyse 2010-2020	59
Bosatte som rapportens populasjon.....	59
5.1. Arbeidsmarkedsutvikling 2010-2020 for avgangskohortene 2005-2009	59
5.2. Arbeidsmarkedsutvikling 2010-2020 for avslutningskohortene 2010-2019.....	67
5.3. Inntektsutvikling 2010-2020 for personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019.....	69
5.4. Oppsummering kapittel 5.....	77
6. Varig tilknytning til arbeidsmarkedet?	79
6.1. Varig sysselsetting etter avsluttet introduksjonsprogram?	80
6.2. Oppsummering kapittel 6.....	84

Referanser	85
Vedlegg A: Vedleggstabeller.....	89
Figurregister	99
Tabellregister	103

1. Innledning

Introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere er et integreringspolitisk tiltak som alle norske kommuner har plikt til å tilby nyankomne flyktninger og deres familiegjenforente i henhold til introduksjonsloven (lov av 4. juli 2003 nr. 80). Som nyankommet regnes den som har vært bosatt i en kommune i mindre enn to år når vedtak om deltagelse i introduksjonsordning skal treffes. Store bevilgninger gis til kommunene for gjennomføring av programmet. Undervisning i norsk språk og samfunnskunnskap står sentralt, sammen med arbeidspraksis og andre tiltak som skal føre til arbeid eller utdanning. Introduksjonsordningen er et viktig verktøy for kommunene i deres integreringsarbeid med nyankomne flyktninger.

Formålet med ordningen, er ifølge introduksjonsloven «å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltagelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet». Med andre ord er formålet med introduksjonsordningen at nyankomne innvandrere etter endt program kommer raskt i arbeid eller utdanning, enten direkte, eller via andre kvalifiseringstiltak. Fra og med 2010 har den politisk fastsatte målsettingen vært at minst 70 prosent av de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet skulle være i arbeid eller utdanning *ett år etter avsluttet program*.¹

Integreringspolitikken er i stadig utvikling for å svare på behovet for en målrettet politikk på området. I 2021 trådte en ny lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid i kraft (integreringsloven, 2020). Dette er den viktigste endringen i norsk integreringspolitikk på 20 år, ifølge Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi, 2021). Formålet med integreringsloven er at innvandrere tidlig integreres i det norske samfunnet og blir økonomisk selvstendige. Loven skal bidra til at innvandrere får gode norskkunnskaper, kunnskap om norsk samfunnsliv, formelle kvalifikasjoner og en varig tilknytning til arbeidslivet (integreringsloven, 2020, §1).

En av de viktigste endringene i den nye loven er differensiering av programtid og oppnådd slutt mål i norsk. Det vil ikke lenger være et krav om å fullføre et visst antall timer med opplæring i norsk, men snarere at den enkelte skal oppnå et individuelt bestemt nivå i norsk. Varigheten på opplæringen i norsk og samfunnskunnskap blir mer differensiert avhengig av den enkeltes utdanningsbakgrunn (IMDi, 2021). Den nye integreringsloven omfatter personer som får oppholdstillatelse etter 1. januar 2021, samt personer som får oppholdstillatelse før 1. januar 2021, men som kommer til Norge etter 1. januar 2021. For personer som er i gang med introduksjonsprogrammet, eller har fått oppholdstillatelse før 1. januar 2021, gjelder fortsatt introduksjonsloven fra 2003. Målgruppen (populasjonen) i denne rapporten er følgelig regulert av introduksjonsloven fra 2003 og berøres derved ikke av endringene som ble innført gjennom integreringsloven.

Hovedformålet med denne rapporten er å følge deltakere i introduksjonsordningen i årene etter avsluttet introduksjonsprogram og beskrive deres grad av deltagelse i arbeidsliv og utdanning samt deres inntektssituasjon. I tillegg undersøkes det hvor sterk/langvarig tilknytning til arbeidsmarkedet de oppnår etter avsluttet introduksjonsprogram. Denne rapporten er den ellefte i rekken.²

Datagrunnlaget er basert på Statistisk sentralbyrås statistikk for tidligere deltakere av introduksjonsprogrammet. Statistikken finnes på www.ssb.no/introinnv.

¹ Resultatkravet er gitt IMDi i det årlige tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet

² For tidligere utgaver, se Mathisen (2007); Mathisen (2008); Henriksen og Kraakenes (2010); Enes og Kraakenes (2011); Enes og Henriksen (2012); Enes (2014), Enes og Wiggen (2016), Lunde og Lysen (2018), Lunde og Lysen (2019) og Lunde og Lysen (2020).

1.1. Introduksjonsordningen

Introduksjonsordningen er en samlebetegnelse for introduksjonsprogrammet og introduksjonsstønad. Gjennom introduksjonsloven ble introduksjonsprogram og -stønad til nyankomne innvandrere innført som obligatorisk ordning for kommunene fra og med 1. september 2004.³ Før introduksjonsordningen ble gjort obligatorisk, hadde et økende antall kommuner ulike former for integreringstiltak som prøveordninger. Alle kommuner som bosetter flyktninger, har nå plikt til å tilby introduksjonsprogram.

Introduksjonsprogrammet skal tilpasses den enkeltes behov for kvalifisering, både når det gjelder innhold og lengde. Ifølge introduksjonsloven kan programmet vare i inntil to år, med tillegg av godkjent permisjon. Når det vil styrke den enkeltes mulighet for overgang til arbeid eller ordinær utdanning, eller styrke muligheten for å nå målsettingen i den individuelle planen, kan programmet forlenges til inntil tre år (introduksjonsloven § 5. Programmets varighet). Målet med introduksjonsprogrammet er å gi nyankomne innvandrere grunnleggende ferdigheter i norsk, innsikt i norsk samfunnsliv, samt å forberede for deltakelse i yrkesliv og/eller utdanning. Alle deltakerne har krav på en individuell plan som skal utformes etter personens opplæringsbehov og hvilke tiltak som kan være nyttige for vedkommende. Programmet skal være helårig og på full tid, og skal minst inneholde opplæring i norsk og samfunnskunnskap og tiltak som forbereder til videre opplæring eller tilknytning til arbeidslivet.

Oppstart i introduksjonsprogram foregår kontinuerlig gjennom året. Noen personer får godkjent permisjonstid fra programmet, for eksempel ved langvarig sykefravær eller omsorgspermisjon ved fødsel. Programtiden fryses i permisjonstiden. Dette betyr at en person kan bruke mer enn to år på å gjennomføre introduksjonsprogrammet, dersom programdeltaker får forlenget programtiden på grunn av ulike permisjoner. En regelendring vedtatt i Stortinget 1. desember 2015 gir også rett til permisjon fra introduksjonsprogrammet ved tilbud om arbeid.

Arbeids- og velferdsetaten (NAV) og voksenopplæringen er viktige samarbeidspartnere med kommunene i gjennomføringen av introduksjonsordningen. Introduksjonsordningen er i mange kommuner lagt under NAV, mens i andre kommuner er den organisert under voksenopplæringen i kommunen.

Hvem deltar i introduksjonsprogram?

Rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram gjelder for nyankomne flyktninger mellom 18 og 55 år som har behov for grunnleggende kvalifisering og som har fått oppholdstillatelse etter innvilget søknad som asyl (utlendingsloven § 28), som kvoteflyktning (utlendingsloven §35), på humanitært grunnlag (utlendingsloven §38) eller familiegjenforente til disse gruppene (utlendingsloven kapittel 6). Det gjelder også for personer som har fått kollektiv beskyttelse i massefluktsituasjon (utlendingsloven §34). I tillegg kan utlending med fornybar oppholdstillatelse etter samlivsbrudd ha rett og plikt dersom hun eller han har behov for grunnleggende kvalifisering (introduksjonsloven §2).

Det er også noen grupper kommunen *kan tilby* introduksjonsprogram selv om de ikke har rett og plikt. Dette gjelder familiemedlemmer til andre personer enn de som har rett og plikt etter loven, personer som er over 55 år, men som ellers oppfyller krav til å ha rett på introduksjonsprogram som nevnt ovenfor, personer som har avvist eller avbrutt deltakelse i programmet tidligere og personer som er bosatt i kommunen uten særskilt avtale mellom utlendingsmyndighetene og kommunen, herunder personer som har flyttet fra den opprinnelige bosettingskommunen (introduksjonsloven

---

³ Introduksjonsloven trådte i kraft 1. september 2003. I det første året var dette en frivillig ordning for kommunene.

§3). Det er et vilkår også for disse at de er nyankomne og at de har behov for grunnleggende kvalifisering.

Noen innvandrergupper er ikke omfattet av introduksjonsordningen. Dette gjelder blant annet nordiske borgere, EØS-borgere og deres familiemedlemmer med oppholdsrett etter utlendingslovens EØS-kapittel og personer som har fått oppholdstillatelse for å ta en utdanning.

De som omfattes av introduksjonsloven har rett og plikt til å delta i introduksjonsprogrammet. Dersom noen velger å avbryte underveis, mister de retten til å delta i programmet. Kommunen kan likevel velge å tilby programmet til personer som ikke tidligere har deltatt eller som på et tidspunkt har avbrutt programmet.

Introduksjonsloven regulerer to ordninger: introduksjonsordningen og opplæring i norsk og samfunnskunnskap. De som har rett og plikt til å delta i introduksjonsprogrammet inngår som hovedregel også i gruppen som har rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. For statistikk over opplæring i norsk og samfunnskunnskap, se Statistisk sentralbyrå 2019a (Norskopplæring for voksne innvandrere).

Introduksjonsstønad

Deltakerne i introduksjonsprogrammet har rett til å motta introduksjonsstønad som tilsvarer to ganger grunnbeløpet i folketrygden. Per 1. mai 2020 utgjorde dette om lag 202 700 kroner, og per 1. mai 2019 var den på 199 700 kroner. Deltakere under 25 år mottar kun to tredjedels stønad. Dette er for å motivere de unge til senere å studere og å motta studiefinansiering. Stønaden skal bidra til at færrest mulig nyankomne innvandrere skal bli avhengig av sosialhjelp fra første dag i Norge.

Introduksjonsstønaden er skattepliktig, og den reduseres ikke på grunn av lønnsinntekter eller som følge av formue. I den grad lønnet arbeid inngår i programmet, reduseres derimot stønaden tilsvarende den tid arbeidet tar. Stønaden reduseres heller ikke på grunn av mottatt barnebidrag, barnetrygd og kontantstøtte.

I motsetning til en del andre ytelser, som for eksempel dagpenger ved arbeidsløshet og individstønad ved deltakelse på arbeidsmarkedstiltak, mottar ikke deltakere i introduksjonsprogrammet barnetillegg sammen med ytelsen. Kommunen har anledning til å gjøre trekk i stønaden ved ugyldig fravær.

Deltakere i fødsels- og omsorgspermisjon

Deltakere i introduksjonsprogrammet har rett til omsorgspermisjon ved fødsel og adopsjon. Reglene er i hovedsak grunnet på reglene som gjelder i arbeidslivet.

I perioden med omsorgspermisjon etter fødsel eller adopsjon mottar deltakerne ikke introduksjonsstønad, men får engangsstønad ved fødsel eller eventuelt foreldrepenger dersom de har opptjent rett til dette. Videre blir de henvist til å søke om økonomisk sosialhjelp som inntektskilde. De beholder retten og/eller plikten til å komme tilbake igjen til introduksjonsprogrammet.

1.2. Datagrunnlaget

Datagrunnlaget i denne rapporten omfatter personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden fra 2005 til 2019. Vi benytter data fra SSBs egne datasystemer, og følger inntektssituasjon og arbeidsmarkedsstatus for de ulike kohortene fra 2010 for de tidligste kohortene, og fram til og med 2020. Det er ikke gjort noen egen datainnsamling i forkant av rapporten. Det meste av tallene i denne rapportens kapittel 2 er tilgjengelig i SSBs statistikk om tidligere deltakere av

introduksjonsordningen (Statistisk sentralbyrå 2020a), mens resten er i hovedsak produsert for denne rapporten.

Det kan oppstå feil ved innsamling og bearbeiding av data. Det kan være kodefeil, revisjonsfeil og feil i datakjøringer, osv. Det er utført et betydelig arbeid for å minimalisere feil i produksjonen og analysen av statistikken.

Eventuelle avvik mellom SSBs offisielle tall og tall fra datagrunnlaget for deler av denne rapporten skyldes i all hovedsak bearbeiding, korrigerings og tilrettelegging av data for analytiske formål etter at den offisielle statistikken er publisert.

Skifte av datakilder

SSBs statistikk over deltakere i introduksjonsordningen var fram til og med 2016 basert på registrering av deltakere i introduksjonsordningen i KOSTRA-skjema 11B. Fra og med tall for 2017 er statistikken basert på data fra Nasjonalt Introduksjonsregister (NIR) hos Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Mer informasjon om NIR: <https://www.imdi.no/nir-og-bosetting/nir/>.

I tillegg er opplysninger om kommunenes innrapportering av utbetaling av introduksjonsstønad innhentet fra A-ordningen (<https://www.altinn.no/a-ordningen/>). Dette benyttes for tall om utbetalt introduksjonsstønad og mottakere av denne.

Filene med informasjon om deltakerne i introduksjonsordningen blir hvert år er koblet til befolkningsfiler av 31.12. i rapporteringsåret. Det vil si kun personer som er bosatt ved utgangen av året er med i statistikken.

Statistikken har fulltelling, med andre ord skal alle kommuner som har deltakere i ordningen rapportere til NIR.

Tidligere deltakere

SSBs statistikk over tidligere deltakere baseres på KOSTRA-informasjon for alle årganger fram til og med de som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2016. Fra og med avgangskohort 2017 er denne statistikken vært basert på data fra Nasjonalt Introduksjonsregister (NIR).

Her er en oversikt over datakildene som er benyttet i rapporten:

KOSTRA

Data om deltakelse i introduksjonsprogrammet innhentes gjennom Kommune-stat-rapportering (KOSTRA). Informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike områder registreres og sammenstilles gjennom databasen. Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og herunder gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål oppnås. Kommuner som har deltakere i introduksjonsprogram, rapporterer dette hvert år.⁴

Skjemaet kartlegger blant annet demografiske bakgrunnsvariabler for hver deltaker, start- og stoppdato for deltakelse, tiltak i programmet og status ved utgangen av året. I de tilfeller der deltakere er registrert i to kommuner, vil den siste kommunen deltakeren er registrert bosatt i legges til grunn. Med utgangspunkt i dette datamaterialet publiseres årlig statistikk over deltakelse i introduksjonsordningen (Statistisk sentralbyrå 2016b og 2015b).

---

⁴ Skjema 11b, *Registreringsskjema for introduksjonsstønad*. Skjemaet ble brukt frem til statistikkår 2016.

System for persondata (SFP)

Data om utdanning og sysselsetting blir hentet fra System for persondata (SFP) i Statistisk sentralbyrå, der informasjon fra en rekke datasystemer er sammenstilt. SFP omfatter alle bosatte i alderen 15 år og over. Data er per november hvert år, og inneholder opplysninger om hvorvidt en person er sysselsatt, registrert arbeidsledig, på sysselsettingstiltak, eller under utdanning, og kan knyttes til noen typer offentlige ytelser eller tiltak som for eksempel arbeidsavklaringspenger og mottak av sosialhjelp. Fra SFP får vi også informasjon om type næring for dem som er sysselsatt. For mer om System for persondata, se Nerland, Aurdal og Horgen (2011).

En person kan på tellingstidspunktet være registrert med flere av de nevnte statusene samtidig, for eksempel både sysselsatt og mottaker av en ytelse.

SFP henter opplysninger om sysselsetting gjennom sysselsettingsstatistikken. Dataene er basert på administrative informasjonssystemer (fulltelling) og er innhentet fra ulike datakilder.. Fra og med 2015 er sysselsettingsstatistikken basert på data fra A-ordningen. For mer informasjon, se Statistisk sentralbyrå 2016c.

Opplysninger i SFP om utdanning er hentet fra Statistisk sentralbyrås utdanningsstatistikk som presenterer individbasert statistikk over befolkningens høyeste utdanningsnivå. Datagrunnlaget omfatter personer som er registrert bosatt i Norge per 1.oktober hvert år. Datagrunnlaget for befolkningens utdanningsnivå hentes direkte fra Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB) og suppleres med data fra Helsepersonellregisteret og Datasystem for flyktning- og utlendingssaker (DUF) i Utlendingsdirektoratet (UDI). NUDB omfatter all utdanningsstatistikk over avsluttet utdanning. Den utdanningsaktiviteten som har høyest nivå i Standard for utdanningsgruppering (NUS2000) som er registrert i NUDB, gir status for utdanningsnivået til den enkelte person. For mer informasjon, se Statistisk sentralbyrå 2016d.

Personer i grunnskoleopplæring blir i denne rapporten *ikke* regnet med i tallene for personer som er under utdanning. Det finnes per i dag ikke noe datasystem på individnivå for personer som deltar i grunnskolen. Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) samler inn en omfattende mengde data om grunnskolen i Norge, men enheten er hver enkelt grunnskole.

A-ordningen

Fra og med 2015 ble rapportering fra arbeidsgiverne til NAV Aa-registeret og noen rapporteringer til Skatteetaten og SSB samlet i en ny felles rapporteringsløsning kalt A-ordningen. Dette er en samordnet digital innsamling av opplysninger om arbeidsforhold, inntekt og skattetrekk til Skatteetaten, NAV og SSB. Ordningen innebærer at SSB får opplysninger om lønn og ansatte direkte fra a-meldingen, som er den elektroniske meldingen med alle opplysningene som samles inn, i stedet for flere ulike kilder som tidligere. I tillegg til A-ordningen benyttes andre datasystemer, der de viktigste er skattemeldingen (dekker selvstendig næringsdrivende) administrert av Skatteetaten, data over vernepliktige fra Vernepliktsverket og Enhetsregisteret fra Brønnøysundregistrene.

Inntektsstatistikk

Inntektsstatistikk for husholdninger omfatter alle registrerte kontante inntekter som husholdningene mottar. Inntektsopplysninger er fremkommet ved å sammenstille ulike administrative datasystemer og statistiske datakilder, som blant annet skattemeldingen og opplysninger fra NAV, Lånekassen og Husbanken. Statistikken er en totaltelling som omfatter alle personer i privathusholdninger bosatt i landet ved utgangen av året. For mer informasjon, se Statistisk sentralbyrå 2018b.

Statistikk om flyktninger

Opplysninger om blant annet fødeland og innvandringsgrunn er hentet fra Utlendingsdatabasen (UDB) hos Utlendingsdirektoratet UDI. UDB gir informasjon om flyktninger som har fått oppholdstillatelse og tildelt et personnummer. Denne informasjonen blir videre en del av Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk. For mer informasjon, se Statistisk sentralbyrå 2016e.

1.3. Om bruk av System for persondata (SFP)

I kapittel 1.2 er System for persondata (SFP) beskrevet. Siden én person kan ha flere statuser i SFP samtidig, er det gjort en prioritering i SFP. Tallene som blir presentert i kapittel 3 og 4 kan dermed avvike noe fra regulær sysselsettingsstatistikk hvor man tar utgangspunkt i tilknytning til arbeidsstyrken. Arbeidsstyrken er summen av personer som er registrert som sysselsatte og helt arbeidsledige – altså de som tilbyr arbeidskraften sin på arbeidsmarkedet. I denne rapporten derimot, tar vi utgangspunkt i aktivitet.

Det er spesielt tallene for arbeidsledighet som kan bli avvikende mellom SSBs offisielle tall og datagrunnlaget for rapporten: i regulær sysselsettingsstatistikk regnes arbeidsledige som en del av arbeidsstyrken, mens de som er under utdanning regnes som utenfor arbeidsstyrken. I denne rapporten har vi regnet de som er under utdanning som aktive, og utdanning er dermed her en status som prioriteres foran registrert arbeidsledig: Dersom en person er registrert arbeidsledig, men også er under utdanning, regnes vedkommende som under utdanning og ikke som arbeidsledig.

Når det gjelder de andre statusene, f.eks. helse relaterte ytelser, kontantstøtte/enslig forsørger og sosialhjelp, er det mange som har disse i kombinasjon med blant annet arbeid, utdanning, introduksjonsprogram eller registrert arbeidsledige. I slike tilfeller er arbeid og annen aktivitet, samt registrert arbeidsledighet, prioritert.

I denne rapporten har vi følgende hovedkategorier, ut fra en prioritering av registrert status i SFP:

Aktive (sysselsatt/under utdanning)

Kategorien «aktive» er satt sammen av de som er registrert som sysselsatte, de som er registrert under utdanning, samt de som er registrert med en kombinasjon av sysselsetting og utdanning. For sammenligningsgruppene i befolkningen, har vi valgt å gruppere deltakere i introduksjonsprogrammet sammen med dem som er i utdanning. Dette gjelder ikke tidligere deltakere da gruppen av tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet naturlig nok ikke inneholder personer som deltar i introduksjonsprogrammet.

Sysselsatte er definert som personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuken, samt personer som har et slikt arbeid, men som var midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon e.l. Personer som er inne til førstegangs militær- eller sivilteneste regnes som sysselsatte. Personer på sysselsettingstiltak med lønn fra arbeidsgiver klassifiseres også som sysselsatte.

Personer i grunnskoleopplæring blir i denne rapporten ikke regnet med i tallene for personer som er under utdanning. Grunnskole blir heller ikke regnet som utdanning i henhold til målsettingen om at minst 70 prosent av de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet skulle være i arbeid eller utdanning ett år etter avsluttet program. Se kapittel 1.2 om System for persondata og faktaboks om grunnskole i kapittel 3.3.

1.4. Registrert ledig/på tiltak

Annen eller ukjent status

Kategorien består av dem som er registrert arbeidsledige hos NAV og dem som deltar i et ordinært arbeidsmarkedstiltak. Personer som inngår i denne kategorien kan regnes som å ha noe tilknytning til arbeidslivet, da de er inne i et aktivt løp rettet mot sysselsetting.

Personer med såkalt «annen eller ukjent status» inngår i en samlebetegnelse for den svakeste graden av tilknytning til arbeidsmarkedet. «Annen status» er en samlekategori for blant annet personer med nedsatt arbeidsevne som er på tiltak i regi av NAV, personer som mottar kontantstøtte og overgangsstønad, langtidssykmeldte og mottakere av økonomisk sosialhjelp. «Ukjent status» vil si at personen ikke er registrert i noen av de tilgjengelige datakildene vi bruker i statusrapporteringen for arbeidsmarkedstilknytning. Disse personene er dermed heller ikke sysselsatt, under utdanning, registrert ledige eller på arbeidsmarkedstiltak.

1.5. Populasjonen

Dette er niende gang SSB publiserer en rapport om tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet. Vi følger personer som har avsluttet introduksjonsprogrammet siden 2005. Personer som, ifølge tilgjengelige data, kommer inn igjen i programmet på et senere tidspunkt (etter permisjon e.l.) telles bare én gang, og det er ved det siste avgangsåret. For kvinner som har hatt omsorgspermisjon i forbindelse med fødsel og som ikke har kommet tilbake igjen i programmet, regnes avgangsåret som året etter endt permisjon. Populasjonen beskrives nærmere i kapittel 2.

Vi har lagt vekt på at samme populasjon - personer som har avsluttet introduksjonsprogrammet - skal følges i årene etter endt program. For å legge mer relevante data til grunn og ha data av høyere kvalitet, ble prosessen ved utarbeidelse av populasjonen revidert i 2013. Endringene som ble gjort er beskrevet i SSBs rapport 2014/15 (Enes (2014)).

Status for deltakelse i utdanning og arbeid i november gis fra og med året etter avsluttet introduksjonsprogram, jamfør den politisk fastsatte måloppnåelsen om at minst 70 prosent skal være i arbeid eller utdanning ett år etter endt program. Tall for deltakelse i arbeid og utdanning gis til og med 12 år etter avsluttet program.

1.6. Begreper og definisjoner

Avsluttet introduksjonsprogram

Deltakerne i introduksjonsprogrammet kan avslutte eller avbryte programmet av ulike grunner. Det vanligste er at de avslutter på grunn av endt program. Noen avbryter programmet på grunn av at de har fått lønnet arbeid eller skal begynne på utdanning. Andre avbryter på grunn av flytting eller utvandring. I noen tilfeller er det registrert at personen har avbrutt program ved å utebli fra programmet, eller at de har hatt fravær på grunn av permisjon eller sykdom i en periode, og deretter ikke deltatt i programmet igjen. I denne rapporten vil vi i teksten for enkelhets skyld omtale alt som *avsluttet*, uavhengig av om det er på grunn av endt eller avbrutt program av ulike årsaker. I kapittel 3.9 vises en oversikt over antall som avslutter programmet av de ulike årsakene.

Deltaker

Person som i løpet av referanseåret har vært registrert av en kommune som deltaker i introduksjonsprogrammet og mottaker av introduksjonsstønad.

EU-skalaen

EU-skalaen tilordner første voksne i husholdningen vekt =1,0, deretter de neste voksne vekt = 0,5 og barn under 17 år vekt = 0,3. Ifølge denne ekvivalensskalaen må f. eks. en husholdning på to voksne og to barn har en husholdningsinntekt tilsvarende 2,1 ganger så høy som en enslig for å ha samme økonomiske velferd.

Hovedinntektstaker

Den i husholdningen som har fått registrert høyest samlet inntekt blant inntektstakerne i husholdningen. I de tilfeller det ikke finnes noen inntektstaker i husholdningen, er eldste person hovedinntektstaker.

1.7. Inntekt etter skatt

Introduksjonsordningen

Summen av husholdningens lønnsinntekter, næringsinntekter, kapitalinntekter (eksempelvis renteinntekter og avkastning på verdipapirer) og ulike overføringer (pensjoner, trygder, bostøtte, sosialhjelp, introduksjonsstønad, mv.). Husholdningens utlignede skatter og negative overføringer (underholdsbidrag og pensjonspremier i arbeidsforhold) trekkes fra. Selv om dette inntektsbegrepet omfatter de fleste kontante inntektene husholdningene mottar, må en være oppmerksom på at begrepet ikke omfatter viktige inntekter som også kan ha stor betydning for individenes velferdsnivå. Det gjelder for eksempel verdien av offentlige tjenester, verdien av hjemmeproduksjon og såkalte svarte inntekter. Inntekt av egen bolig inngår ikke i dette begrepet. Dermed er heller ikke renteutgifter trukket fra.

Inntekt etter skatt per forbruksenhet/ Ekvivalentinntekt

Samlebetegnelse for introduksjonsprogrammet og introduksjonsstønad.

For å kunne sammenligne inntektene til husholdninger som har forskjellig størrelse, er det vanlig at man justerer husholdningsinntekten ved hjelp av såkalte ekvivalensskalaer eller forbruksvekter. Man beregner da inntekt etter skatt per forbruksenhet. Forbruksvektene skal både ta hensyn til at store husholdninger trenger høyere inntekt enn mindre husholdninger for å ha tilsvarende levestandard, men også at store husholdninger vil ha stordriftsfordeler når det gjelder flere forbrugsgoder (for eksempel TV, vaskemaskin, avis, elektrisitetsutgifter, etc.). Det eksisterer flere typer ekvivalensskalaer. I denne rapporten bruker vi den såkalte EU-skalaen (se ovenfor).

Kapitalinntekter

Omfatter renteinntekter, aksjeutbytte, realisasjonsgevinster og andre kapitalinntekter i løpet av kalenderåret. Til fradrag kommer årets realisasjonstap.

Kohort

Omfatter alle som avsluttet introduksjonsprogrammet et gitt år frem til 2019. Denne rapporten dekker i alt 15 kohorter, en for hvert år fra 2005 til og med 2019.

Landbakgrunn

Landbakgrunn konstrueres med utgangspunkt i informasjon om fødeland i tre generasjoner – og viser til eget, eventuelt mors, eventuelt fars eller besteforeldrenes utenlandske fødeland. For personer født i utlandet, er dette (med noen få unntak) eget fødeland. For personer født i Norge er det foreldrenes fødeland. I de tilfeller der foreldrene har ulikt fødeland, er det morens fødeland som blir valgt. Hvis ikke personen selv eller noen av foreldrene er utenlandsfødt, hentes landbakgrunn fra de første utenlandsfødte en treffer på i rekkefølgen mormor, morfar, farmor eller farfar.

Lavinntektsgrense

I denne rapporten definert som en inntekt lavere enn 60 prosent av medianinntekten i befolkningen etter EU-skalaen. Lavinntekt beregnes ut fra inntekt etter skatt per forbruksenhet.

Lavinntektsgruppe

Personer som har en årlig ekvivalentinntekt under lavinntektsgrensen.

Medianinntekt

Det inntektsbeløpet som deler en gruppe i to like store halvdel, etter at inntekten er sortert stigende (eller synkende). Det vil altså være like mange personer med en inntekt over som under medianinntekten.

Overføringer

I samlebetegnelsen overføringer, inngår skattefrie og skattepliktige kontante overføringer til husholdningene. Disse er samlet i noen hovedbegreper i figurer og tabeller i denne publikasjonen: «Sosiale stønader» omfatter bostøtte, sosialhjelp og kvalifiseringsstønad. I «Familiestønader» inngår barnetrygd, kontantstøtte og engangsstønad ved fødsel, samt stønader til enslige forsørgere som overgangsstønad, stønad til barnetilsyn og utdanningsstønad. Restkategorien «Andre overføringer» omfatter her blant annet arbeidsavklaringspenger, alderspensjon, uføreytelser, foreldrepenger, sykepenger, dagpenger ved arbeidsløshet, og supplerende stønad til eldre uten opptjente pensjonsrettigheter.

Samlet inntekt

Summen av yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattepliktige og skattefrie overføringer, i løpet av kalenderåret.

Vedvarende lavinntekt

En vanlig måte å definere vedvarende lavinntekt på er å slå sammen husholdningsinntektene gjennom en periode på flere år – for eksempel 3 år – og deretter å definere alle dem med en gjennomsnittlig inntekt lavere enn for eksempel 50 prosent eller 60 prosent av mediangjennomsnittet i samme periode, som en lavinntektshusholdning. For å ta hensyn til at husholdninger er ulikt sammensatt, justeres i tillegg inntekten etter forbruksenheter. Vi summerer da husholdningens samlede inntekter etter skatt, og deler den på en forbruksvekt. Vi benytter her EUs skala for forbruksvekter, som betyr at første voksne får vekten 1, andre voksne får vekten 0,5 og barn får vekt 0,3. I praksis betyr det at en barnefamilie med to voksne og to barn må ha en inntekt som er 2,1 ganger så høy som en enslig for å ha samme økonomiske velferdsnivå.

Dette er en metode som ofte blir benyttet i SSBs [rapporter om økonomi og levekår for ulike lavinntektsgrupper](#) (se bl.a. Omholt (2016)). I denne rapporten bruker vi i vedvarende lavinntekt i betydningen «under 60 prosent av mediangjennomsnittet over tre år». Det betyr også at kun personer som har vært bosatte i alle de tre årene regnes med i statistikken. I tillegg benytter vi en tilnærming der vi tar utgangspunkt i lavinntektsgrensen fra et gitt år, og bare prisjusterer denne.

Sysselsatte

Sysselsatte består av både lønnstakere og selvstendig næringsdrivende. SSB følger definisjonen fra Internasjonal Labour Organization (ILO), der sysselsatte er definert som personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuken, samt personer som har et slikt arbeid, men som var midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon eller lignende. For sysselsatte med flere arbeidsforhold i referanseuken fastsettes ett som det viktigste.

Lønnstakere

Lønnstakere omfatter alle sysselsatte som mottar kompensasjon for arbeid i form av lønn og likende. For lønnstakere med flere arbeidsforhold er ett fastsatt som det viktigste (hovedarbeidsforholdet).

Tiltak i introduksjons-programmet

Opplæring i norsk og samfunnskunnskap er hovedtiltaket i introduksjonsprogrammet. Samfunnskunnskap skal undervises i et språk deltakeren forstår. I tillegg til vanlig norskundervisning, tilbys også tiltak som er utenom tradisjonell klasseromsundervisning, som for eksempel språkpraksis på en arbeidsplass. Tiltak som forbereder til videre opplæring eller tilknytning til arbeidslivet kan være arbeidspraksis eller andre tiltak i regi av NAV, yrkesprøving, dataopplæring, osv. Yrkesprøving er en metode for realkompetansevurdering som dokumenterer både teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter.

1.8. Utdanningsnivå

Yrkesinntekter

Angir befolkningens høyeste utdanningsnivå per 1. oktober og omfatter både utdanning som personen har tatt med seg fra utlandet og som er oppnådd i Norge. Siden flykningene er nokså ny i Norge, er det primært utdanning ved ankomst som inngår. Kilden er SSBs datasystem for utdanning, nedfelt i SFP.

Summen av lønnsinntekter og næringsinntekter i løpet av kalenderåret. Sykepenger og foreldrepenger er ikke inkludert i yrkesinntekt etter 2006.

1.9. Innhold i rapporten

Avgrensninger

Denne rapportens hovedmålsetting er å gi en deskriptiv oversikt over status på arbeidsmarked samt inntektssituasjon i en så lang tidsperiode som mulig etter avsluttet introduksjonsprogram for tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet. Rapporten søker ikke dyptliggende forklaringer bak de funnene som gjøres.

Rapporten følger tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet som avsluttet programmet i årene fra 2005 til og med 2019. For disse gruppene blir det gitt status for deltakelse i utdanning og arbeid, og det blir også redegjort for inntektssituasjonen til disse personene. Vi følger dem fra 2010 og til og med 2020, altså inntil 15 år etter avsluttet program for de som avsluttet for lengst tid siden (2005-kohorten).

Etterhvert som årene går er det en rimelig antakelse at effekten av deltakelse i introduksjonsprogrammet tynnes ut, og mange andre faktorer kan ha vel så stor betydning for hvorvidt vedkommende er i utdanning eller arbeid. Dette kan blant annet være forhold ved det lokale arbeidsmarkedet, konjunkturutviklingen generelt og personlige egenskaper eller valg som den tidligere deltakeren har foretatt etter avsluttet introduksjonsprogram.

Inndeling av rapporten

Kapittel 1 er et innledningskapittel som gir informasjon om introduksjonsordningen, datagrunnlaget, begreper og definisjoner samt en kort oppsummering om innhold i rapporten.

Kapittel 2 gir en populasjonsoversikt over alle årganger av tidligere deltakere fra og med 2005 til og med 2019.

I kapittel 3 ser vi på status på arbeidsmarkedet i 2020 for alle avgangskohortene fra 2005 til 2019. Til forskjell fra kapittel 5, der vi følger hver enkelt avgangskohort over tid, gjør vi i dette kapitlet en tverrsnittanalyse med fokus på situasjonen kun i 2020. Vi sammenlikner de ulike kohortenes resultater. I hvilken grad betyr antall år siden avsluttet program noe for hvordan de tidligere deltakerne klarer seg?

Kapittel 4 ser på inntektssituasjonen i 2020 for alle avgangskohortene fra 2005 til 2019.

Kapittel 5 er en kohortanalyse av personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden fra 2005 til 2019. Vi ser på status på arbeidsmarkedet og inntektssituasjonen fra 2010 og fram til og med 2020 for hver avgangskohort – det vil si så lang tidsperiode vi har mulighet til å følge de tidligere deltakerne over.

Kapittel 6 er nytt for denne rapportserien, og her ser vi nærmere på hvor langvarig tilknytning de tidligere deltakerne i introduksjonsordningen har til arbeidsmarkedet. Populasjonen i dette kapitlet er avgangskohortene 2005-2019, og vi ser på personer som har blitt sysselsatt etter avsluttet introduksjonsprogram.

For at kapitlene skal kunne leses uavhengig av hverandre har vi i hvert kapittel valgt å gjengi en del viktig informasjon om datagrunnlaget, definisjoner samt resultater når det er hensiktsmessig.

Sammenligningsgrupper

For å sette deltakelse i arbeid og utdanning blant tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet inn i et større perspektiv, vil vi i denne rapporten sammenlikne tidligere deltakere med en så bred sammenligningsgruppe som mulig.

Som tidligere nevnt, er introduksjonsprogrammet for personer i aldersgruppen 18- 55 år. Dersom de bruker to år på programmet, er de mellom 20 og 57 når de er ferdige. Siden hovedfokus i denne rapporten er å studere lengre tidsserier, helt opp mot 15 år etter avsluttet introduksjonsprogram, har vi valgt å benytte aldersgruppen 20-66 år i befolkningen som sammenligningsgruppe, både i delene som omhandler arbeidsmarkedet og i delene som omhandler inntektsforhold.

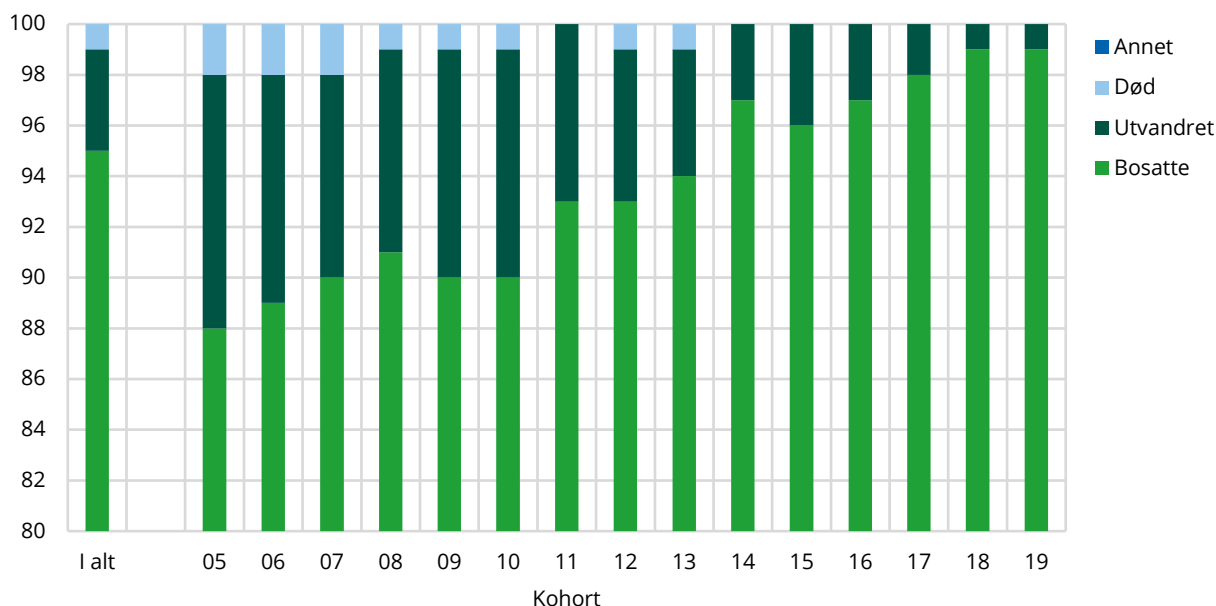
2. Hvem er de tidligere deltakerne i introduksjonsordningen?

Hovedfunn fra kapittelet:

- 95 prosent av alle som hadde avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 var fremdeles bosatte i Norge i 2020
- Flest deltakere som avsluttet introduksjonsprogrammet var det i 2018 og 2019 med om lag 8 000 personer
- Eritrea, Syria og Somalia er de landene med flest deltakere som har gjennomført introduksjonsprogrammet

I dette kapittelet vil vi ta for oss alle personer som hadde gjennomført introduksjonsprogrammet i perioden fra 2005 til 2019, og som fremdeles var bosatt i landet i november 2020. I løpet av denne perioden hadde om lag 61 500 personer gjennomført introduksjonsprogrammet, og av disse var om lag 58 500, eller 95 prosent, fremdeles bosatt i landet ved utgangen av 2020. Figur 6.1 viser andel av de forskjellige avgangskohortene som fremdeles var bosatt i 2020.

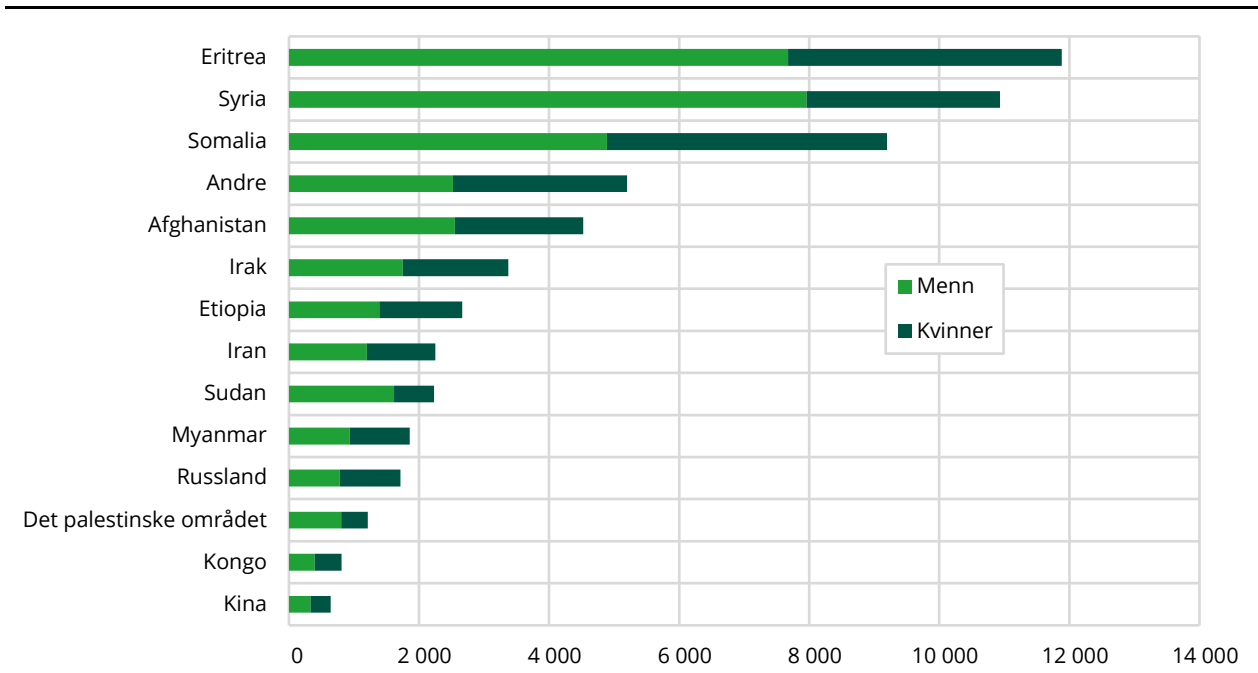
Figur 2.1 Bosettingsstatus etter avgangskohort. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Status per 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Det er naturlig nok stor forskjell mellom de tidlige kohortene til de senere når det gjelder andel som fremdeles er bosatt i landet, og andelen øker fra 88 prosent for 2005-kohorten, til 99 prosent for 2018- og 2019-kohortene. Av dem som har gjennomført og avsluttet introduksjonsprogrammet i løpet av perioden fra 2005 til 2020 var det totalt sett flest personer fra Eritrea (12 000), Syria (11 000) og Somalia (9 000) (se figur 6.2). Totalt sett er det klart flere menn enn kvinner som har gjennomført programmet, med 59 mot 41 prosent, men samtidig ser vi også at kjønnsfordelingen varierer endel fra land til land. Størst overvekt av menn er det fra Syria og Sudan med om lag 73 prosent, mens det fra Russland og Kongo er en svak overvekt av kvinner.

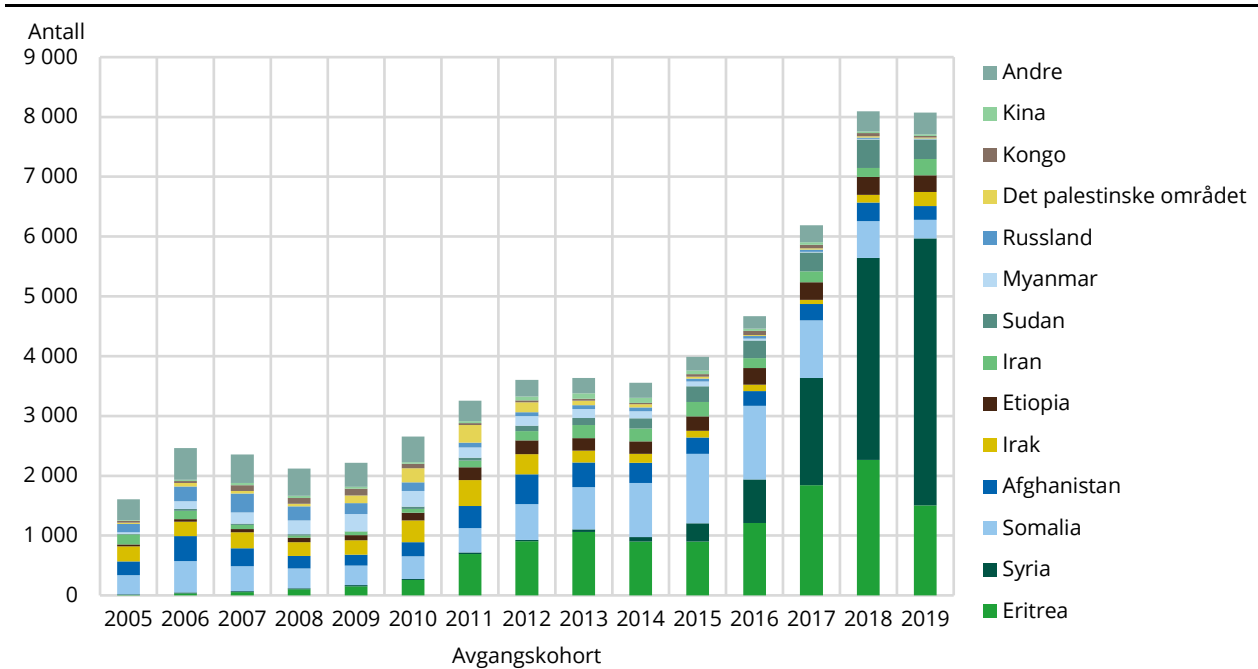
Figur 2.2 Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019, etter landbakgrunn og kjønn. Bosatte 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå.

Størrelsen og sammensetningen av de ulike avgangskohortene med tanke på landbakgrunn har variert mye, avhengig av flyktingestrømmene som har ankommet landet i perioden fra 2005 til 2019. Figur 2.3 viser at antall deltakere som har avsluttet introduksjonsprogrammet har økt fra om lag 1 500 i 2005 til om lag 8 000 i både 2018 og 2019. Samtidig har landfordelingen endret seg. Mens det fra land som Somalia, Afghanistan og Irak har vært deltakere jevnt over i hele perioden, har det kommet mange flykninger fra Eritrea (fra 2011) og Syria (fra 2015) først i de senere år.

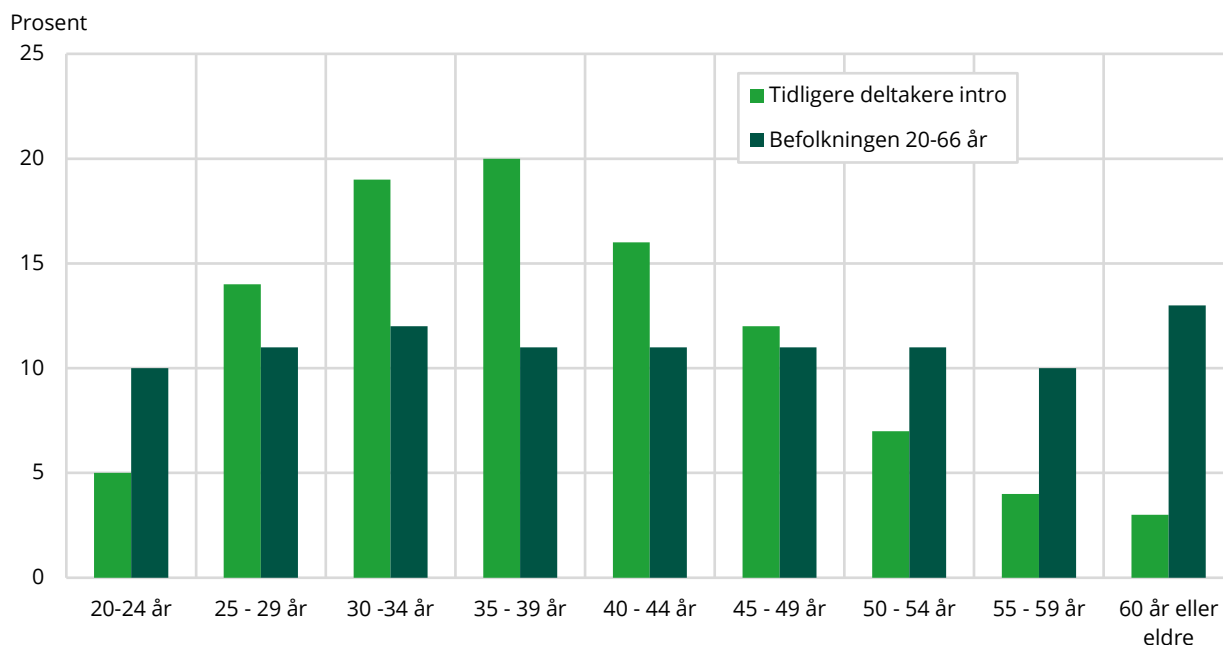
Figur 2.3 Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019, etter avslutningsår og landbakgrunn. Bosatte 2020. Antall

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå.

Aldersfordelingen i de ulike avgangskohortene er beskrevet i tidligere rapporter (Lunde og Lysen (2018 og 2020), Enes og Viggen (2016) og Enes (2014)). Figur 2.4 viser at for alle kohortene samlet i 2020 er fordelingen noe ulik den vi finner i befolkningen. Aldersfordelingen for de tidligere deltakere er noe mer konsentrert i aldersgruppene mellom 25 og 45 år enn hva som er tilfelle for befolkningen mellom 20 og 66 år. Dette gjelder både for kvinner og menn.

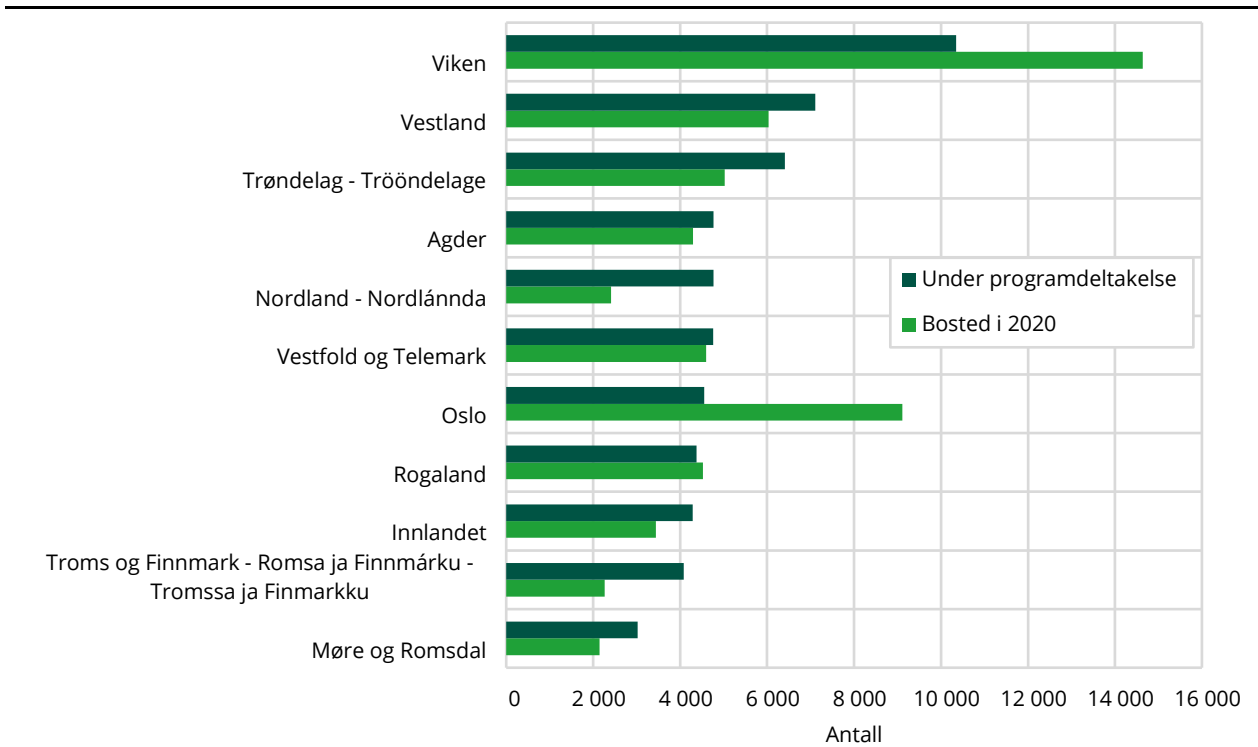
Figur 2.4 Personer som avsluttet introduksjonsprogram i perioden 2005-2019 etter aldersgruppe (alder ved utgangen av 2020). Bosatte 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå.

Flyktninger som kommer til Norge og får oppholdstillatelse bosettes med offentlig hjelp i en av landets kommuner. Det ligger en rekke føringer til grunn for hvordan flyktningene skal bosettes, og det er ikke helt tilfeldig hvilke flyktninger som plasseres hvor. Av figur 2.5 går det fram at det i 2020 var klart flest bosatte i Viken og Oslo. Dette er til dels et resultat av at relativt mange har flyttet til disse to fylkene etter endt programdeltakelse, i tillegg til at mange bodde der under selve deltakelsen. Av de om lag 58 000 deltakerne, har om lag 18 prosent hatt Viken som bosted under programdeltakelse, mens hele 25 prosent bor i dette fylket i 2020. Tilsvarende for Oslo er en dobling i andel bosatte fra 8 prosent under deltakelse til 16 prosent i 2020.

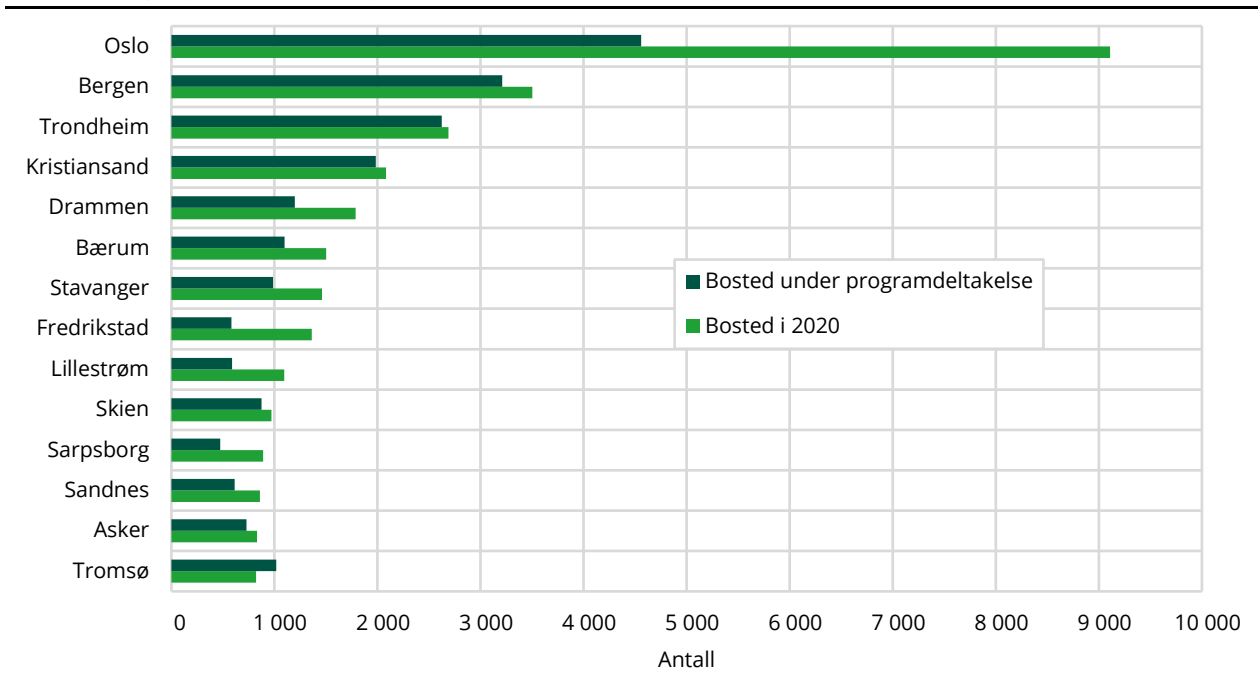
Figur 2.5 Personer som avsluttet introduksjonsprogram i perioden 2005-2019 etter bostedsfylke under programdeltakelse og bostedsfylke i 2020. Bosatte 2020. Antall

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå.

Motsatt effekt ser vi i blant annet Nordland og Troms og Finnmark, der andel bosatte har hatt en halvering etter endt deltakelse i introduksjonsprogrammet. I figur 2.6 ser vi på bosted under programdeltakelse samt i 2020 i de kommunene som har hatt flest deltakere i løpet av perioden. Oslo skiller seg som vi har sett klart ut, men også i de fleste andre større byene ser vi at det har vært en tilflytting av deltakere etter endt programdeltakelse. Vedleggstabell A1 viser at det motsatte er tilfellet i en lang rekke mindre kommuner, som opplever at personer som har deltatt i introduksjonsprogrammet flytter fra kommunen etter endt programslutt.

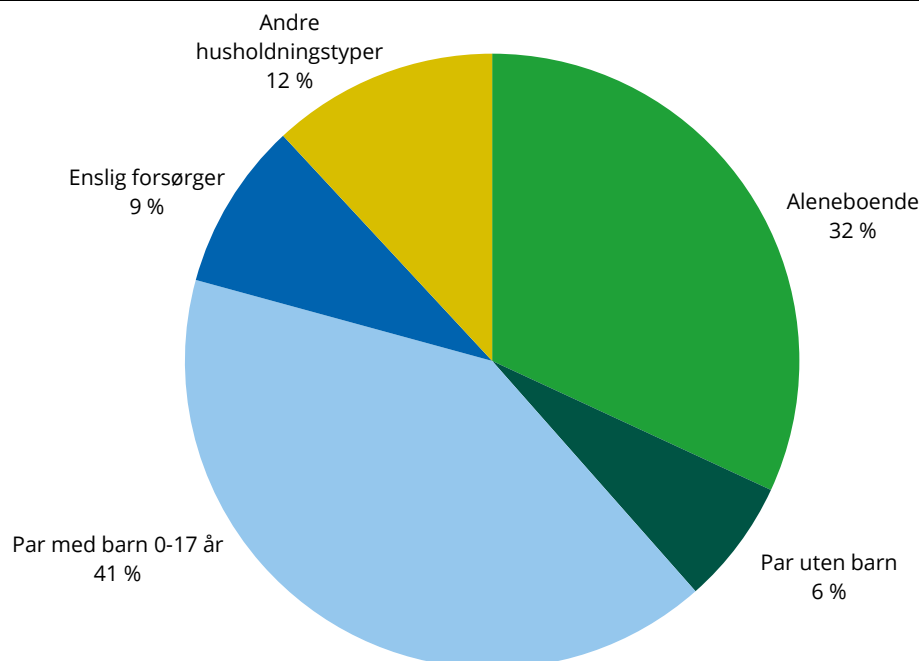
Figur 2.6 Personer som avsluttet introduksjonsprogram i perioden 2005-2019 etter bostedskommune under programdeltakelse og bostedskommune i 2020, utvalgte kommuner. Bosatte 2020. Antall

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå.

I figur 2.7 gis det en oversikt over hvilken type husholdning de tidligere deltakerne tilhører. Kilden er her SSBs inntektsstatistikk for husholdninger, og viser husholdningstilhørigheten i 2020. Av figuren ser vi at av de om lag 58 000 tidligere deltakere, var det hele 41 prosent som bodde i parhusholdninger med barn, mens vel 30 prosent var aleneboende. 9 prosent av husholdningene var enslige forsørgere, 6 prosent par uten barn og 12 prosent tilhørte andre husholdningstyper.

Figur 2.7 Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 etter husholdningstype i 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå.

Når det gjelder familiestørrelse, ser vi av vedleggstabell A3 at barnefamiliene er relativt store, og i parhusholdninger med barn var det i gjennomsnitt bosatt 4,6 personer. Også enslige forsørgere har relativt mange barn, noe som gjenspeiles i at det gjennomsnittlige antallet i denne type husholdninger var 3,1 personer. Gjennomsnittlig antall personer i husholdningen for alle husholdningstyper for deltakere var i 2020 2,3 personer.

3. Status på arbeidsmarkedet i 2020

Hovedfunn fra kapittelet:

- 62 prosent av alle som hadde avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 var i arbeid eller utdanning i 2020...
- ...og 43 prosent av dem var sysselsatte
- Kvinner har lavere sysselsettingsandel enn menn – men forskjellene minsker jo lengre tid det går etter avsluttet introduksjonsprogram
- Personer med bakgrunn fra Eritrea og Myanmar var i størst grad tilknyttet arbeidsmarkedet i 2020

I dette kapittelet vil vi ta for oss alle personer som hadde gjennomført introduksjonsprogrammet i perioden fra 2005 til 2019, og som fremdeles var bosatt i landet i november 2020. Vi vil se både på status på arbeidsmarkedet, hva utdanningsbakgrunn betyr, samt yrkestilpasning, arbeidssted og arbeidstid for de som er lønnstakere.

Et av hovedmålene med introduksjonsordningen er å få nyankomne flyktninger og deres familiegjenforente raskt i arbeid eller utdanning. I rapportserien om de tidligere deltakerne har vi sett at andelen deltakere i arbeid eller utdanning året etter fullført introduksjonsprogram har ligget på om lag 60 prosent for de fleste avgangskohorter siden 2005. Samtidig har andelen økt til opp mot 65 prosent 5 år etter programslutt. I dette kapittelet har vi slått sammen alle avgangskohortene fra 2005 til 2019, og ser hvordan de tidligere deltakerne klarer seg på arbeidsmarkedet i 2020 (november). Vi vil dermed kunne sammenligne kohortene og se i hvilken grad det er forskjeller mellom dem som akkurat har avsluttet programmet og dem som har hatt lengre tid på seg til å tilpasse seg arbeidsmarkedet.

En relevant sammenlikning av sysselsettingstallene for de tidligere deltakerne kan være mot SSBs offisielle tall over sysselsetting blant innvandrere, selv om denne statistikken også omfatter arbeidsinnvandrere og andre som ikke har deltatt i introduksjonsprogrammet. Denne statistikken viser at 65 prosent av alle innvandrere i alderen 20-66 år var sysselsatt per 4. kvartal 2020. Det er imidlertid relativt store forskjeller i sysselsettingsandelene avhengig av landbakgrunn. Lavest andel sysselsatte finner vi blant innvandrere med bakgrunn fra Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania utenom Australia og New Zealand, og Europa utenom EU, EFTA og Storbritannia med 59 prosent. I befolkningen eksklusive innvandrere var tilsvarende andel 78 prosent (se SSB 2020b).

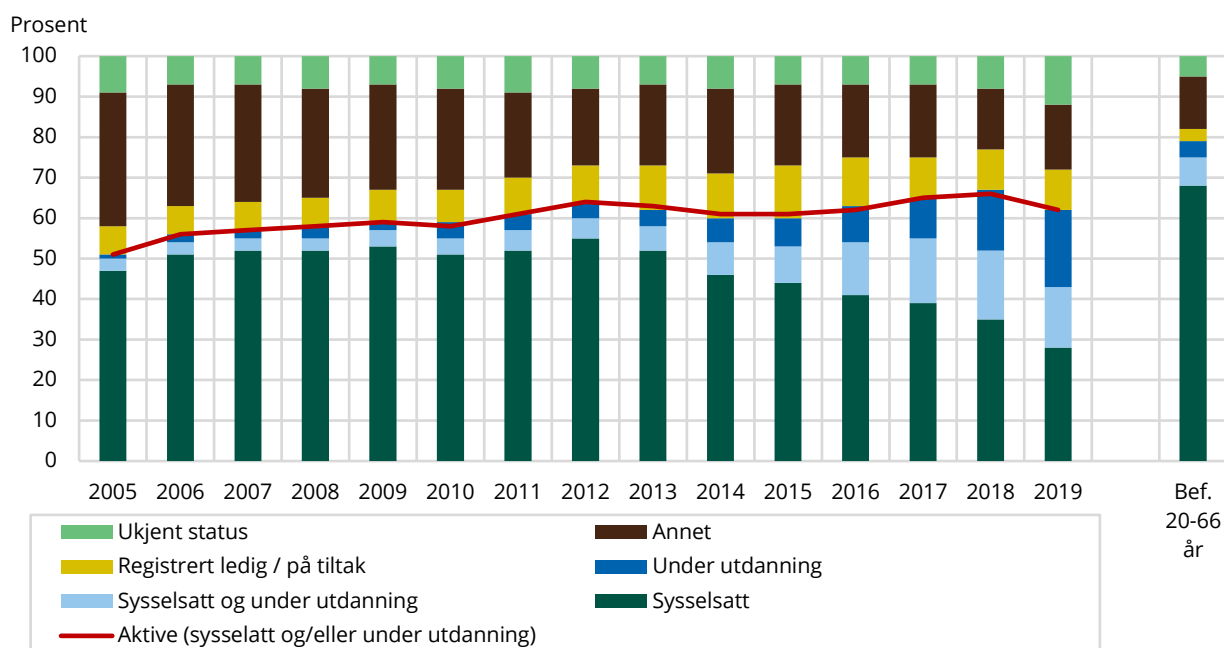
3.1. Andel arbeidsmarkedstilknyttede reduseres i årene etter avsluttet program

I figur 3.1 sammenlignes avgangskohortene fra 2005 til 2019 med tanke på arbeidsmarkedsstatus i 2020. Mønsteret vi ser er at de som kommer best ut på arbeidsmarkedet i 2020 er de som hadde avsluttet programmet 2 til 3 år tidligere, altså kohortene 2017 og 2018. Her var andelen aktive på 65-66 prosent, mens andelen for dem som avsluttet programmet tilbake i 2005 var nede i 51 prosent.

Dette mønsteret er i tråd med funn i lignende tidligere undersøkelser (Lunde og Lysen, 2019). Hovedårsaken er at andelen under utdanning i hver kohort reduseres etter hvert som tiden går siden avsluttet program. Når alle som er ferdige med utdanningsløpet sitt ikke går direkte ut i arbeid, får vi en reduksjon i samlet andel som er aktive på arbeidsmarkedet. Andelen under utdanning var høyest for dem som avsluttet programmet i 2019 (34 prosent), mens den var nede under 5 prosent for dem som avsluttet før 2010. Figur 3.1 viser status på arbeidsmarkedet i 2020 for hver avgangskohort fram til og med 2019.

Figur 3.1 Status på arbeidsmarkedet, etter avgangskohort. Personer som avsluttet introduksjonsprogram i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Begge kjønn. Per november 2020. Prosent

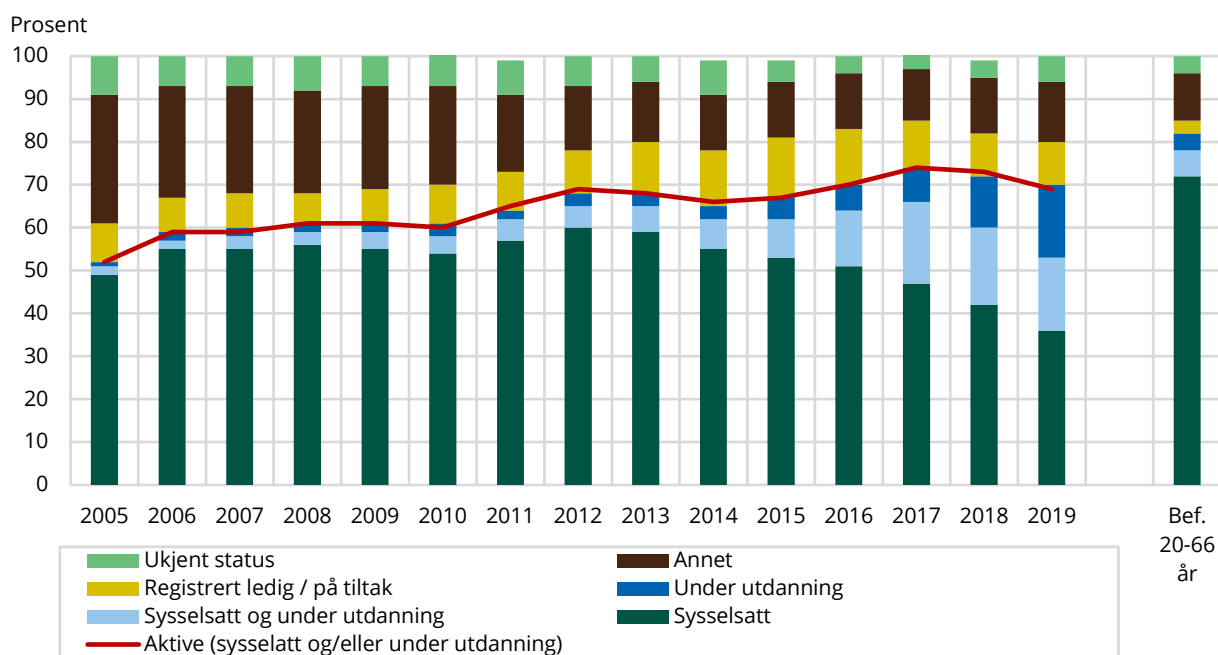

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå.

Figuren viser at etter hvert som andelen under utdanning går ned i årene etter programslett, skjer det ikke en tilsvarende økning i andel sysselsatte. Andel sysselsatte (inkludert sysselsatte som tar utdanning samtidig) øker fra drøyt 50 prosent for dem som avsluttet i 2019, til om lag 65 prosent for dem som var ferdig i 2012-2017. For kohortene som avsluttet før 2011 er det en svakt nedadgående tendens i sysselsetting, ned til 51 prosent for 2005-kohorten. Som en følge av dette får vi økte andeler personer utenfor arbeidsmarkedet. Både andel med ukjent status og andel med «annet» (for det meste helserelaterte ytelser) øker etter antall år siden avsluttet program, fra ca. 12-14 prosent for kohortene etter 2012, til ca. 25-30 prosent for dem som avsluttet før dette. For de fleste i denne kategorien er det uføretrygd som gjelder.

Andel kvinner og andel menn som er aktive (sysselsatt og/eller i utdanning) i årene etter avsluttet introduksjonsprogram har en noe forskjellig utvikling. Vi ser av figur 3.2 og 3.3 at det er høyere andel aktive blant menn enn blant kvinner i alle avgangskohorter, men samtidig at avstanden mellom kvinner og menn er mindre i de kohortene som avsluttet programmet for lengst tid siden.

Figur 3.2 Status på arbeidsmarkedet, etter avgangskohort. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Menn. Per november 2020. Prosent

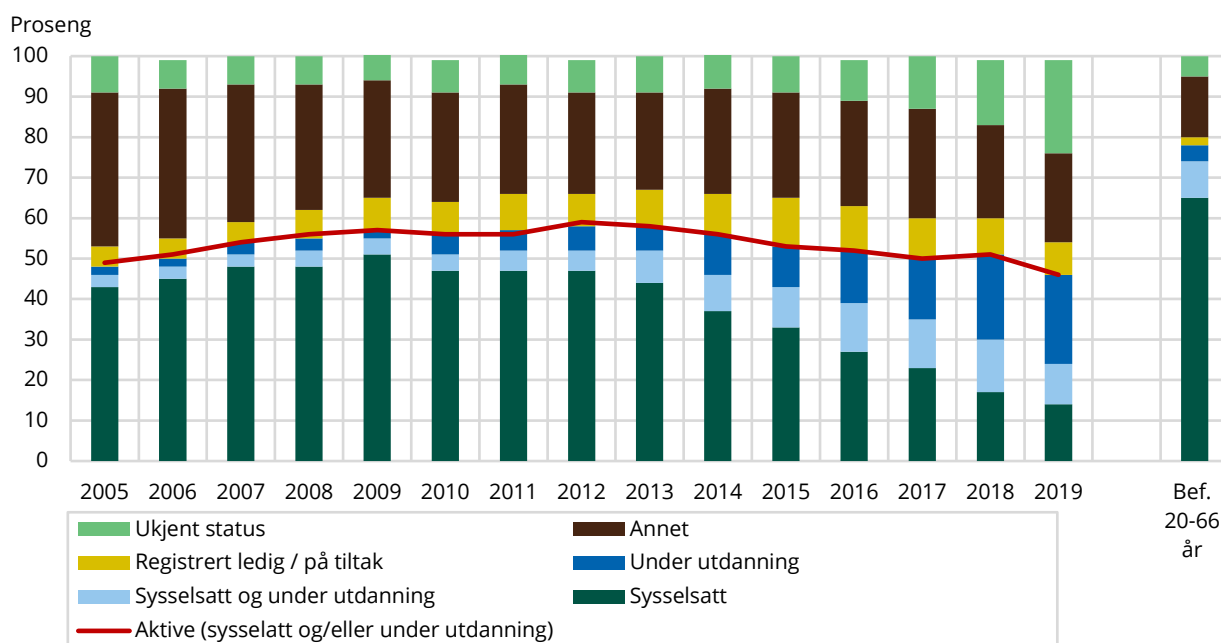

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå.

Hovedårsaken til dette ligger i at kvinners sysselsettingsrate øker over en lengre tidsperiode enn menns. Så selv om kvinnenes sysselsettingsandel starter på et lavere nivå året etter avsluttet introduksjonsprogram, får vi over tid en klar tilnærming av andel menn og andel kvinner som er aktive. Blant menn finner vi størst andel aktive blant dem som avsluttet programmet i 2017 og 2018 med 73-74 prosent. Deretter går andelen gradvis ned fram til 2005-kohorten, hvor andelen var 52 prosent. For kvinner var andelen størst helt tilbake til 2012- kohorten, med 59 prosent, for så å gå noe ned under 50 prosent for 2005-kohorten som avsluttet programmet 15 år før måletidspunktet.

Blant kvinner er det større andel enn blant menn i «Annet»-kategorien, dvs. som er uføretrygdet, dette gjelder for alle kohorter. For begge kjønn er denne andelen størst blant de tidligste kohortene, og blant dem som avsluttet i 2005 var andelen såpass høy som 30 prosent blant menn og 38 prosent blant kvinner.

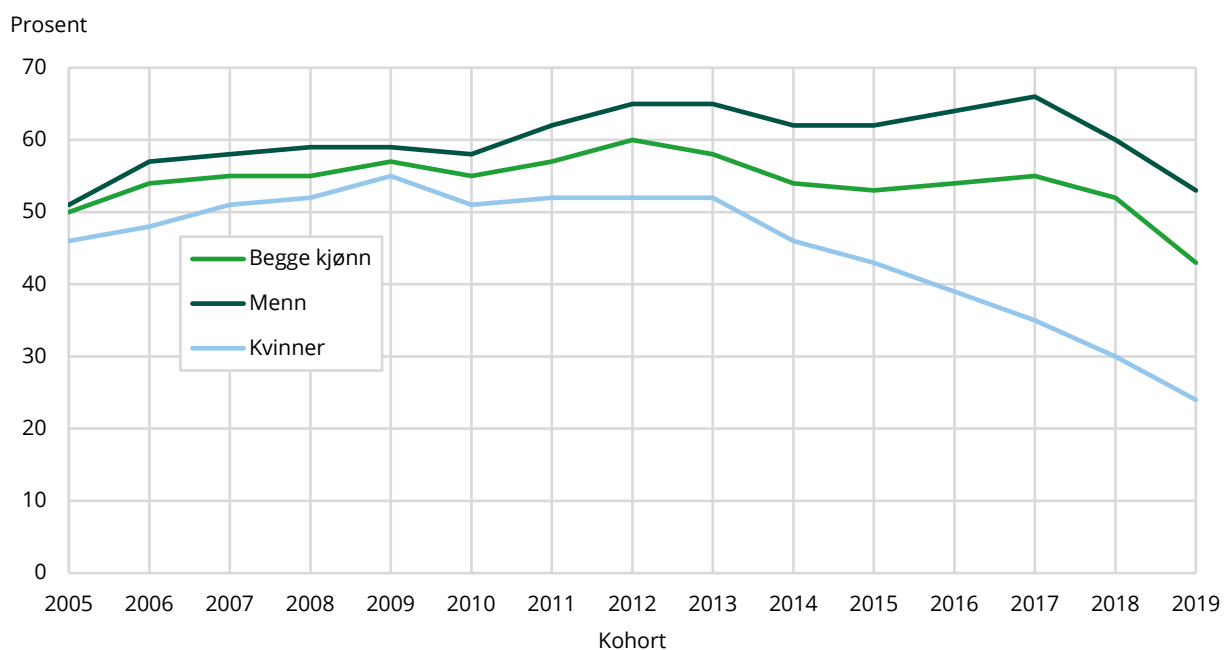
Figur 3.3 Status på arbeidsmarkedet etter avgangskohort. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Kvinner. Per november 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå.

Ved å se på utviklingen bare for dem som er sysselsatte utelates effekten av at andel i utdanning går ned etter hvert som tiden går etter avsluttet introduksjonsprogram. Figur 3.4 viser at andel sysselsatte kvinner og menn jevner seg ut etter hvert som årene går. For menn ser vi at andel sysselsatte når sitt høyeste nivå for dem som avsluttet programmet tre år før måletidspunktet (2020) i 2017, med 66 prosent. Deretter går andelen ned mot 51 prosent for dem som avsluttet for 15 år siden i 2005. For kvinner øker andel sysselsatte relativt jevnt for hver kohort, helt tilbake til 2009. Andelen øker fra 24 prosent for de som avsluttet i 2019, til 55 prosent for dem som avsluttet i 2017, og deretter til 46 prosent for kvinnene som avsluttet i 2005. Forskjellen mellom kvinner og menn er dermed mye mindre (4 prosentpoeng) blant dem som avsluttet tilbake i 2005, sammenlignet med dem som avsluttet i 2019 (19 prosentpoeng).

Figur 3.4 Andel sysselsatte per november 2020, etter avgangskohort og kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019.. Prosent

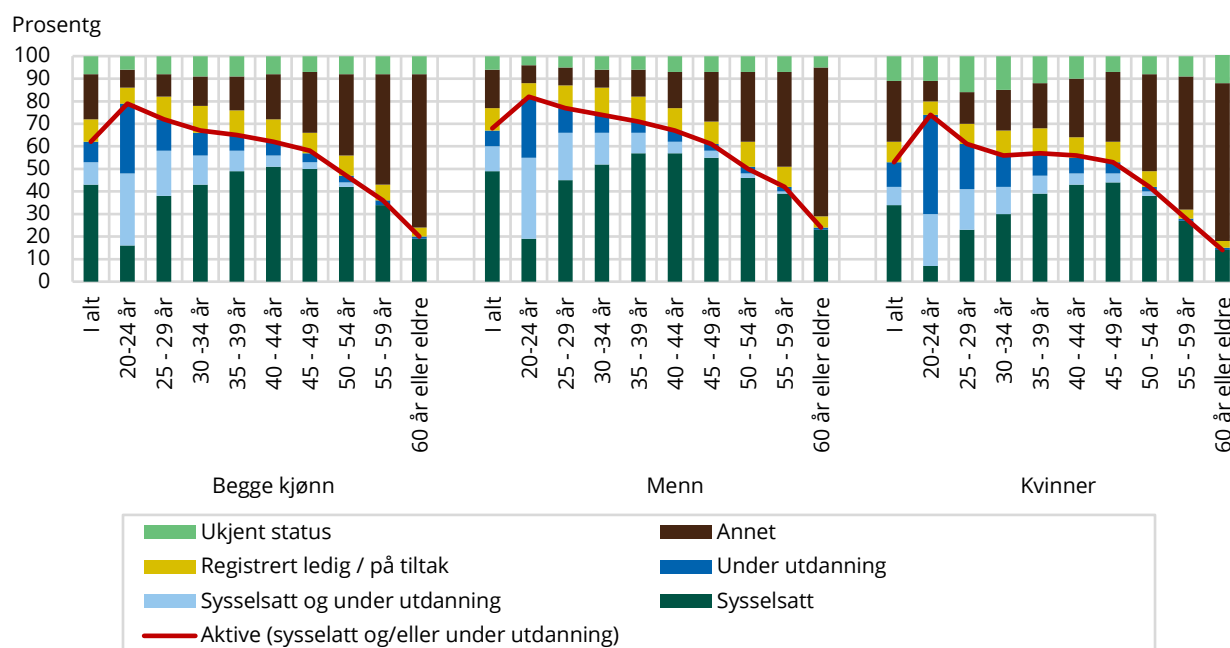
Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå.

3.2. 8 av 10 under 25 år i arbeid eller utdanning

Andelen sysselsatte i de ulike aldersgruppene i 2020, vil være påvirket av at det er en større andel personer i de yngste aldersgruppene i de siste kohortene (2018 og 2019 spesielt). Disse har hatt kortere tid på seg til å komme ut i arbeidslivet i forhold til de kohortene som avsluttet for lengre tid siden.

Likevel er det slik at andel aktive (i arbeid eller utdanning) var størst for aldersgruppen 20-24 år, nær 80 prosent. Deretter går andelen gradvis ned for hver aldersgruppe, til vel 60 prosent for dem mellom 40 og 44 år, og under 50 prosent for dem mellom 50 og 54 år. Denne utviklingen er sterkere for menn enn for kvinner, men andelen aktive menn er hele tiden om lag 10 prosentpoeng større enn for aktive kvinner. Ser vi bare på de sysselsatte, er andelen størst i aldersgruppene mellom 25 og 50 år for både menn og kvinner.

Figur 3.5 Status på arbeidsmarkedet etter aldersgrupper og kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Begge kjønn. Per november 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå.

Andel på helse relaterte ytelser (i hovedsak uføretrygd) er sterkt økende med alder for begge kjønn, fra 9 til 70 prosent blant kvinner, og fra 8 til 66 prosent blant menn.

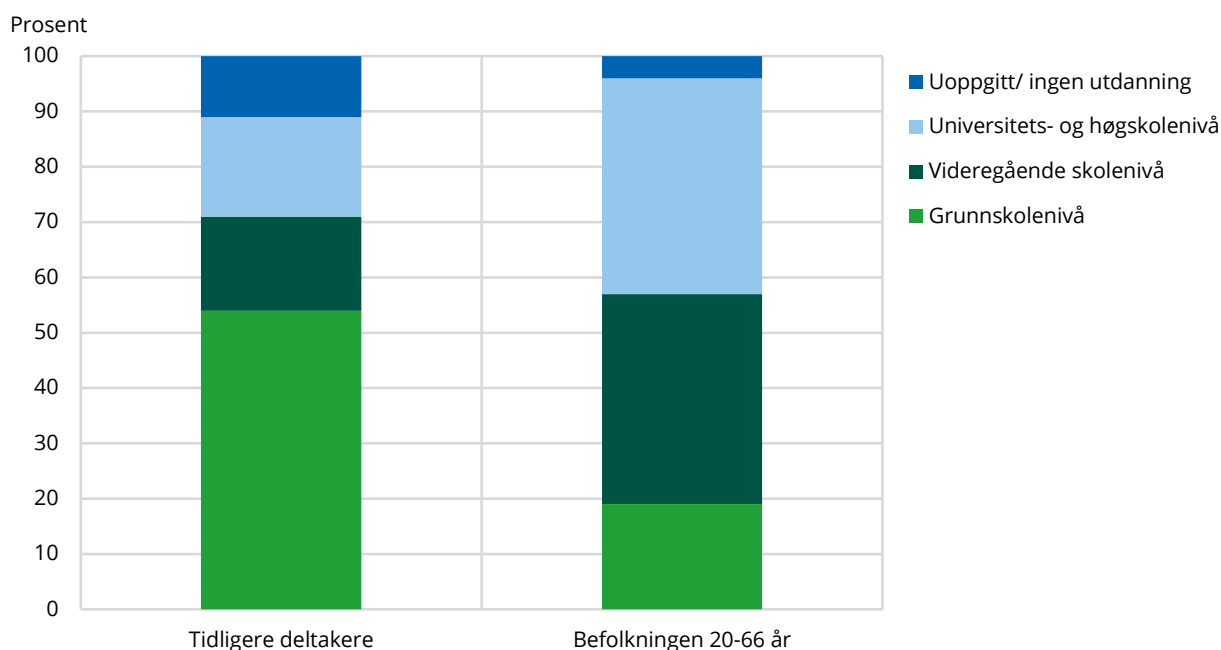
Blant kvinner ser vi også at andel med ukjent status øker fra om lag 11 prosent i yngste aldersgruppe, til 15-16 prosent fram til 35 år, før andelen igjen synker noe. Blant menn er andelen med ukjent status mer stabil, på om lag 5-7 prosent for alle aldersgrupper.

Årsaker til at enkelte personer har ukjent status i SFP-registeret, altså at vi ikke vet hvordan personene forsørger seg, kan blant annet være utvandring uten å melde fra, støtteordninger som er registrert på en annen i husholdningen, eller ordninger som ikke er inkludert i datagrunnlaget. En del vi trolig også være forsørget av familien som hjemmевærende.

3.3. 7 av 10 med videregående utdanning i arbeid

Det er klare forskjeller i utdanningsnivået blant tidligere deltakerne av introduksjonsprogrammet i forhold til sammenligningsgruppen i befolkningen. Mens godt over halvparten (54 prosent) av de tidligere deltakerne har grunnskole som høyeste utdanning som sitt høyeste utdanningsnivå, var det tilsvarende tallet for befolkningen 20-66 år bare 19 prosent i 2020. I befolkningen har 38 prosent videregående skolenivå, og 39 prosent har utdanning på høgskole-/universitetsnivå. Blant de tidligere deltakerne på introduksjonsprogrammet er det 17 prosent som har utdanning på videregående skolenivå, og 18 prosent på universitets- og høgskolenivå (se figur 3.6).

Figur 3.6 Andel etter høyeste utdanningsnivå. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Per november 2020. Prosent

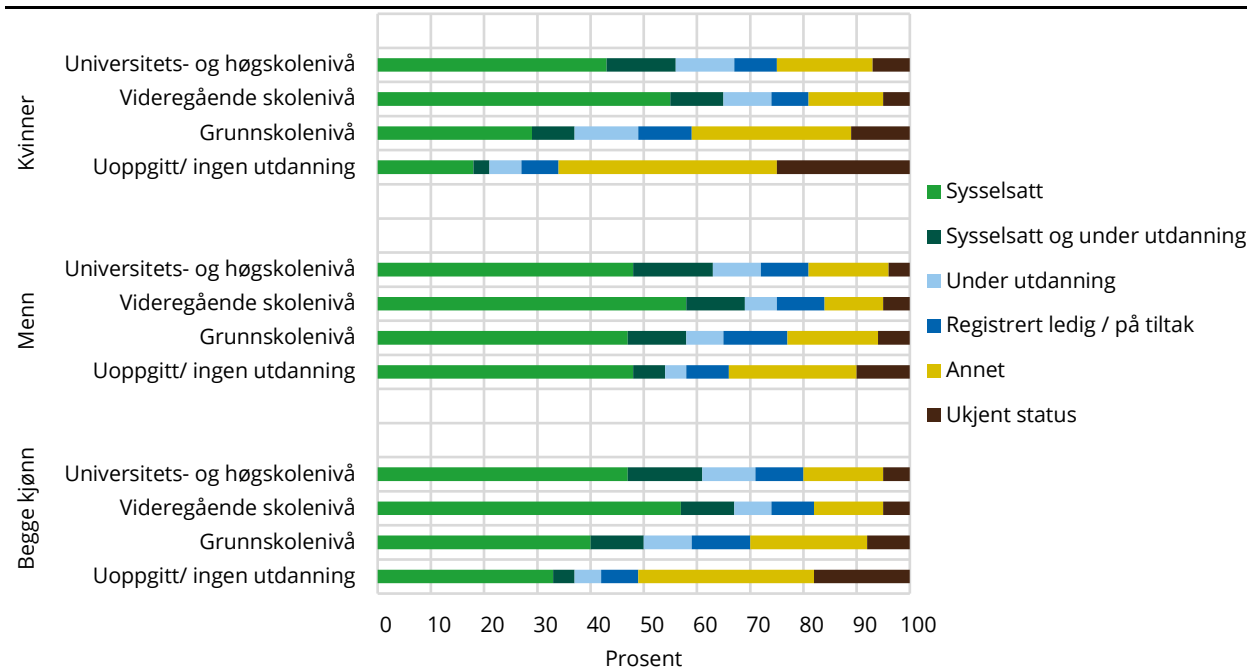

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Befolkningens utdanningsnivå, Statistisk sentralbyrå.

Av figur 3.7 ser vi at det er mindre forskjeller i andel sysselsatte mellom kvinner og menn blant personer med utdanning på universitets- eller høgskolenivå. Høyere utdanningsnivå ser dermed ut til å gi bedre uttelling med tanke på sysselsetting for kvinner enn for menn. For personer med bare grunnskoleutdanning er det blant menn 58 prosent sysselsatte, men bare 37 prosent blant kvinner. Ser vi derimot på de med universitets- eller høgskoleutdanning er forskjellen klart mindre, med 63 prosent sysselsatte blant menn og 56 prosent blant kvinner.

Størst andel sysselsatte finner vi blant personer med utdanning fra videregående skole. Dette er tilfellet både for menn (69 prosent) og kvinner (65 prosent). Tallene står i kontrast til befolkningen mellom 20 og 66 år, der personer med utdanning på høgskole- eller universitetsnivå har den største sysselsettingsandelen, 85 prosent mot 80 prosent blant dem med utdanning fra videregående skole. Her er det om lag samme andel sysselsatte blant kvinner og menn.

Figur 3.7 Andel sysselsatte etter utdanningsnivå og kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Per november 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Befolkningens utdanningsnivå, Statistisk sentralbyrå.

3.4. Flest i arbeid og utdanning fra Eritrea, Myanmar, Etiopia og Kongo

Landbakgrunn har vist seg å være av betydning for andel i arbeid eller utdanning etter avsluttet introduksjonsprogram. Tabell 3.1 viser status på arbeidsmarkedet i 2020 etter landbakgrunn for alle tidligere deltakere, uavhengig av når de har kommet til Norge og hvor lenge det er siden de avsluttet introduksjonsprogrammet. Ser vi på andel aktive totalt, ligger Eritrea, Myanmar, Etiopia og Kongo øverst med 70 prosent eller mer. Blant landene med lavest andel aktive finner vi Somalia og Det palestinske området med om lag 45 prosent. Ser vi alle de tidligere deltakerne under ett, ligger andelen aktive på 62 prosent. Til sammenligning er andelen aktive i befolkningen mellom 20 og 66 år på 80 prosent.

Tabell 3.1 Arbeidsmarkedsstatus etter landbakgrunn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Per november 2020. Prosent

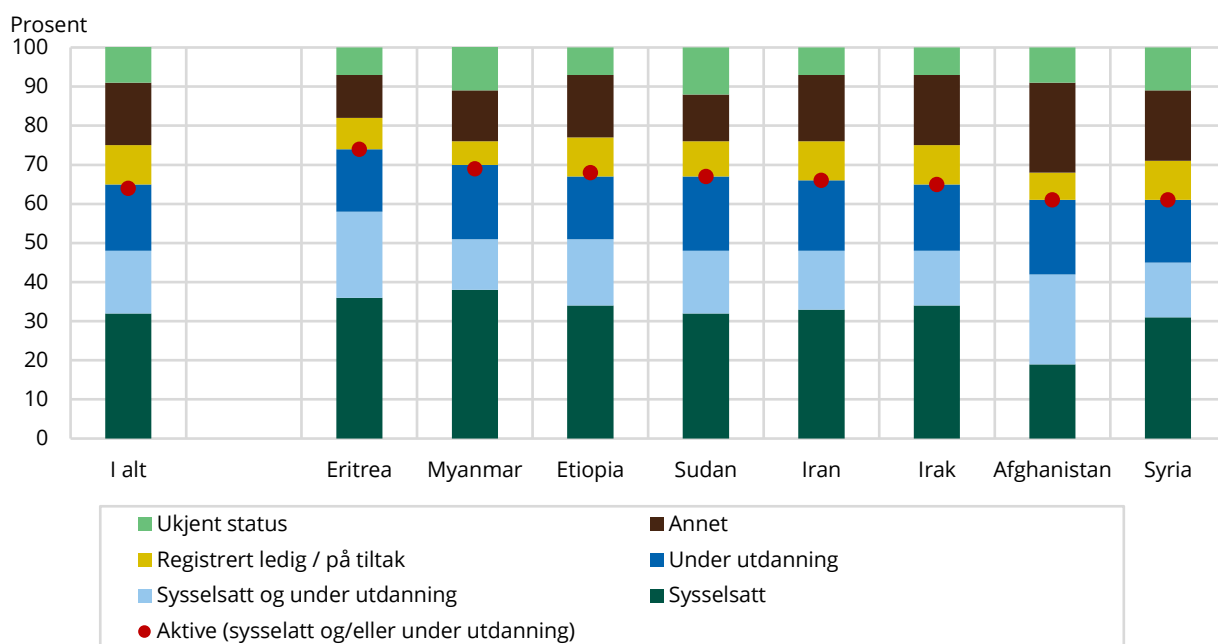
	Andel						
	Aktive (sysselatt og/eller under utdanning)	Syssel- satt	Sysselsatt og under utdanning	Under utdanning	Registrert ledig / på tiltak	Annet	Ukjent status
Begge kjønn i alt	62	43	10	9	10	20	8
Eritrea	76	52	15	8	8	12	5
Myanmar	75	68	4	2	4	17	5
Etiopia	72	51	13	8	8	14	6
Kongo	70	50	13	7	7	17	6
Kina	66	50	7	9	11	16	7
Afghanistan	64	47	9	7	8	22	7
Sudan	64	39	13	12	12	14	10
Andre	62	49	7	5	8	24	7
Iran	62	40	12	10	7	26	5
Syria	61	34	13	14	11	18	10
Irak	49	39	5	5	10	32	9
Russland	49	45	1	2	10	35	7
Somalia	45	33	5	7	15	27	13
Det palestinske området	44	35	4	5	10	34	12
Befolkningen 20-66 år	80	68	7	4	3	13	5
Menn i alt	68	49	11	7	10	16	6
Eritrea	81	57	17	7	8	8	4
Etiopia	77	55	14	8	8	10	5
Myanmar	77	71	4	2	5	14	5
Afghanistan	74	59	10	4	7	14	5
Kongo	73	52	14	8	6	14	6
Kina	70	57	6	7	10	14	6
Sudan	67	44	13	10	13	12	8
Syria	67	40	15	12	11	16	5
Andre	65	52	8	5	8	20	7
Iran	65	49	10	7	7	23	5
Irak	54	45	5	4	10	28	8
Somalia	53	44	5	4	18	19	10
Russland	46	45	0	1	11	36	7
Det palestinske området	45	38	4	3	10	34	10
Befolkningen 20-66 år	81	72	6	4	3	11	4
Kvinner i alt	53	34	8	11	9	27	11
Myanmar	72	65	4	3	4	18	5
Eritrea	67	44	13	10	7	18	8
Kongo	67	49	13	6	8	20	5
Etiopia	66	47	12	8	9	19	6
Kina	61	41	9	11	11	20	8
Andre	60	47	7	6	8	25	8
Iran	58	31	14	13	7	29	5
Sudan	53	25	12	16	10	19	17
Russland	51	46	2	3	9	33	7
Afghanistan	51	32	7	11	9	31	10
Syria	46	16	8	21	9	24	21
Irak	44	32	4	7	10	36	10
Det palestinske området	41	29	4	9	11	32	16
Somalia	36	20	5	11	11	37	16
Befolkningen 20-66 år	78	65	9	4	2	15	5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

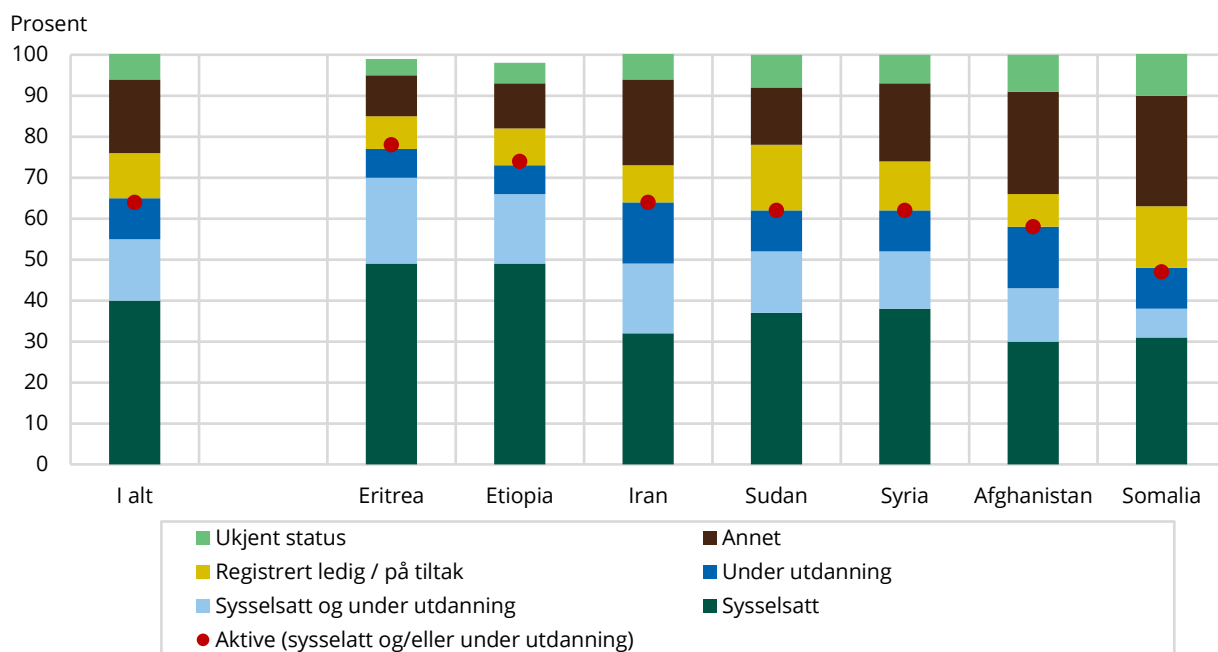
Ved å se på antall år siden avsluttet introduksjonsprogram ser vi at det er klare forskjeller fra land til land med tanke på arbeidsmarkedstilknytning, og hvor lang tid det tar å komme i sysselsetting. Av figurene 3.8-3.11 går det fram at personer fra Eritrea, Myanmar, Etiopia og Kongo kommer best ut, men at de har deltatt i introduksjonsprogrammet i ulike perioder. Blant annet har personer fra Kongo og Myanmar lengre botid enn f.eks. personer fra Eritrea og Etiopia (se fig. 2.3). Kategoriseringen som benyttes er henholdsvis inntil 3 år etter avsluttet introduksjonsprogram, fra 3 til 5 år, fra 5 til 8 år, fra 8 til 10 år og 10 år eller mer.

Figur 3.8 Arbeidsmarkedsstatus etter utvalgt landbakgrunn. Tidligere deltakere inntil tre år etter avsluttet introduksjonsprogram. Per november 2020. Prosent

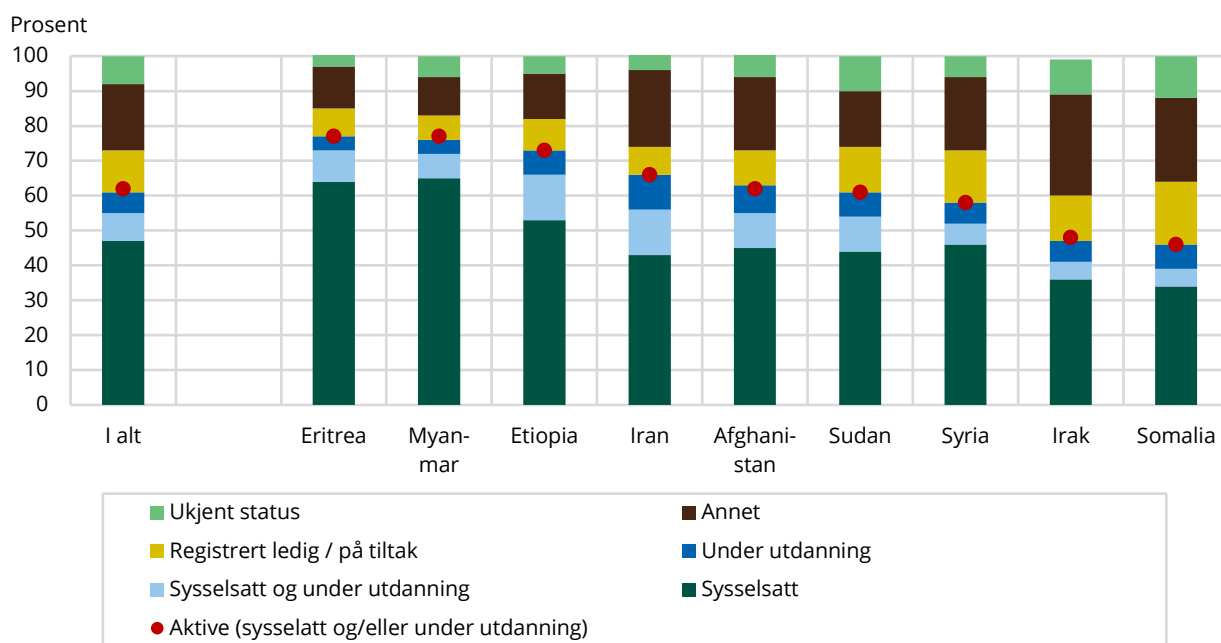
Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.9 Arbeidsmarkedsstatus etter landbakgrunn. Tidligere deltakere 3-5 år etter avsluttet introduksjonsprogram. Per november 2020. Prosent

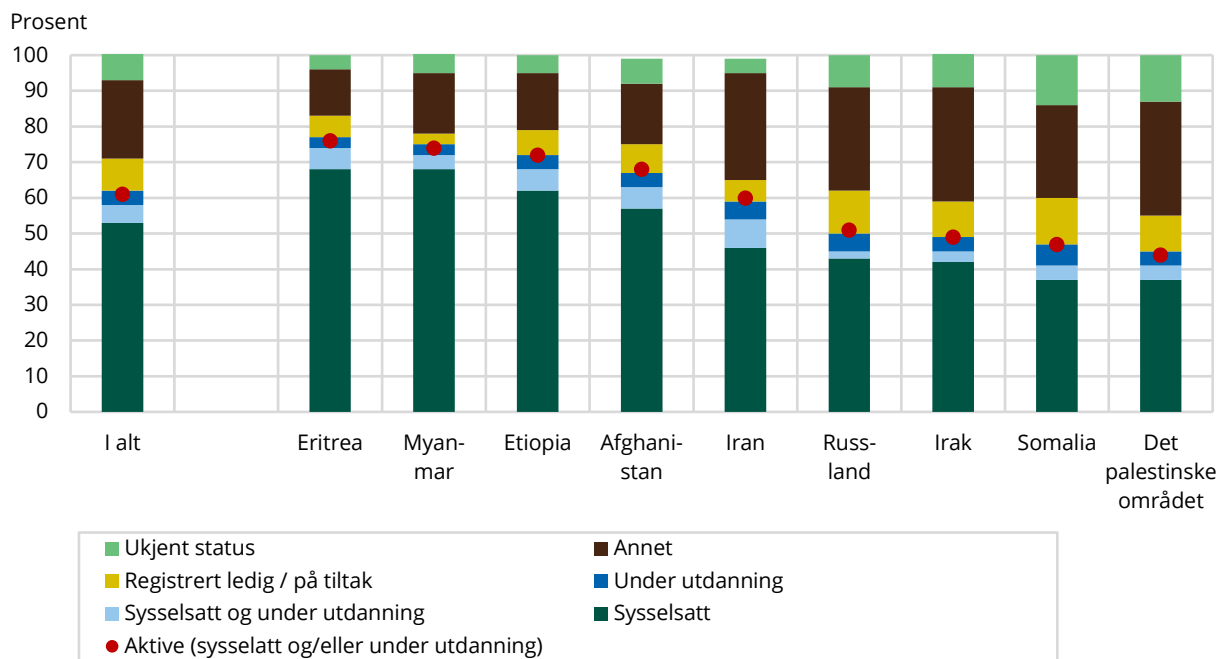
Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.10. Status på arbeidsmarked etter landbakgrunn. Tidligere deltakere 5-7 år etter avsluttet introduksjonsprogram. Per november 2020. Prosent

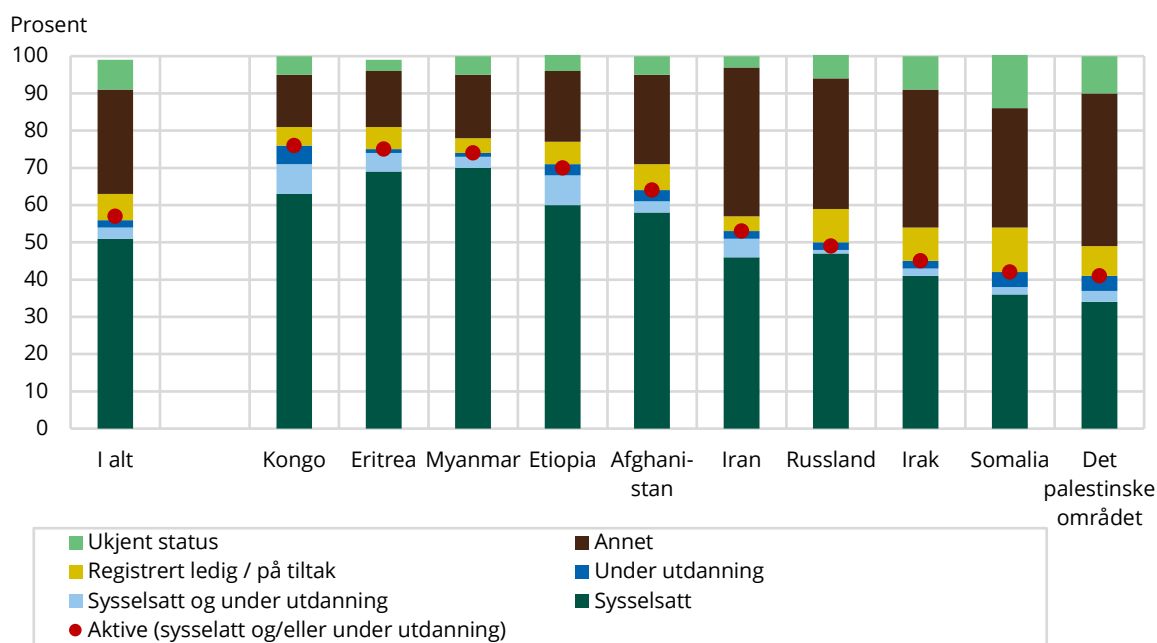
Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.11 Arbeidsmarkedsstatus, etter landandbakgrunn. Tidligere deltakere 7 - 9 år etter avsluttet introduksjonsprogram. Per november 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

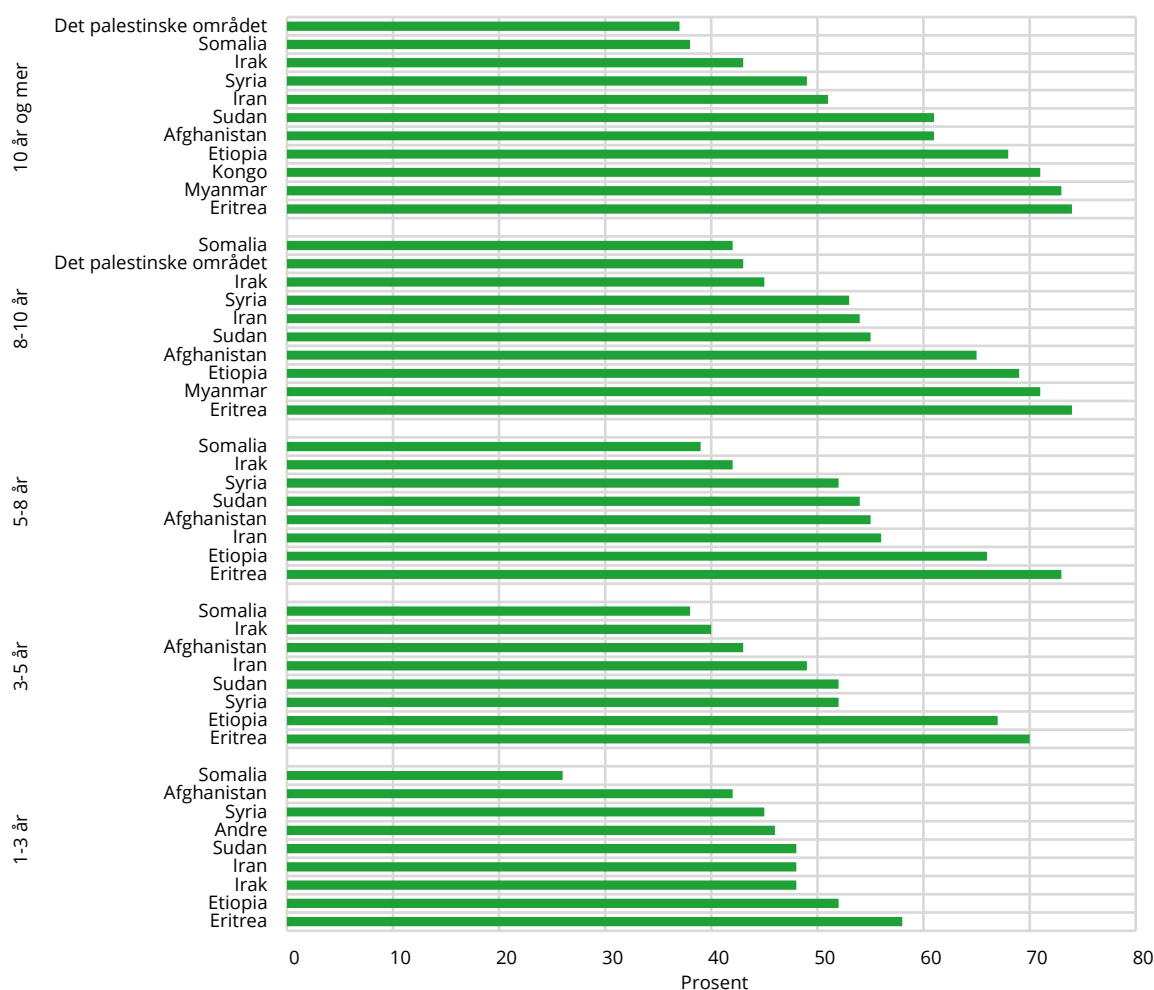
Figur 3.12 Arbeidsmarkedsstatus, etter landandbakgrunn. Tidligere deltakere 10 år eller mer etter avsluttet introduksjonsprogram. Per november 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.13 viser utviklingen i sysselsetting (inkludert de som er sysselsatt og tar utdanning samtidig), og vi ser at utviklingen for de fleste gruppene etter landbakgrunn flater ut 5-8 år etter avsluttet program. Andelen sysselsatte er om lag den samme for dem som har avsluttet introduksjonsprogrammet for 10 år eller lengre siden. Dette gjelder eksempelvis personer med bakgrunn fra Eritrea, som hadde en sysselsettingsandel på 73-74 prosent både blant dem som hadde avsluttet for 5-8 år siden og dem som hadde avsluttet for 10 år siden eller mer.

Figur 3.13 Andel sysselsatte etter landbakgrunn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per november 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

Lavest andel sysselsatte finner vi blant tidligere deltakere med bakgrunn fra Somalia, Irak og Det palestinske området, litt avhengig av antall år etter avsluttet program. Blant dem som avsluttet for 10 år siden eller mer er sysselsettingsandelen for personer med bakgrunn fra Det palestinske området og Somalia lavest med henholdsvis 37 og 38 prosent, mens den tilsvarende andelen for Eritrea og Myanmar var hele 74 og 73 prosent. For dem som avsluttet introduksjonsprogrammet for 8-10 år siden var henholdsvis 42, 43 og 45 prosent av somalierne, personer fra Det palestinske området og irakere sysselsatt. Størst sysselsettingsandel hadde Eritreere med 74 prosent.

3.5. Størst andel sysselsatte i Nord-Norge

Tabell 3.2 viser relativt klare geografiske forskjeller i måloppnåelsen (andel i arbeid eller utdanning), både når det gjelder andel sysselsatte og andel aktive (sysselsatte og/eller i utdanning). Størst andel aktive finner vi i Troms og Finnmark (74 prosent), Møre og Romsdal (71 prosent) og Nordland (71 prosent). Ser vi på andel sysselsatte er det Troms og Finnmark som kommer best ut, med en andel på 68 prosent. I andre enden av skalaen finner vi Oslo (45 prosent), Vestfold og Telemark (49 prosent) og Viken (54 prosent). Som vi vil se senere i kapittelet kan sekundærflyttinger være en faktor som påvirker de regionale sysselsettingsandelene i perioden.

Tabell 3.2 Aktivitetsstatus etter fylke. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per november 2020. Antall og prosent

	Antall	Aktive (sysselatt og/eller under utdanning)	Sysselsatt	Sysselsatt og under utdanning	Under utdanning	Registrert ledig / på tiltak	Annet	Ukjent status
Hele landet	58 487	62	43	10	9	10	20	8
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku - Tromssa ja								
Finmarkku	2 264	74	55	13	6	6	13	7
Møre og Romsdal	2 144	71	47	13	11	10	12	7
Nordland - Nordlånnda	2 408	71	50	13	7	7	13	9
Trøndelag - Trööndelage	5 026	66	43	13	9	7	19	8
Rogaland	4 523	65	43	12	10	8	20	7
Innlandet	3 440	64	44	11	9	10	19	8
Agder	4 293	62	39	11	12	8	22	7
Vestland	6 034	62	42	12	9	9	19	9
Viken	14 638	60	46	7	6	11	21	8
Vestfold og Telemark	4 595	60	39	10	11	10	20	9
Oslo	9 109	53	37	8	8	12	25	9

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

Vedleggstabell A2 viser aktivitetsstatus etter antall år siden avsluttet introduksjonsprogram, med fordeling på fylke. For de fleste fylker finner vi høyere andel sysselsatte for dem som gikk ut av introduksjonsprogrammet for 8 til 10 år siden, enn dem som avsluttet for 10 år siden eller mer. Samlet sett for hele landet var sysselsettingsandelen for disse to gruppene på henholdsvis 58 og 54 prosent. Her ligger Møre og Romsdal, Troms og Finnmark og Nordland øverst med andel sysselsatte på om lag 74 prosent blant dem som avsluttet for 5-8 år siden. For dem som gikk ut av introduksjonsprogrammet for 10 år siden eller mer, er det størst andel sysselsatte i Troms og Finnmark og Møre og Romsdal med om lag 66 prosent. Minst andel sysselsatte finner vi i Oslo (43 prosent).

Tabell 3.3 viser status på arbeidsmarkedet i de kommunene i landet med størst antall tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet. Ser vi alle avgangskohorter under ett, er det Ålesund, Bodø og Tromsø som kommer best ut med over 70 prosent i arbeid eller utdanning, med Oslo, Fredrikstad og Sarpsborg nederst med om lag 50 prosent. Tronstad (2015) peker på viktigheten av å merke seg at forskjeller mellom kommunene ikke nødvendigvis skyldes at den ene kommunen gjør en bedre jobb med å kvalifisere deltakerne i introduksjonsprogrammet for arbeid eller videre utdanning enn den andre. Det kan like gjerne skyldes at deltakerne som er bosatt i en kommune har bedre forutsetninger for å lykkes enn deltakerne som er bosatt i en annen kommune. I tillegg vil lokale forhold på arbeidsmarkedet spille inn, eksempelvis at etterspørsel etter arbeidskraft er større i enkelte deler av landet enn andre. Samtidig er enkelte kommuner mer utsatt for sekundærflyttinger enn andre, hvilket vil kunne påvirke sysselsettingsandelene.

Tabell 3.3 Aktivitetsstatus etter kommuner. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per november 2020. Antall og prosent

	Andel							
	Antall	Aktive (sysselsatt og/eller under utdanning)	Sysselsatt	Sysselsatt og under utdanning	Under utdanning	Registrert ledig / på tiltak	Annet	Ukjent status
I alt	58 487	62	43	10	9	10	20	8
Oslo	9 109	53	37	8	8	12	25	9
Bergen	3 503	58	39	11	8	10	22	10
Trondheim	2 689	60	42	10	8	7	24	9
Kristiansand	2 084	58	39	10	10	10	26	6
Drammen	1 788	59	48	7	4	10	23	8
Bærum	1 502	64	50	9	5	9	20	8
Stavanger	1 463	62	38	13	11	9	21	8
Fredrikstad	1 361	47	31	6	9	17	28	8
Lillestrøm	1 095	58	48	5	5	11	23	7
Skien	972	63	42	9	13	9	19	9
Sarpsborg	890	50	36	6	7	15	27	9
Sandnes	858	64	45	9	9	9	23	4
Asker	831	65	52	8	5	8	18	8
Tromsø	823	70	49	15	6	7	15	7
Nordre Follo	727	63	51	7	5	9	21	6
Sandefjord	663	58	40	9	9	11	20	11
Ullensaker	655	56	45	5	6	20	18	6
Bodø	642	71	52	13	6	6	16	7
Ålesund	611	73	50	12	11	9	11	7
Lørenskog	586	61	50	6	6	12	21	6
Moss	582	54	40	7	7	14	24	8

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

3.6. 6 av 10 kvinner i salgs- og serviceyrker

Yrke er en opplysning som kun eksisterer for lønnstakere. Opplysninger om arbeidsforhold for lønnstakere er hentet fra SFP, som igjen er basert på informasjon fra A-meldingen (se forklaring i kapittel 1). Dette betyr blant annet at det ikke finnes yrkesinformasjon for selvstendig næringsdrivende. Tabell 3.4 viser at yrkesfordelingen for lønnstakere blant de tidligere introduksjonsdeltakerne er relativt forskjellig fra den vi finner i befolkningen i alderen mellom 20 og 66 år i 2020. Det er et gjennomgående trekk at vi finner mindre andel tidligere deltakere i lederyrker og yrker som krever høyere utdanning, dette gjelder både for kvinner og menn. Kvinnelige tidligere deltakere finner vi stort sett i salgs- og serviceyrker (63 prosent) og som renholdere/hjelperearbeidere (22 prosent), mens menn er fordelt mellom salgs- og serviceyrker (32 prosent), operatører/sjåførere (24 prosent) og renholdere/hjelperearbeidere (19 prosent).

Tabell 3.4 Andel av lønnstakere etter yrkesgruppe og kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Per november 2019. Prosent

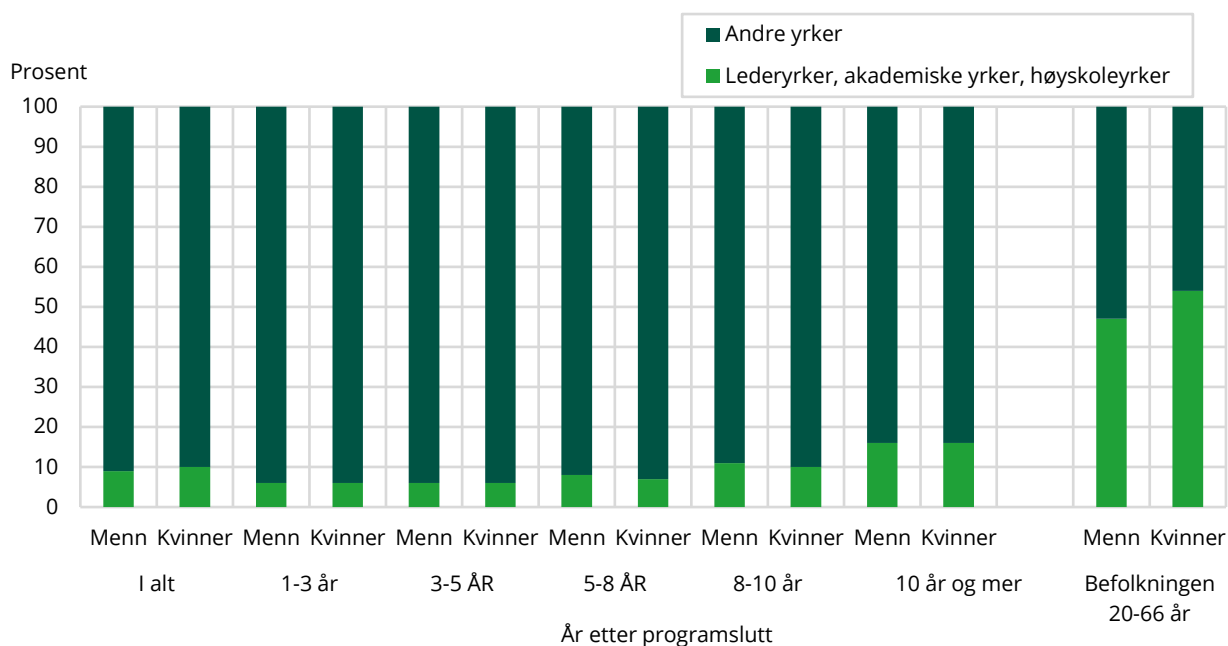
	Tidligere deltakere			Befolkning en 20-66 år		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Alle yrker	100	100	100	100	100	100
Administrative ledere	1	2	1	9	11	7
Akademiske yrker	3	2	3	17	16	18
Høgskoleyrker	5	5	7	24	20	29
Kontoryrker	5	6	2	6	5	7
Salg og service	42	32	63	22	13	31
Håndverkere	7	10	0	10	17	1
Operatører og sjåførere	16	24	2	7	11	2
Renholdere og hjelpearbeidere	20	19	22	5	4	5

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

Blant lønnstakerne i befolkningen mellom 20 og 66 år er det en noe jevnere fordeling mellom de ulike yrkesgruppene, med den største andelen i høgskoleyrker (24 prosent) og salgs- og serviceyrker (22 prosent). Vi finner ikke mer enn om lag 1 prosent av de tidligere deltakerne i lederyrker, mot 9 prosent i befolkningen. Også i akademiske yrker og høgskoleyrker er det klare forskjeller mellom befolkningen og de tidligere deltakerne. Her finner vi i befolkningen totalt sett mer enn 40 prosent av lønnstakerne, mens den tilsvarende andelen blant tidligere deltakere var bare 8 prosent.

Ved å gruppere sammen yrker ut fra utdannings- og kompetansekrav, går det enda tydeligere fram hvilke forskjeller det er mellom lønnstakere i befolkningen 20-66 år og lønnstakere blant tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet. Figur 3.14 viser at andelen i yrkesgrupper med krav til høyere utdanning (lederyrker, akademiske yrker og høyskoleyrker) for lønnstakere i befolkningen er henholdsvis 47 prosent for menn og 54 prosent kvinner. For de tidligere deltakerne ser vi at andelen i lederyrker og yrkesgrupper med krav til høyere utdanning øker etter hvert som tiden går etter avslutning av introduksjonsprogrammet. Blant menn øker andelen fra 6 prosent for dem som avsluttet for 1-3 år siden, til 16 prosent for dem som avsluttet for 10 år siden eller mer. Tilsvarende tall for kvinner er en økning fra 10 prosent til 16 prosent.

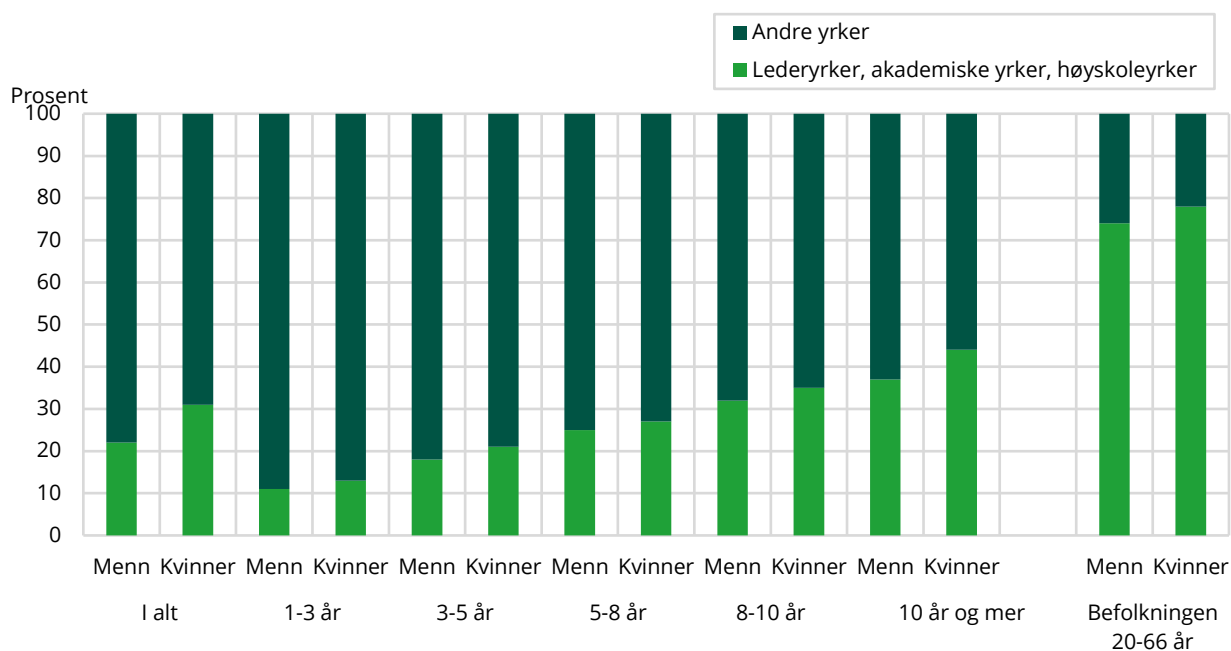
Figur 3.14 Lønnstakere i lederyrker, akademiske yrker eller høgskoleyrker, etter kjønn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Per november 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

Det er tidligere vist at innvandrere i større grad enn resten av befolkningen er overkvalifisert i yrket sitt (se bl.a. Villund (2014), Lunde og Lysen (2018)). Figur 3.15 viser at det blant deltakere med utdanning på høgskole- eller universitetsnivå er en stadig større andel som får jobber/yrker i samsvar med utdanningsnivået etter hvert som tiden går etter avsluttet introduksjonsprogram. For personer med høgskoleutdanning og introduksjonsprogram avsluttet for 1-3 år siden var det en andel på 11 prosent av mennene og 13 prosent av kvinnene som jobbet i lederyrker eller yrker med krav til høgskoleutdanning. Ser vi på personer med samme utdanningsnivå, men som avsluttet for 10 år siden eller mer, var andelen økt til henholdsvis 37 prosent for menn og 44 prosent for kvinner. Det er imidlertid langt igjen til lønnstakerne i befolkningen i aldersgruppen 20 og 66 år. Her var andelen 74 prosent for menn og 78 prosent for kvinner.

Figur 3.15 Andel i lederyrker, akademiske yrker eller høyskoleyrker lønnstakere med universitets- eller høyskoleutdanning, etter kjønn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Personer som har avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen i alderen 20-66 år. Begge kjønn. Per november 2020. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.7. Andel heltidsansatte øker i årene etter avsluttet program

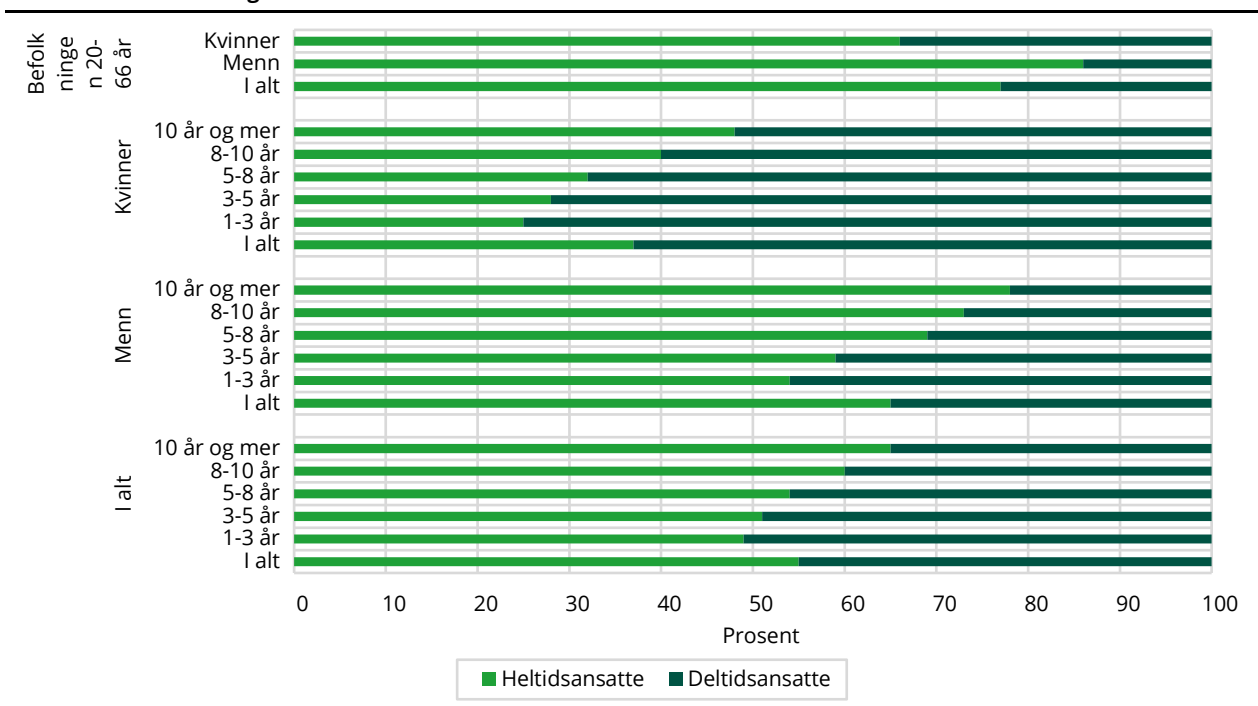
Opplysninger om avtalt arbeidstid per uke eksisterer i likhet med yrkesinformasjon kun for lønnstakere og ikke for andre grupper som selvstendig næringsdrivende mv. Det er a-ordningen (se kapittel 1) som er hovedkilden til informasjon om arbeidsforhold for lønnstakere. En av fordelene med a-ordningen er at man får informasjon om stillingsprosent for alle lønnstakere, som gir mulighet til å skille mer presist mellom heltid og deltid. Den avtalte arbeidstiden er avledet av stillingsprosent og hvilket antall timer som utgjør en full stilling. Avtalt arbeidstid er det man forventes å jobbe per uke ifølge arbeidskontrakten, ikke de timene man faktisk utfører. Det tas ikke hensyn til merarbeid, overtid eller ulike typer fravær. Dersom en person har flere biarbeidsforhold, summeres den avtalte arbeidstiden opp for alle arbeidsforholdene.

Hvor mange timer som utgjør hel- eller deltidsstilling per uke varierer fra yrke til yrke og bransje til bransje. I noen yrker kan heltidsarbeid være mindre enn 37,5 timer i uka, spesielt i bransjer der det er utbredt med skift- eller turnusarbeid. Noen ansatte kan ha en eller flere biarbeidsforhold som summerer seg opp til en 100 prosent stilling, altså tilsvarende heltidsstilling.

Figur 3.16 viser andel hel- og deltidsansatte blant de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet, fordelt på kjønn og antall år siden avsluttet program. Sammenligningsgruppen er lønnstakere i befolkningen mellom 20 og 66 år. Vi ser et tydelig mønster i at andel som arbeider heltid øker etter hvert som det går lengre tid etter avsluttet introduksjonsprogram, både for kvinner og menn. Andel kvinner som arbeider heltid øker fra 25 prosent for dem som avsluttet programmet for 1-3 år siden, til 48 prosent for dem som avsluttet for 10 år siden eller mer. For menn er den tilsvarende økningen fra 54 prosent til 78 prosent. Andel heltidsarbeidende blant lønnstakere i befolkningen mellom 20 og 66 år ligger på 86 prosent for menn og 77 prosent for kvinner. Dermed er andel heltidsansatte for mannlige tidligere deltakere totalt sett på om lag samme nivå som for kvinner i befolkningen.

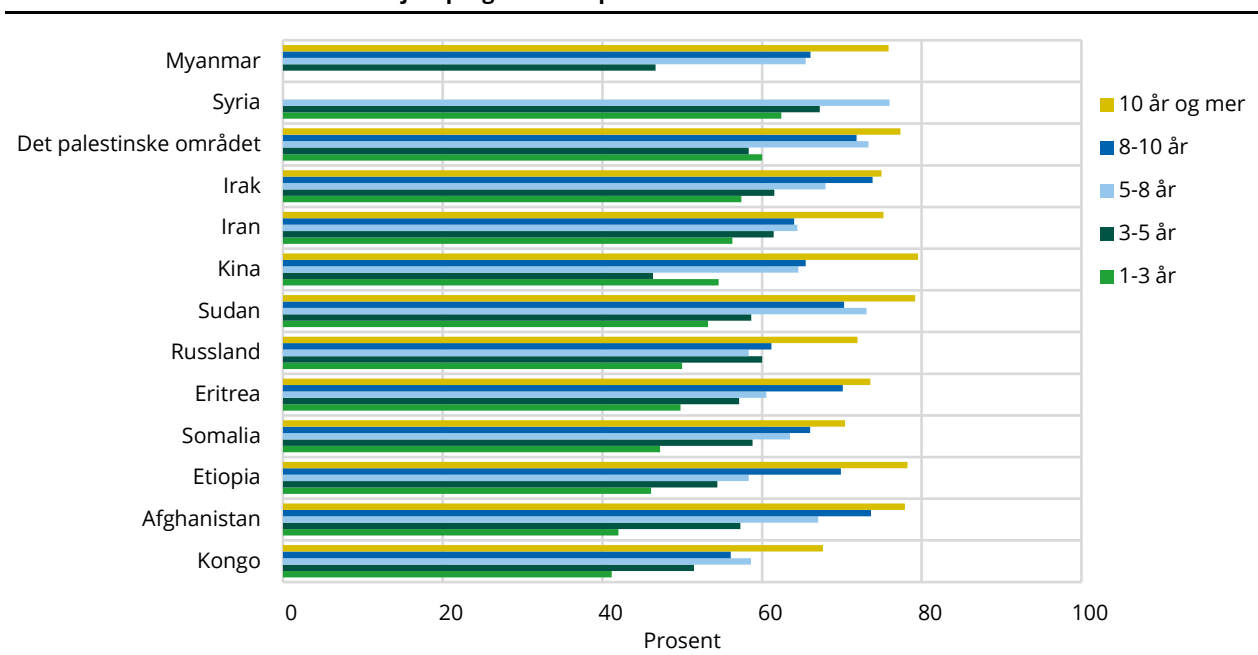
Figur 3.16 Andel hel- og deltidsansatte blant lønntakere, etter kjønn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen i alderen 20-66 år. Per november 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.17 viser fordeling etter landbakgrunn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Blant dem som har tatt programmet for 1-3 år siden er det størst heltidsandel blant lønntakerne fra Syria og Myanmar med 62-63 prosent, og minst blant dem fra Kongo og Afghanistan med 41-42 prosent. For dem som har vært bosatt i Norge i 10 år eller mer siden de avsluttet introduksjonsprogrammet, er det noe mindre forskjeller etter landbakgrunn. Blant lønntakere fra Kina, Sudan, Afghanistan og Etiopia er det opp imot 80 prosent som er heltidsansatte, mens lavest andel finner vi blant lønntakere med bakgrunn fra Kongo og Somalia med om lag 70 prosent.

Figur 3.17 Andel heltidsansatte blant lønntakere, etter landbakgrunn og antall år etter programmet. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per november 2020. Prosent

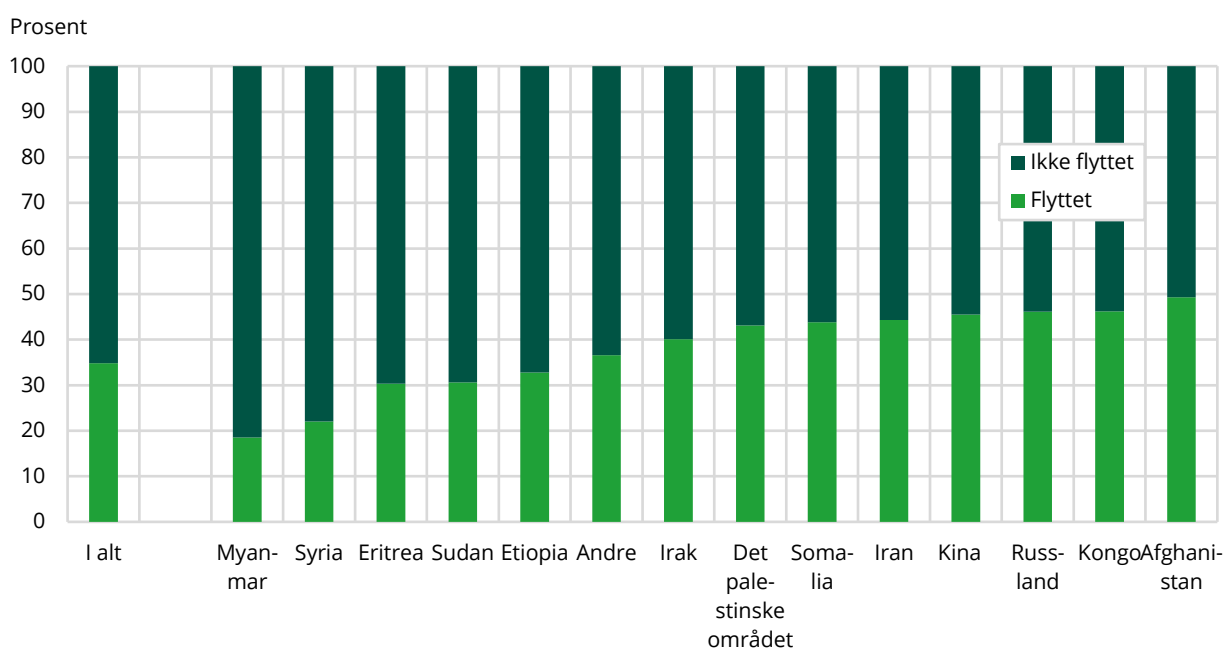
Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

3.8. Størst andel sysselsatte blant dem som ikke flytter etter programslutt

Tønnesen og Andersen (2019) fant blant annet at flyktninger som bosettes i mer usentrale kommuner har større sannsynlighet for å flytte til en ny kommune og større sannsynlighet for å være i jobb fem år etter bosetting enn de som blir bosatt i mer sentrale kommuner. Samtidig er det metodisk vanskelig å måle effekter av selve flyttingen.

Figur 3.18 viser at en såpass stor andel som 35 prosent av de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet har flyttet fra programkommunen sin etter avsluttet program. Størst andel som har flyttet finner vi blant personer med bakgrunn fra Afghanistan (49 prosent) samt Kongo og Russland (46 prosent). Minst flytteandel finner vi for personer med bakgrunn fra Myanmar (19 prosent), Syria (22 prosent) og Eritrea (31 prosent).

Figur 3.18 Andel som har flyttet fra bosettingskommunen, etter landbakgrunn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per november 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

Hvor flytter de tidligere deltakeren hen? En av fire av de som har flyttet, bosatte seg i Oslo, mens resten flytter til andre kommuner i landet. Det er blant de med landbakgrunn fra Somalia (42 prosent) og Etiopia (36 prosent) som i størst grad velger Oslo når de flytter fra sin opprinnelige programkommune. Tilsvarende er det svært få, bare 6 prosent, av dem fra Myanmar som har valgt Oslo som sin nye bokommune.

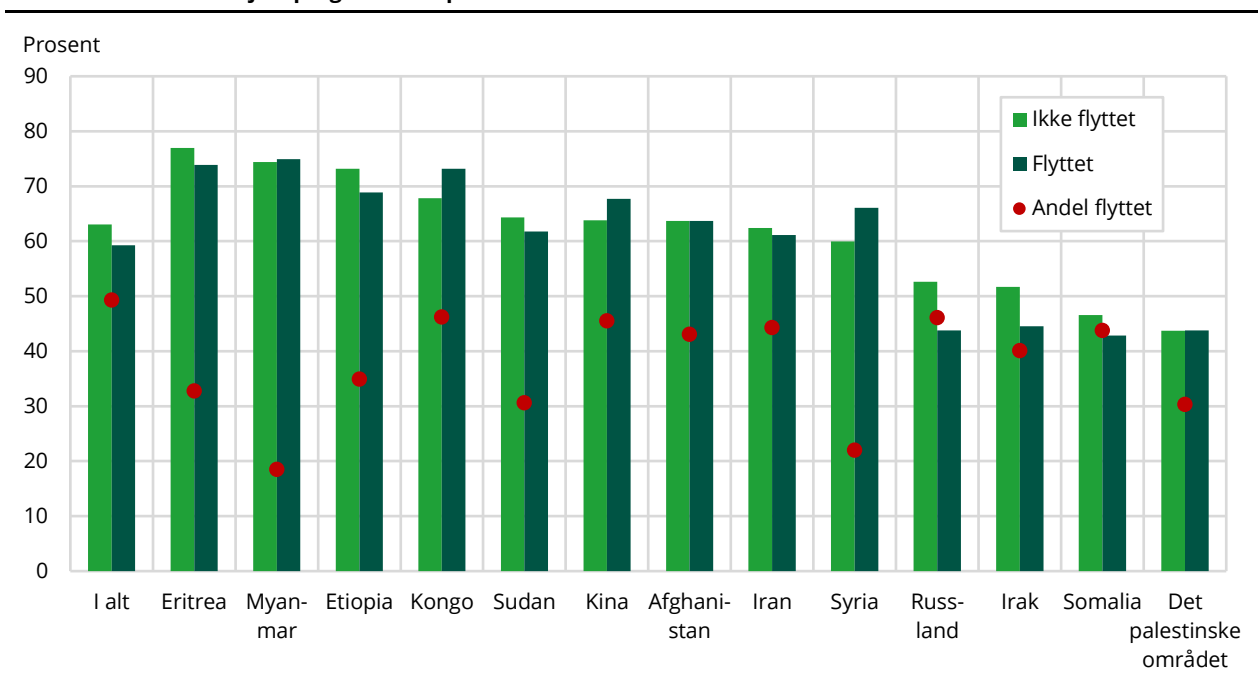
Tabell 3.5 Andel som har flyttet etter landbakgrunn. Oslo og landet ellers. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per 2020. Prosent

	Andel flyttet til	
	Oslo	Andre kommuner
I alt	25	75
Somalia	42	58
Eritrea	19	81
Syria	20	80
Afghanistan	21	79
Andre	19	81
Irak	24	76
Iran	22	78
Etiopia	30	70
Russland	22	78
Sudan	26	74
Det palestinske området	20	80
Kongo	19	81
Myanmar	6	94
Kina	18	82

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP, Statistisk sentralbyrå.

Hvordan slår flytting ut på andel som er i arbeid eller utdanning? Hernes et al (2019) viser at flyktninger i Norge som flytter på seg har 7,5 prosentpoeng mindre sannsynlighet for å være i jobb enn de som blir boende. Figur 3.19 viser at også for tidligere programdeltakerne finner vi en noe større andel aktive blant dem som ikke har flyttet, med 63 prosent mot 59 prosent blant dem som har flyttet. Det er noe variasjon fra land til land om det er de som har flyttet eller de som ikke har flyttet som har den høyeste andelen i arbeid eller utdanning. Størst forskjell er det for dem med bakgrunn fra Russland og Irak, der det er henholdsvis 9 og 7 prosentpoeng høyere deltakelse i arbeid og utdanning blant tidligere programdeltakere som ikke har flyttet. Motsatt er det blant personer fra Syria med 66 prosent i arbeid og utdanning blant dem som har flyttet, men bare 60 prosent blant dem som ikke har flyttet.

Figur 3.19 Andel i arbeid eller utdanning, etter landbakgrunn og flyttestatus. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019.. Per november 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og SFP Statistisk sentralbyrå.

Det vil naturlig nok være en sammenheng med botid /antall år etter avsluttet introduksjonsprogram for andel som har flyttet og andel som er i arbeid eller utdanning. Vi ser bl.a. at når det gjelder personer med bakgrunn fra Syria, så har de relativt kort botid i landet, gjennomsnittlig kort tid etter avsluttet introduksjonsprogram og lav andel som har flyttet (22 prosent). Personer med bakgrunn fra Myanmar har relativt lang gjennomsnittlig botid, men likevel lav andel som har flyttet. Samtidig er andel aktive på arbeidsmarkedet relativt høy (77-78 prosent) både blant de som har flyttet og de som ikke har flyttet.

3.9. Oppsummering kapittel 3

Fra og med 2010 har det vært en nasjonal målsetting at minst 70 prosent skal være i arbeid eller utdanning innen ett år etter endt introduksjonsprogram. I dette kapittelet har vi sett at ingen av avgangskohortene i perioden 2005 til og med 2019 kommer opp i denne andelen i 2020, selv om det har gått så mye som opptil 15 år siden avsluttet introduksjonsprogram.

De som kommer best ut på arbeidsmarkedet i 2020 er de som avsluttet programmet 2 til 3 år tidligere, altså kohortene 2017 og 2018. Her var andelen aktive på 65-66 prosent, mens andelen for dem som avsluttet programmet tilbake i 2005 var nede i 51 prosent.

Den viktigste årsaken til dette ser ut til å være at andelen under utdanning i hver kohort reduseres etter hvert som tiden går etter avsluttet program. Når alle som er ferdige med utdanningsløpet sitt ikke går direkte ut i arbeid, får vi en reduksjon i samlet andel som er aktive på arbeidsmarkedet.

Hvor blir det så av de som ikke blir tilknyttet arbeidsmarkedet? Det vi ser er at andel med ukjent status og andel med helserelaterte ytelser øker etter antall år siden avsluttet program, fra ca. 12-14 prosent for kohortene etter 2012, til ca. 25-30 prosent for dem som avsluttet mellom 2005 og 2011. For de fleste i denne kategorien er det uføretrygd som gjelder.

Det er store variasjoner etter landbakgrunn, og personer med bakgrunn fra Eritrea eller Etiopia har vesentlig større sannsynlighet for å være i arbeid eller utdanning året etter avsluttet introduksjonsprogram i forhold til personer med bakgrunn fra Somalia, Irak eller Afghanistan.

Blant de deltakerne som har blitt sysselsatte innen ett år etter programslutt, jobber syv av ti i salgs- og serviceyrker eller som renholdere og hjelpearbeidere. Selv blant dem med universitets- eller høyskoleutdanning er det få som innehar andre typer yrker, for eksempel lederyrker eller yrker med krav til høyere utdanning. Samtidig er det også en lavere andel blant de tidligere deltakerne som er heltidsansatte (55 prosent) sett i forhold til i befolkningen i sammenlignbar alder (66 prosent).

4. De tidligere introduksjonsdeltakerens inntektsforhold i 2020

Hovedfunn fra kapittelet:

- Inntektsnivået er generelt lavt blant tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet – om lag 60 prosent av befolkningens i 2020
- Det relative inntektsnivået sammenlignet med befolkningen øker etter hvert som årene går etter avsluttet introduksjonsprogram
- Andelen med vedvarende lavinntekt er klart høyere enn i befolkningen
- Men andelen med vedvarende lavinntekt synker etter hvert som årene går etter avsluttet introduksjonsprogram

I dette kapittelet skal vi se nærmere på inntektssituasjonen i 2020 blant tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet. I det foregående kapittelet har vi blant annet sett hvordan deltakelse i arbeidsmarkedet bidrar til å skape grunnlag for gode levekår og integrering. Når det gjelder økonomiske levekår, har dette ikke bare betydning for i hvilken grad man har råd til å betale for livsopphold, som mat og bolig, men også for individenes muligheter til å delta i samfunnet og økt livskvalitet.

Et av de viktigste målene for integreringspolitikken har alltid vært å sikre økonomisk selvforsørging gjennom deltakelse i arbeidsmarkedet. Inntektsstatistikken til SSB har gjennom flere år vist at det er store forskjeller i de økonomiske levekårene hos ulike grupper innvandrere, og at et viktig skille går mellom de som har en tilknytning til arbeidslivet, og de som står uten inntektsgivende arbeid, og som derfor er avhengige av ulike former for stønader. Inntektsnivået til stønadsmottakere vil som hovedregel ligge lavere enn den inntekten man kan oppnå som arbeidstaker (Kirkeberg m.fl. 2019).

Vi benytter Statistisk sentralbyrås inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger som kilde i dette kapittelet. Den økonomiske velferden til de fleste av oss bestemmes ut fra de inntektene som mottas av husholdningen vi tilhører. Inntekt blir som oftest registrert på individnivå, men blir som regel delt med andre medlemmer i husholdningen. Personer som selv tjener lite eller ingenting kan nyte godt av å bo sammen med husholdningsmedlemmer som tjener mer. I tillegg vil det inntektsbegrepet vi skal benytte, husholdningsinntekt etter skatt, være jevnere fordelt mellom husholdninger enn for eksempel yrkesinntekt, siden denne inntekten også omfatter ulike typer av sosiale stønader og er fratrukket skatt (Epland og Kirkeberg (2018)).

Som en husholdning regnes alle personer som er fast bosatt i boligen. Det har også betydning at husholdningsinntektene som regel justeres for ulikheter i husholdningsstørrelse og -sammensetning, ved at inntekten divideres på antall forbrukenheter i husholdningen (se også egen faktaboks i dette kapittelet). Inntektsstatistikken er for øvrig nærmere omtalt i egen faktaboks i kapittel 1.

Samlede inntekter består av tre hovedkategorier: yrkesinntekter, kapitalinntekter og ulike overføringer. Andelen yrkesinntekt utgjør av samlet inntekt indikerer tilknytning til arbeidslivet og evne til selvforsørgelse. Kapitalinntekter for tidligere deltakere av introduksjonsprogrammet er forsvinnende små, og vi vil derfor ikke kommentere denne inntektskilden noe nærmere. Overføringer er i hovedsak kontante, offentlige ytelser, men omfatter også barnebidrag som er administrert gjennom NAV. For mer om ulike overføringer, se faktaboks nedenfor.

Sammensetningen av husholdningsinntekt sier ikke noe om verken inntektsnivå eller levestandard. Vi har derfor også inkludert oversikter over hvor stor andel av de tidligere deltakerne som lever i husholdninger med lavinntekt. En mye brukt metode for å belyse forekomsten av lavinntekt er å se på hvor mange personer som tilhører en husholdning med en inntekt betydelig lavere enn det som er den typiske inntekten i samfunnet. Selv om det er vanskelig å ha en bestemt oppfatning om hva

som menes med «betydelig lavere», og/eller hva som er «den typiske inntekten» i samfunnet, er det i dag vanlig å definere en slik lavinntektsgrense ut fra en relativ avstand til medianinntekten i befolkningen. I denne rapporten benytter vi det beløpet som tilsvarer 60 prosent av medianinntekten (EU-60). Anvendelsen av EUs ekvivalensskala gjør det mulig å sammenligne inntekten til husholdninger av ulik størrelse og sammensetning (se kapittel 1).

Som sammenligningsgrunnlag benyttes inntektene til alle bosatte i Norge i alderen 20 til 66 år i 2020. Vi har i tidligere kapitler sett at inntekts sammensetningen for befolkningen er forholdsvis stabil over tid. For å forenkle framstillingen benyttes derfor tall for hele befolkningen dette ene året som sammenligningsgrunnlag. Unntak er gjort i avsnittet om inntektsnivå, der vi ser på de tidligere deltakernes inntekt som andel av inntektsnivå i befolkningen hvert år.

Inntekt etter skatt per forbruksenhet

For å kunne sammenligne den økonomiske velferden til husholdninger av ulik type og størrelse er det vanlig å benytte begrepet *inntekt etter skatt per forbruksenhet*. Dette innebærer at inntekten justeres ved hjelp av såkalte ekvivalensskalaer eller

forbruksvekter. En ekvivalensskala gir uttrykk for hvor stor inntekt en husholdning på for eksempel fire personer må ha, for å ha samme levestandard eller økonomisk velferd som en enslig person. En slik skala tar hensyn til at en husholdning som består av flere personer har flere utgifter, men også kan nyte godt av stordriftsfordeler som at flere personer deler på utgifter til TV, internett og andre forbruksvarer. Når slike ekvivalensskalaer blir brukt, forutsetter man at hele husholdningsinntekten blir likt fordelt på alle husholdningsmedlemmene.

I dette kapitlet har vi benyttet EUs skala for beregning av forbruksvekter. Her får første voksne i husholdningen vekt lik 1, neste voksne vekt lik 0,5 mens hvert barn får vekt lik 0,3. En parhusholdning med to barn vil da ha sum forbruksvekter ($1+0,5+0,3+0,3$) lik 2,1. Dette betyr at en slik husholdning med to voksne og to barn må ha en inntekt som er 2,1 ganger større enn en aleneboendes inntekt for å ha samme økonomiske velferdsnivå. Den samlede husholdningsinntekten etter skatt divideres i dette tilfellet på 2,1 og alle husholdningsmedlemmer tilordnes samme (ekvivalent)inntekt.

Overføringer

I samlebetegnelsen **overføringer** inngår skattefrie og skattepliktige kontante overføringer til husholdningene. Figurer og tabeller i denne publikasjonen viser til de overføringene som har særlig relevans for nyankomne flyktninger.

Økonomisk sosialhjelp skal sikre at alle har nok midler til livsopphold og er ment å være en midlertidig stønad. *Sosialhjelp* utbetales av kommunen og administreres gjennom NAV. *Bostøtte* er en statlig støtteordning som utbetales av Husbanken til dem som har lav inntekt og høye utgifter. *Kvalifiseringsstønad* utbetales til deltakere i kvalifiseringsprogrammet. Programmet er et NAV-tilbud til dem som står i fare for å bli langtidsmottakere av sosialhjelp. Gjennom forpliktende bistand og oppfølging skal programmet bidra til at flest mulig av deltakerne kommer i arbeid. Målgruppen omfatter personer i yrkesaktiv alder med vesentlig nedsatt arbeidsevne og ingen eller få ytelser i folketrygden.

Sosialhjelp, bostøtte og kvalifiseringsstønad omtaler vi her under samlebetegnelsen *sosiale stønader*. I betegnelsen *familiestønader* inngår her barnetrygd, kontantstøtte og engangsstønad ved fødsel, samt stønader til enslige forsørgere som overgangsstønad, stønad til barnetilsyn og utdanningsstønad.

Restkategorien *andre overføringer* inkluderer blant annet utbetalinger fra folketrygden (alderspensjon, uføreytelse, sykepenger, rehabiliterings- og attføringspenger), foreldrepenger, dagpenger ved arbeidsløshet og supplerende stønad til eldre uten oppsparte pensjonsrettigheter.

4.1. Generelt lavt inntektsnivå

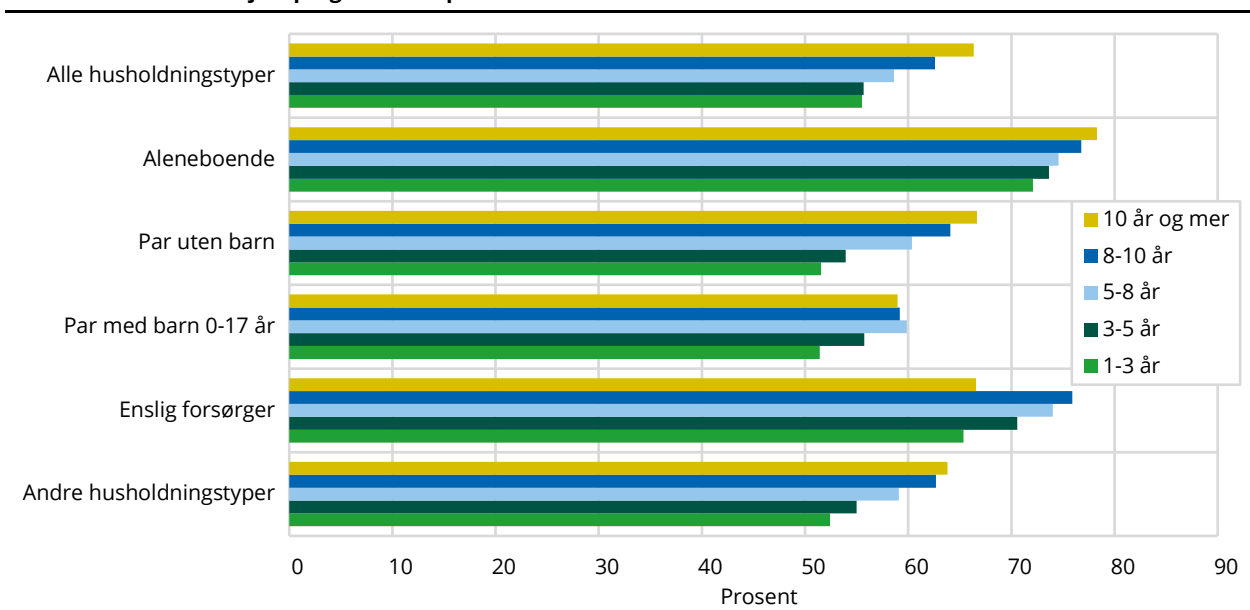
I figur 4.1 sammenlignes median inntekt etter skatt per forbruksenhet⁵ (se tekstboks) for de tidligere deltakerne med medianen i befolkningen mellom 20 og 66 år. Inntekt etter skatt omfatter alle typer kontante inntekter husholdningen mottar: inntekt fra arbeid, pensjoner, trygder, ulike kapitalinntekter, sosialhjelp, bostøtte, barnetrygd, kontantstøtte med videre. Husholdningens samlede utlignede skatt trekkes fra. Totalt sett for alle husholdningstyper hadde de tidligere introduksjonsdeltakerne om lag 60 prosent av median inntekt etter skatt per forbruksenhet i befolkningen 20-66 år.

Vi måler inntektsnivået ved medianen. Hvis inntekt etter skatt per forbruksenhet til alle i aldersgruppen sorteres i stigende (eller synkende) rekkefølge etter størrelsen på inntekten, er medianinntekten den midterste observasjonen i fordelingen.

---

⁵Vi måler inntektsnivået ved medianen. Hvis inntekt etter skatt per forbruksenhet til alle i aldersgruppen sorteres i stigende (eller synkende) rekkefølge etter størrelsen på inntekten, er medianinntekten den midterste observasjonen i fordelingen.

Figur 4.1 Median inntekt etter skatt per forbruksenhet som andel av medianen i befolkningen 20-66 år, etter antall år siden avsluttet introduksjonsprogram og husholdningstype. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Status 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Figuren viser at andelen som medianinntekten til de tidligere deltakerne utgjør av medianinntekten til befolkningen 20-66 år, øker etter hvert som årene går etter avsluttet introduksjonsprogram. Mens andel inntekt etter skatt per forbruksenhet var 56 prosent av befolkningens for dem som avsluttet for 1-3 år siden, lå tilsvarende andel på 63 prosent for dem som avsluttet for 10 år siden eller mer.

Det er blant aleneboere vi relativt sett finner de høyeste inntektsnivåene, sammenliknet med befolkningen. Blant aleneboere som avsluttet programmet for 1-3 år siden lå median inntekt per forbruksenhet på 72 prosent av befolkningens, mens andelen var økt til 77 prosent blant dem som sluttet for 10 år siden eller mer år siden.

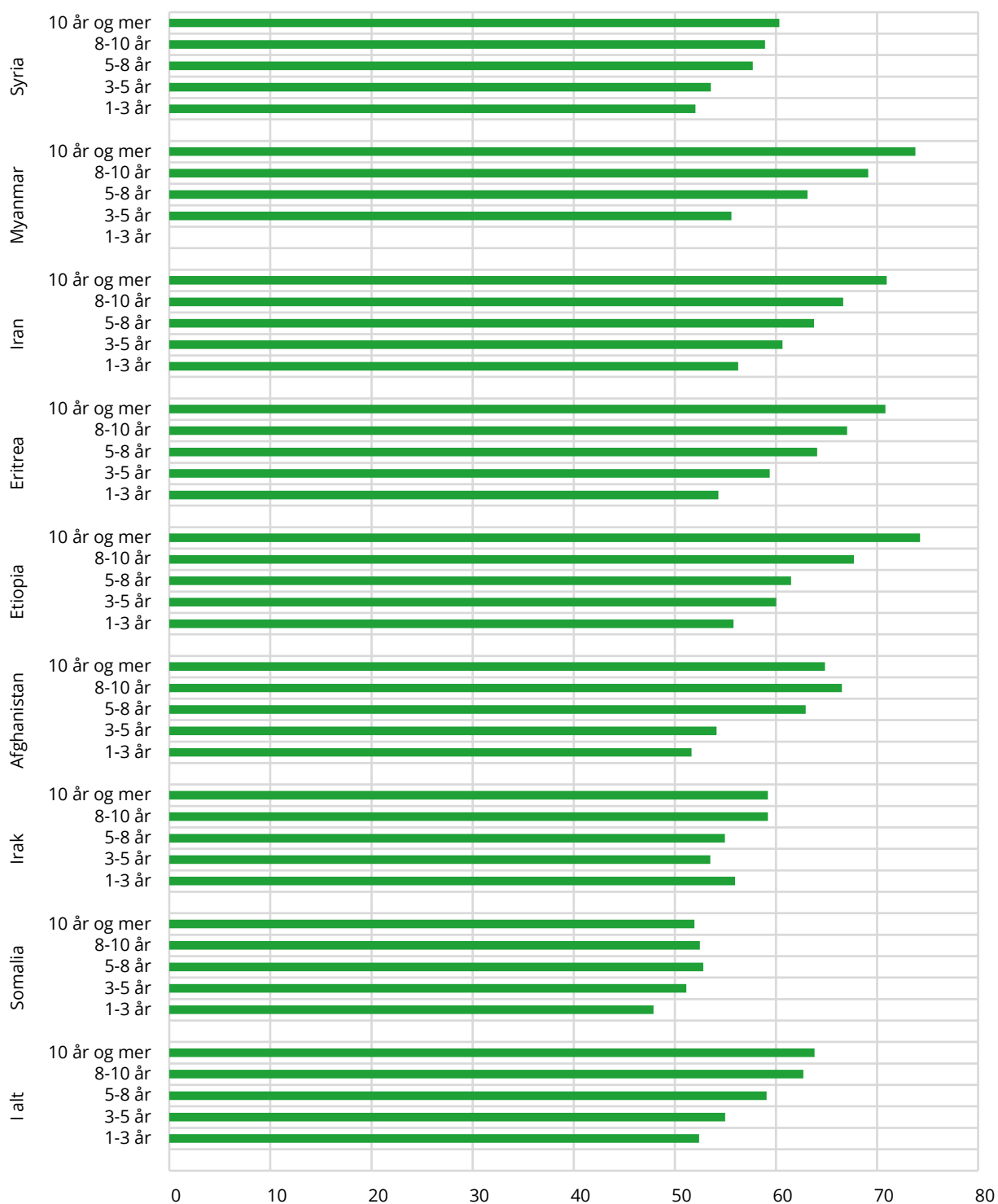
Enslige forsørgere har, sammenlignet med tilsvarende gruppe i befolkningen, også relativt høyt inntektsnivå. Her øker andel inntekt etter skatt per forbruksenhet fra 65 prosent hos dem som sluttet for 1-3 år siden, til 74 prosent blant dem som sluttet for 10 år siden eller mer.

De minste andelene finner vi jevnt over hos par med og uten barn. For disse husholdningstypene øker andelen fra vel 50 prosent til drøyt 60 prosent etter hvert som tiden går etter programslutt. Andre husholdningstyper ligger også om lag på de samme nivåene. Denne restkategorien omfatter imidlertid blant annet flerfamiliehusholdninger, som er langt vanligere blant innvandrergupper enn i resten av befolkningen. Dermed blir ikke sammenligningen mot befolkningen i alderen 20-66 år like god for denne gruppen.

I kapittel 3 så vi at det var relativt store forskjeller avhengig av landbakgrunn med tanke på tilknytning til arbeidsmarkedet. Mange av de samme forskjellene ser vi når vi sammenligner inntekt etter skatt per forbruksenhet. Av figur 4.2 går det det også klart fram at forskjellene etter landbakgrunn øker etter hvert som årene går etter avsluttet introduksjonsprogram. For dem som avsluttet introduksjonsprogrammet for 1-3 år siden har personer med bakgrunn fra Etiopia, Eritrea og Iran alle en andel inntekt per forbruksenhet på om lag 56 prosent av befolkningens. Tilsvarende for Somalia var til sammenligning på 48 prosent.

Figur 4.2 Median inntekt etter skatt per forbruksenhet som andel av medianen i befolkningen 20-66 år, etter landbakgrunn og antall år etter avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. 2020. Prosent

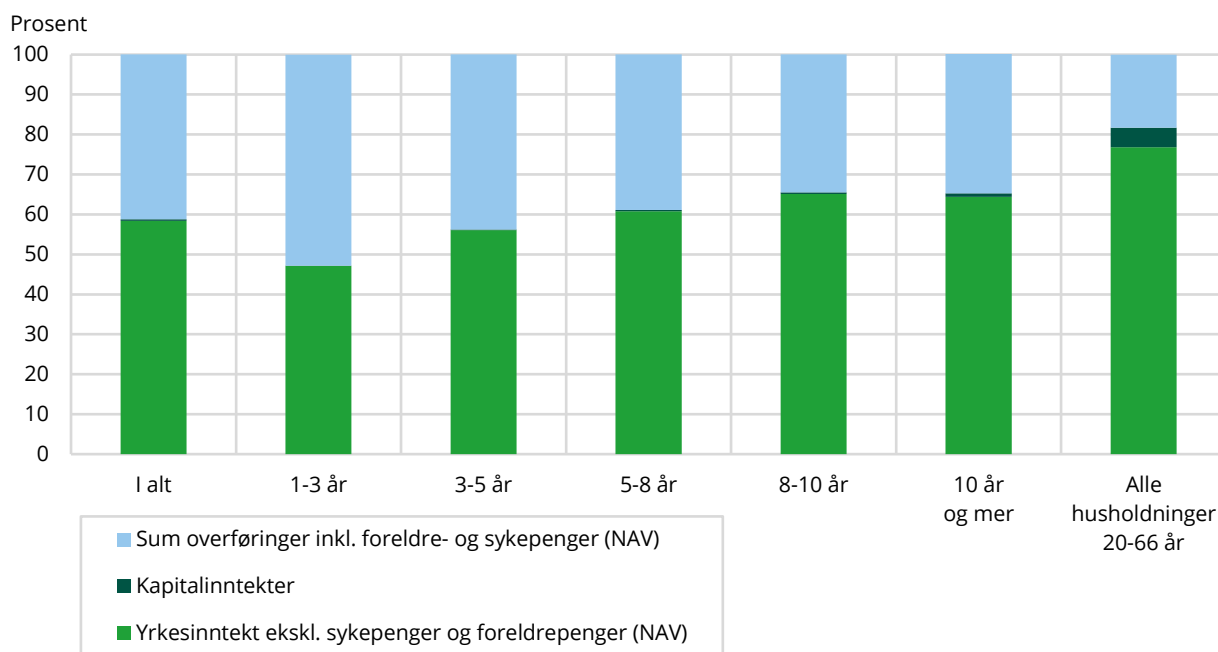
Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Innteks- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

For personer som avsluttet introduksjonsprogrammet for 10 år siden eller mer, er det større forskjell i median inntektsnivå etter landbakgrunn. Figuren viser at personer med bakgrunn fra Etiopia og Myanmar har det høyeste nivået, med en medianinntekt på 74 prosent av befolkningens. Dernest følger personer med bakgrunn fra Iran og Eritrea med 71 prosent. Minst andel har tidligere programdeltakere fra Somalia (52 prosent) og Irak (59 prosent). Når det gjelder personer med bakgrunn fra Irak og Somalia ser det ikke ut til å være noen særlig progresjon i inntektsnivået i årene etter avsluttet introduksjonsprogram. For somaliere er inntektsnivået for dem som avsluttet introduksjonsprogrammet for 10 år siden eller mer bare marginalt høyere enn for dem som avsluttet for 1-3 år siden.

4.2. Andel yrkesinntekt øker i årene etter avsluttet program

Husholdningenes samlede inntekter består av de tre hovedkomponentene yrkesinntekt, kapitalinntekter og ulike overføringer. Yrkesinntekt er i denne sammenheng definert som summen av lønnsinntekt og netto næringsinntekt i løpet av kalenderåret. Andel yrkesinntekten utgjør av samlet husholdningsinntekt kan være en indikasjon på graden av selvforsørgelse; desto større andel yrkesinntekten utgjør, desto større grad av selvforsørgelse er det rimelig å anta at husholdningen har.

Figur 4.3 Sammensetning av husholdningens samlede inntekter, etter antall år etter avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. 2020. Prosent

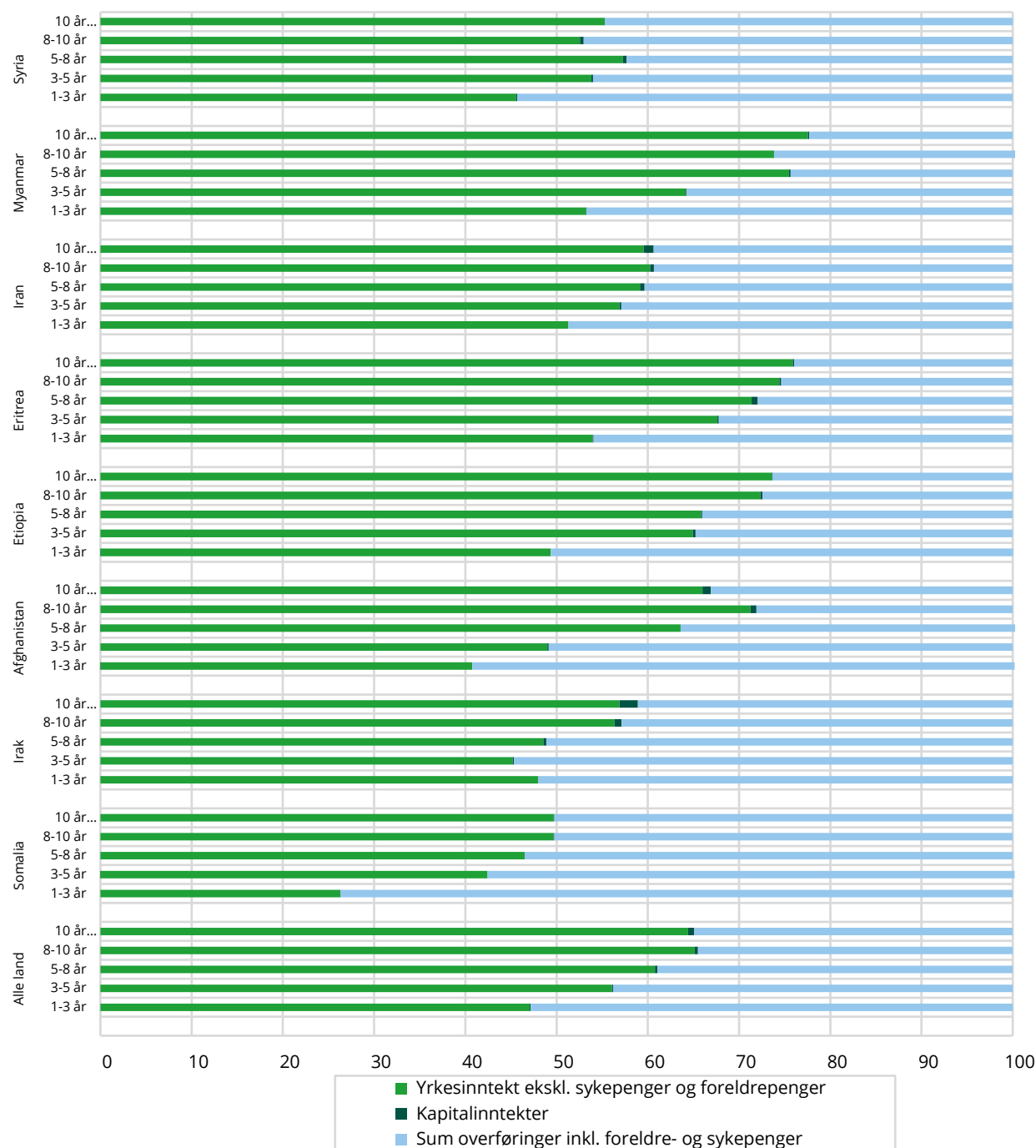

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Figur 4.3 og vedleggstabell A3 og A4 viser sammensetning av samlet husholdningsinntekt for husholdninger med tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet, fordelt på antall år etter avsluttet introduksjonsprogram. Her ser vi også hvordan andel overføringer varierer sterkt fra land til land, samt etter antall år som har gått siden programslutt. Som sammenligningsgrunnlag benyttes tilsvarende fordeling blant alle husholdninger i befolkningen der hovedinntektstaker er mellom 20 og 66 år. Andelen yrkesinntekt i husholdninger med tidligere deltakerne øker fra 47 prosent blant dem som avsluttet programmet for 1-3 år siden, til 64 prosent for dem som gikk ut av programmet for 10 år siden eller mer. Til sammenligning er den tilsvarende andel i befolkningen på 77 prosent. Andel kapitalinntekt i befolkningen ligger på om lag 5 prosent, mens blant de tidligere deltakerne er den så liten at vi kan se bort fra den i denne sammenhengen.

Andel yrkesinntekt varierer også relativt mye etter de tidligere deltakernes landbakgrunn. Figur 4.4 viser hvordan andelen yrkesinntekt jevnt over øker etter hvert som tiden går etter avsluttet introduksjonsprogram når man sammenligner etter landbakgrunn. Blant personer med bakgrunn fra Myanmar, Etiopia og Eritrea oppnås en andel yrkesinntekt på 77-78 prosent for dem som avsluttet introduksjonsprogrammet for 10 år siden eller mer. For personer med bakgrunn fra henholdsvis Irak og Somalia var den samme andelen på henholdsvis 50 og 57 prosent.

Figur 4.4 Sammensetning av husholdningens samlede inntekter etter hovedinntektstakers landbakgrunn og antall år etter avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. 2020. Prosent

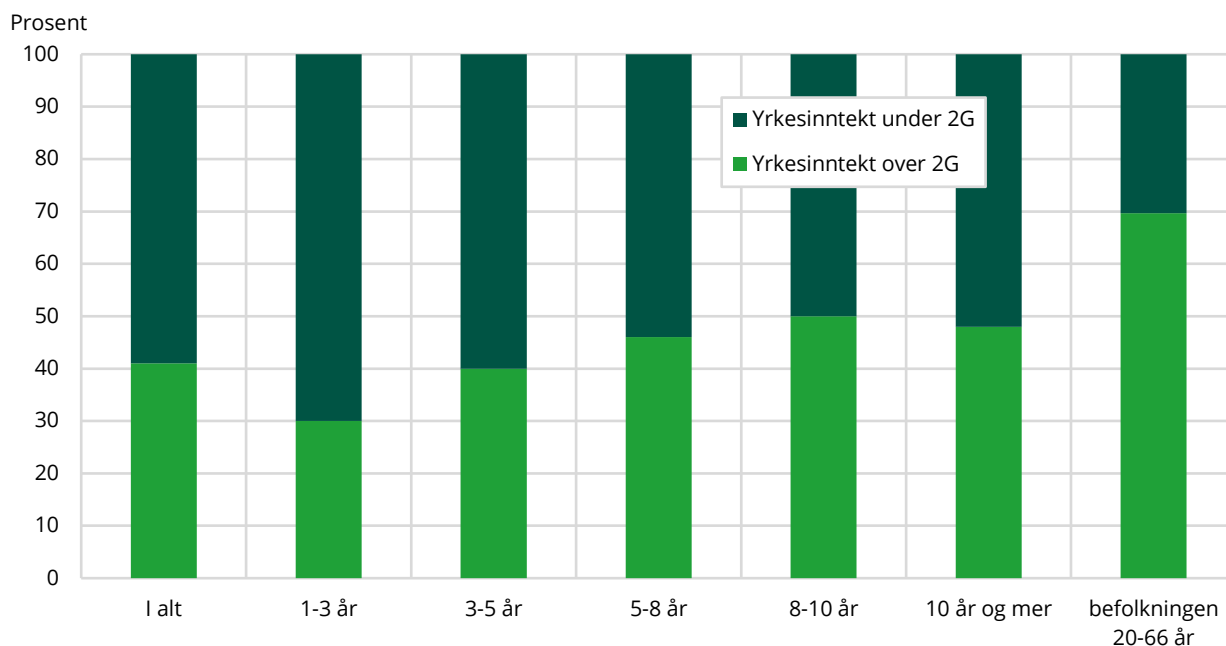
Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

4.3. Andel yrkestilknyttede øker med årene etter avsluttet introduksjonsprogram

I Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk er det vanlig å gå ut fra at med at man må ha en årlig registrert yrkesinntekt høyere enn to ganger folketrygdens grunnbeløp (G) for å bli regnet som yrkestilknyttet. Dette utgjorde i 2020 om lag 202 000 kroner. Fordelen med denne tilnærmingen, i motsetning til arbeidsmarkedsstatistikken, er blant annet at inntektsopplysningene gjelder for hele året, ikke bare en referanseuke i november. I tillegg er opplysningene ofte er noe sikrere enn enkelte av kjennetegnene fra arbeidsmarkedsstatistikken.

I dette kapitlet ser vi derfor nærmere på hvor store andeler av de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet som hadde yrkesinntekt over to ganger grunnbeløpet. Av figur 4.5 ser vi at det er en økning i andelen som har en yrkesinntekt som overstiger 2G etter hvert som årene går etter avsluttet introduksjonsprogram. Blant dem som sluttet for 1-3 år siden lå andelen på 30 prosent, mens den var på sitt høyeste med om lag 50 prosent for dem som avsluttet for 8-10 år siden. Deretter går andelen noe ned (til 48 prosent) blant dem som avsluttet for 10 år siden eller mer. Vi ser at andelen ligger langt under hva som er tilfellet for den jevnaldrende befolkningen, hvor 70 prosent hadde en yrkesinntekt over 2G.

Figur 4.5 Andel med yrkesinntekt over 2G, etter antall år etter avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. 2020. Prosent

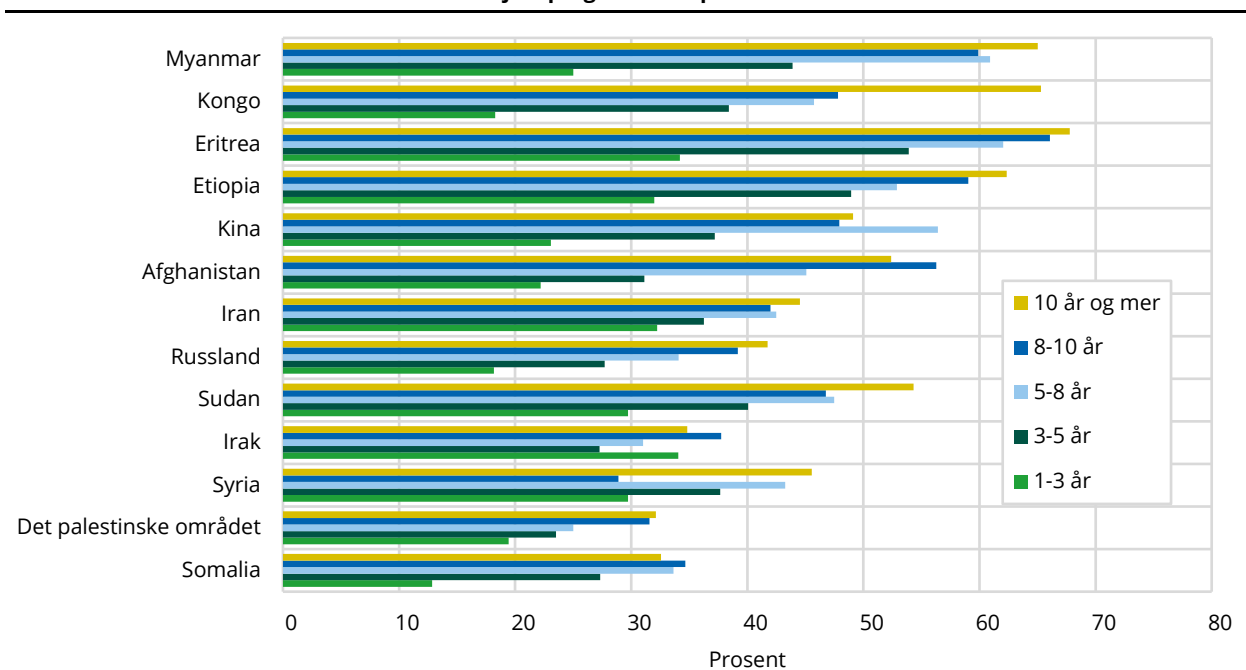
Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Det er også på dette området forholdsvis store forskjeller etter landbakgrunn for de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet. Figur 4.6 viser at andel med yrkesinntekt er størst for personer med bakgrunn fra Myanmar, Kongo, Eritrea og Etiopia, samt at andelen for alle disse tre landene øker med tiden etter avsluttet introduksjonsprogram. Blant personer som avsluttet introduksjonsprogrammet for 10 år siden eller mer var andelen med en yrkesinntekt på mer enn 2G mellom 62 og 68 prosent for disse landene.

Blant personer med bakgrunn fra Irak, og spesielt Somalia og Det palestinske området var det relativt liten utvikling i andel med yrkesinntekt over 2G i årene etter avsluttet program. Særlig gjelder det fra 3 år og lengre tid etter programslutt. Vi ser at blant de som avsluttet for 1-3 år siden fra Somalia, var andelen med yrkesinntekt over 2G nede i 13 prosent. Tilsvarende andel for dem fra Det palestinske området var også svært lav med 19 prosent. Dette økte til henholdsvis 17 og 24 prosent etter 3-5 år og deretter drøyt 30 prosent for begge land fram mot 10 år etter avsluttet program. 10

og mer etter programslutt var fremdeles andelene ikke høyere enn om lag 33 prosent for noen av landene.

Figur 4.6 Andel med yrkesinntekt over 2G etter landbakgrunn og antall år etter avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. 2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nykomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

4.4. Vedvarende lavinntekt: Mange er økonomisk utsatte

En vanlig måte å definere vedvarende lavinntekt på er å slå sammen husholdningsinntektene gjennom en periode på flere år – for eksempel 3 år – og deretter å definere alle dem med en gjennomsnittlig inntekt lavere enn for eksempel 50 prosent eller 60 prosent av mediangjennomsnittet i samme periode, som en lavinntektshusholdning. For å ta hensyn til at husholdninger er ulikt sammensatt, justeres i tillegg inntekten etter forbruksenheter. Vi summerer da husholdningens samlede inntekt etter skatt, og deler den på en forbruksvekt. Vi benytter her EUs skala for forbruksvekter, som betyr at første voksne får vekten 1, andre voksne får vekten 0,5 og barn får vekt 0,3. I praksis betyr det at en barnefamilie med to voksne og to barn må ha en inntekt som er 2,1 ganger så høy som en enslig for å ha samme økonomiske velferdsnivå.

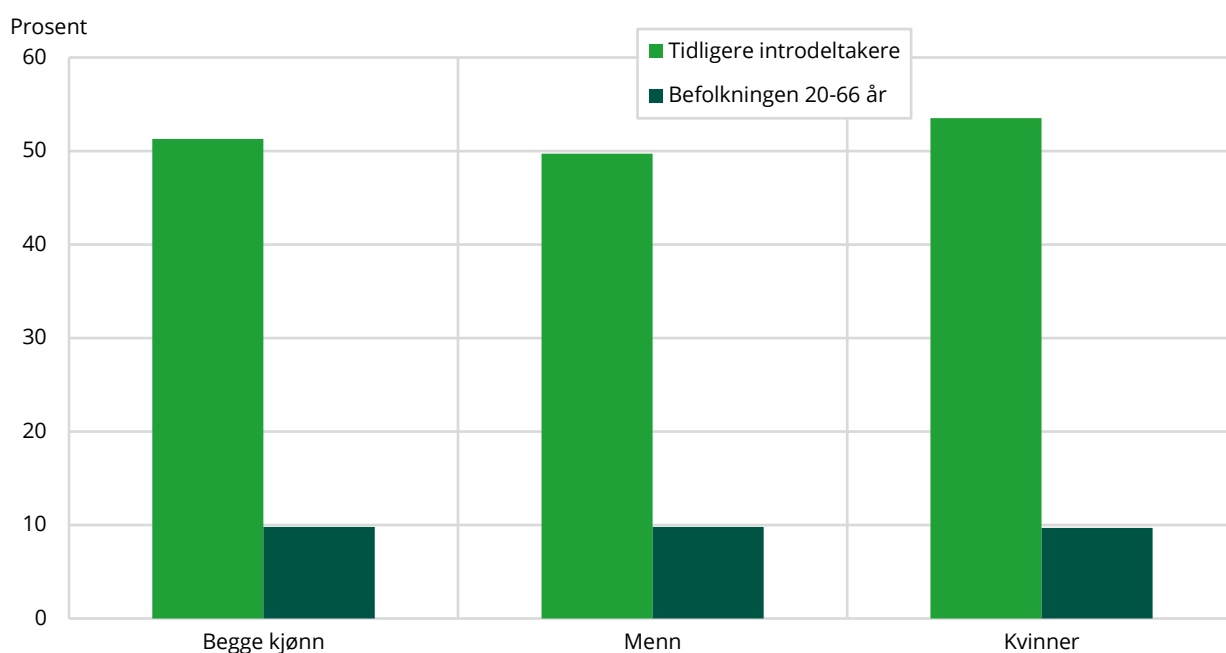
Dette er en metode som ofte blir benyttet i Statistisk sentralbyrås rapporter om økonomi og levekår for ulike lavinntektsgrupper (se bl.a Hattrem (2022)). Her bruker vi vedvarende lavinntekt i betydningen «under 60 prosent av mediangjennomsnittet over tre år». Det betyr også at kun personer som har vært bosatte i Norge i alle de tre årene regnes med i statistikken. I tillegg benytter vi en tilnærming der vi tar utgangspunkt i lavinntektsgrensen fra et gitt år, og bare prisjusterer denne.

En fordel ved å benytte tall for vedvarende lavinntekt er at utvikling i lavinntekt basert på tverrsnittsdata (ett bestemt år), gir begrenset informasjon om hvor lenge en tilstand varer, som for eksempel om lavinntekt er et kronisk eller forbigående fenomen. Tidligere undersøkelser har vist at det kan være betydelige forskjeller med hensyn til hvilke grupper av befolkningen som har størst sannsynlighet for å ha vedvarende lavinntekt (se for eksempel Andersen m.fl. (2003)). Noen grupper vil bare kortvarig ha lavinntekt, for eksempel på grunn av underskudd i næring eller tap ved salg av aksjer et år, mens andre grupper kan ha langt større vansker med å forbedre sin økonomiske situasjon over tid. Når man skal studere de tidligere introdeltakernes økonomiske situasjon er der derfor grunn til

å tro at tall for vedvarende lavinntekt gir et bedre bilde enn statistikk basert på ett enkelt års lavinntekt.

SSB har tidligere vist at personer med innvandrerbakgrunn er overrepresentert i gruppen med vedvarende lavinntekt (Sandnes (2020)). Det er også påvist forskjeller ut fra både landbakgrunn og botid. Med økt botid reduseres også risikoen for vedvarende lavinntekt (Omholt, 2019, Kirkeberg, Lunde og Sky (2022), Kulasingam, Strøm, Lunde, Bratholmen (2021)). Figur 4,7 viser at andel av de tidligere deltakerne som i 2020 hadde hatt vedvarende lavinntekt de siste tre årene totalt sett lå på 51 prosent, henholdsvis 50 prosent for menn og 54 prosent for kvinner. Tilsvarende tall for hele befolkningen mellom 20 og 66 år lå på om lag 10 prosent for både kvinner og menn (eksklusive studenthusholdninger).

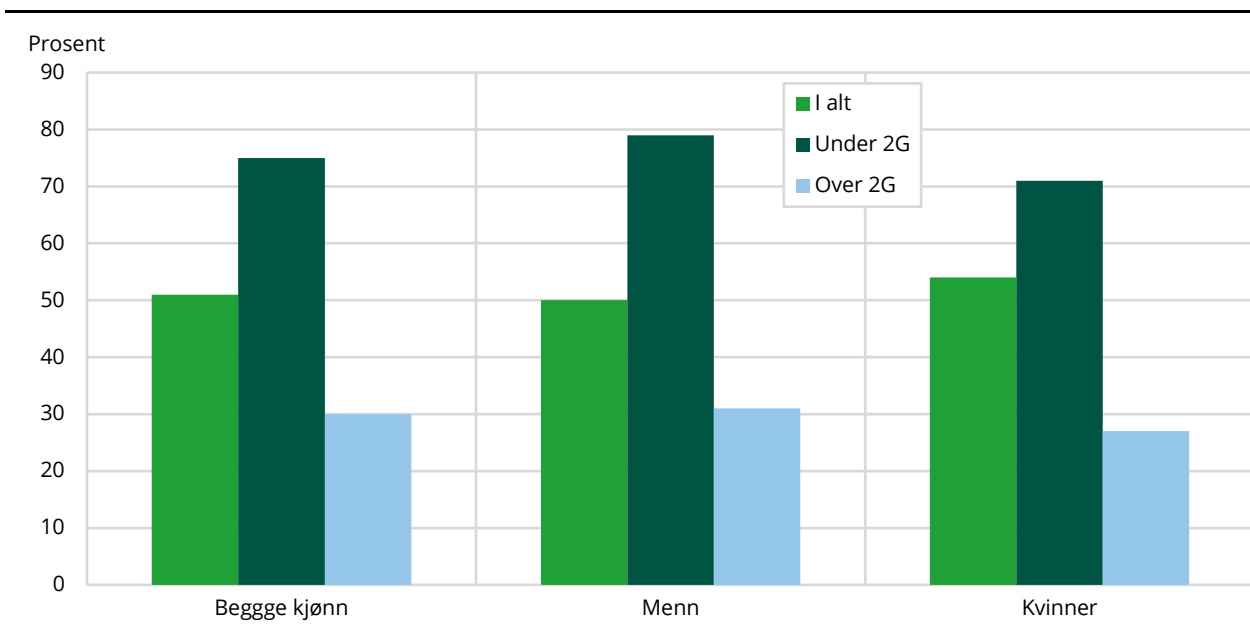
Figur 4.7 Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020 etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

I Sandnes (2017) samt Lunde og Lysen (2020) er det vist at det er nær sammenheng mellom egen yrkestilknytning og forekomsten av vedvarende lavinntekt. Som mål på yrkestilknytning benytter vi i denne sammenhengen hvorvidt en persons yrkesinntekt er over eller under 2 ganger grunnbeløpet (2G). Av figur 4.5 så vi at dette gjaldt 41 prosent av de tidligere deltakerne i 2020. Figur 4.8 viser at det blant dem med svak yrkestilknytning (yrkesinntekt under 2G) er langt høyere forekomst av vedvarende lavinntekt siste tre år, enn blant dem med yrkesinntekt over 2G. Andel med vedvarende lavinntekt for dem med yrkesinntekt under 2G i 2020 var på 75 prosent, mens for dem med yrkesinntekt over 2G lå andelen på 30 prosent. For menn med yrkesinntekt under 2G var andel med vedvarende lavinntekt 79 prosent, mens den tilsvarende andelen for kvinner var 71 prosent.

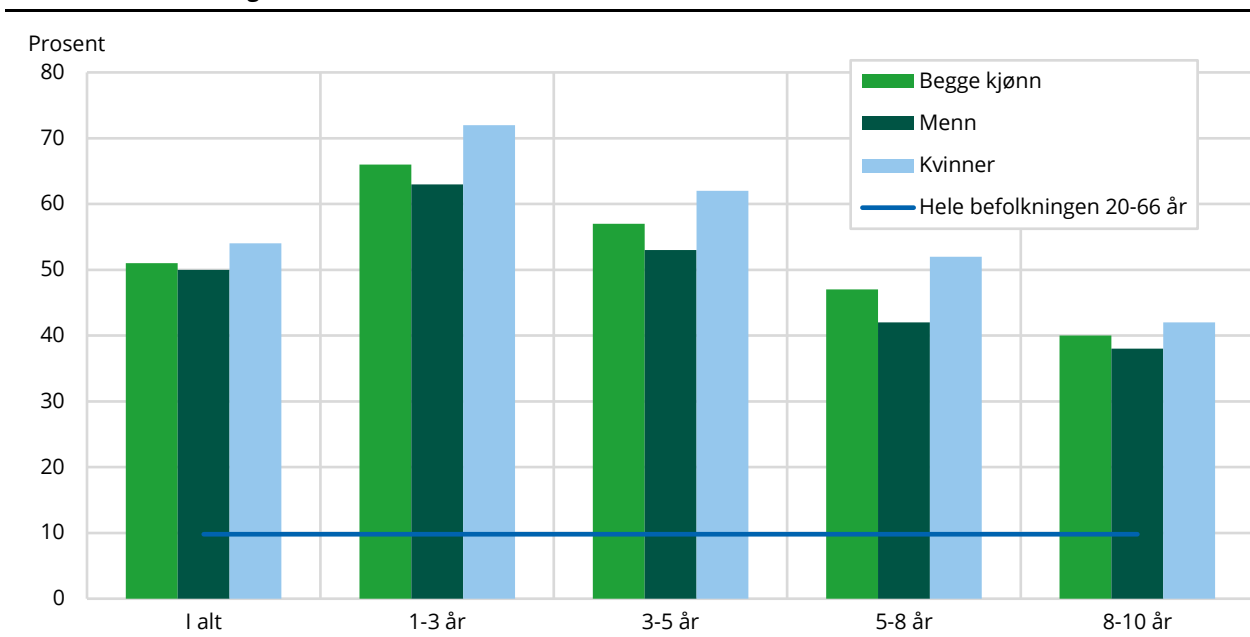
Figur 4.8 Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020, etter yrkestilknytning (målt i yrkesinntekt over/under 2G) og kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

I figur 4.9 ser vi at andelen med vedvarende lavinntekt reduseres med antall år etter avsluttet introduksjonsprogram, både for kvinner og menn. Kvinner har likevel hele tiden noen prosentpoeng større andel med vedvarende lavinntekt enn menn. Blant dem som avsluttet for 1-3 år siden var andelen med lavinntekt henholdsvis 63 prosent for menn og 72 prosent for kvinner. I og med at vedvarende lavinntekt beregnes som gjennomsnitt over tre år, vil gruppen med dem som avsluttet for 1-3 år siden også kunne inkludere personer som var deltakere i introduksjonsprogrammet i deler av perioden lavinntekten beregnes for. For dem som avsluttet for 10 år siden eller mer var andel med vedvarende lavinntekt nede i 38 prosent for menn og 42 prosent for kvinner. Til sammenligning er andelen med vedvarende lavinntekt i befolkningen på 10 prosent, både for kvinner og menn.

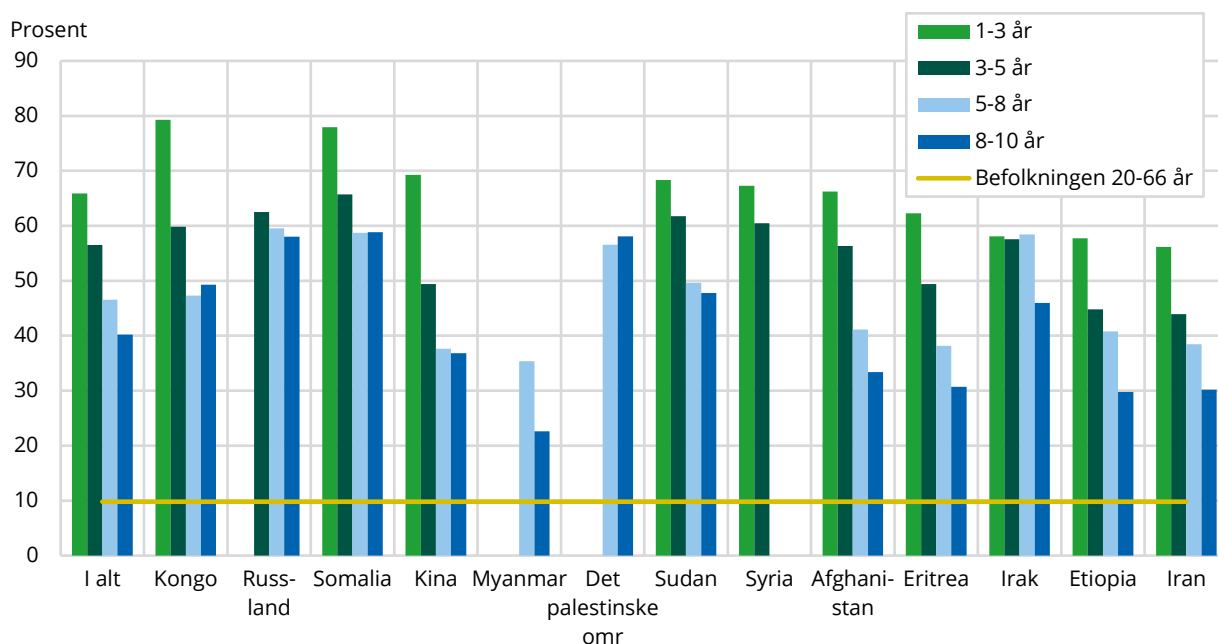
Figur 4.9 Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020, etter kjønn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Figur 4.10 viser at det er relativt store forskjeller ut fra de tidligere deltakernes landbakgrunn. For de aller fleste land går andelen med vedvarende lavinntekt ned etter som tiden går etter avsluttet introduksjonsprogram. Dette vil man kunne anta har sammenheng med forhold vi har sett tidligere i rapporten; at andel sysselsatte tross alt øker med tiden, egne inntektsmuligheter øker og behovet for overføringer fra det offentlige går ned.

Figur 4.10 Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020, etter landbakgrunn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Blant dem som avsluttet for 1-3 år siden var forekomsten av vedvarende lavinntekt lavest blant personer med bakgrunn fra Iran og Etiopia, med henholdsvis 56 og 58 prosent. I andre enden av skalaen finner vi personer med bakgrunn fra Somalia (78 prosent) og Syria (79 prosent).

Desto lengre tid det er gått siden avslutning av introduksjonsprogrammet, desto større forskjeller ser det ut til å være ut fra landbakgrunn. Personer med bakgrunn fra Somalia skiller seg mest ut, med en forekomst av vedvarende lavinntekt på over 60 prosent for alle som avsluttet for 3 år siden eller mer. Blant de som avsluttet for 10 år siden eller mer er andel med vedvarende lavinntekt fremdeles så høy som 62 prosent. Blant personer med bakgrunn fra Irak synker andelen med vedvarende lavinntekt etter hvert som årene går, fra om lag 60 prosent blant de som avsluttet for 1-3 år siden, til 46 prosent blant de som avsluttet for 10 år siden eller mer.

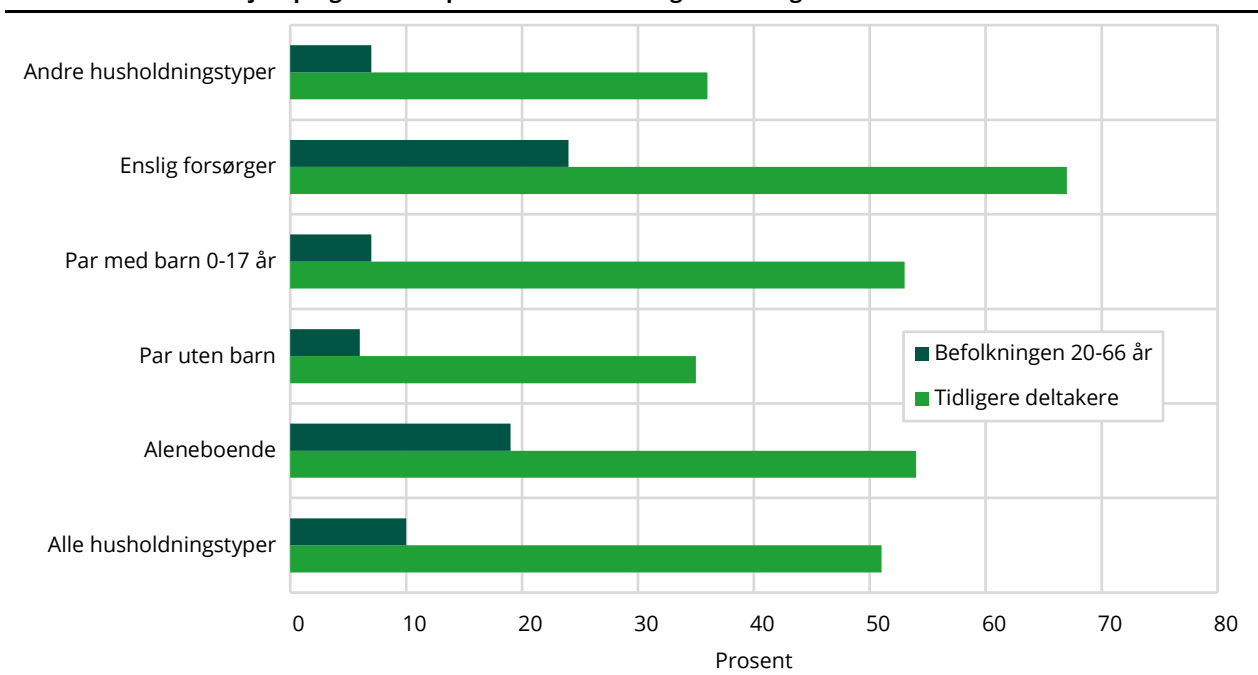
For dem som avsluttet for 10 år siden eller mer (kohortene 2005-2010), er det de med bakgrunn fra Etiopia, Eritrea, Iran og Myanmar som har de laveste forekomstene av vedvarende lavinntekt, med mellom 22 og 27 prosent. Med andre ord er det de samme landene som går igjen, både i topp og bunn av skalaen, sammenlignet med det vi har sett når det gjelder bl.a. grad av deltakelse på arbeidsmarkedet.

Forskjellene mellom personer i ulike husholdningstyper er også ganske betydelig, med klart størst andel med vedvarende lavinntekt blant enslige forsørgere, med 67 prosent. Deretter følger aleneboende og par med barn med henholdsvis 54 og 53 prosent. Tilsvarende tall for befolkningen mellom 20 og 66 år var henholdsvis 24 prosent blant enslige forsørgere og 19 og 7 prosent blant aleneboende og par med barn. Minst andel finner vi i husholdninger som består av par uten barn,

med 35 prosent. Her var også andel med vedvarende lavinntekt i befolkningen minst, bare 6 prosent.

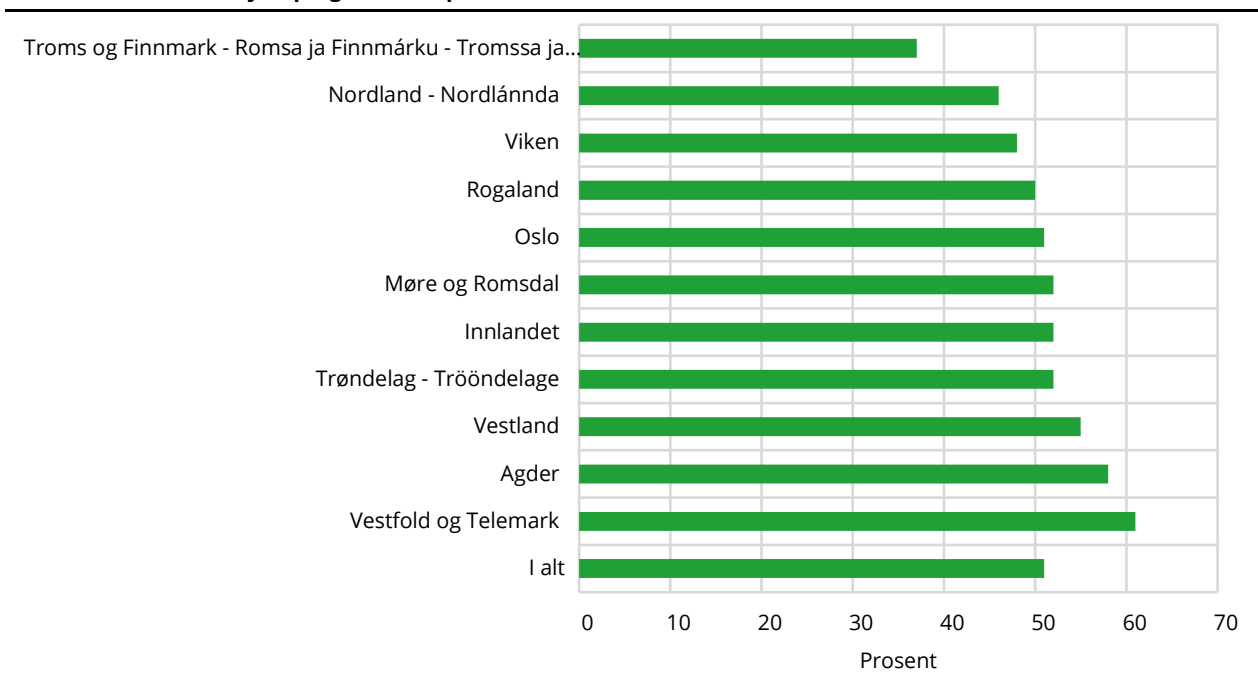
Figur 4.11 Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020 etter husholdningstype. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Figur 4.12 og 4.13 viser at det er regionale forskjeller i forekomsten av vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020 hos de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet. Lavest andeler finner vi i Troms og Finnmark og Nordland, med henholdsvis 37 og 46 prosent. Størst andel med vedvarende lavinntekt finner vi i Agder og Vestfold og Telemark med henholdsvis 58 og 61 prosent.

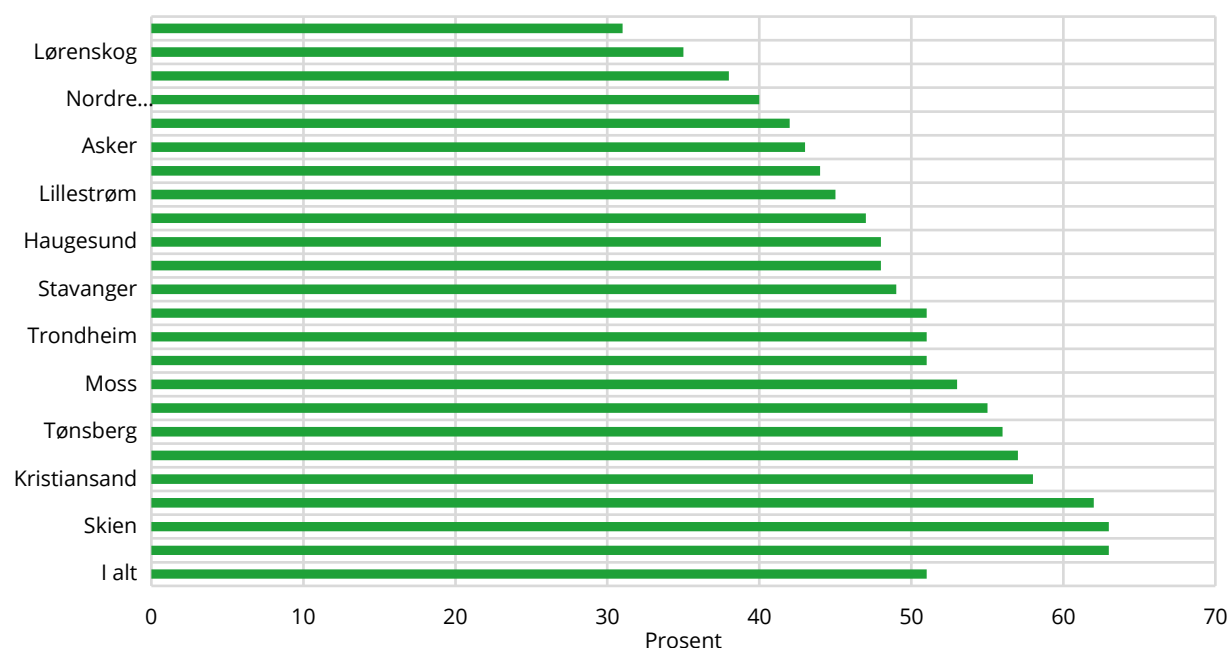
Figur 4.12 Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020 etter fylke. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

I kapittel 3.5 så vi at det var i Ålesund, Tromsø og Bodø vi fant de største andelene sysselsatte blant tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet. Av figur 4.13 ser vi at vi finner både Tromsø og Bodø blant kommunene med lavest andel med vedvarende lavinntekt også, med henholdsvis 31 og 38 prosent. Ålesund finner vi midt i fordelingen, med en andel på 51 prosent. Det er et gjennomgående trekk at de kommunene med lave andeler sysselsatte også går igjen når vi ser på høyere forekomster av vedvarende lavinntekt. Skien, Fredrikstad og Sarpsborg ligger øverst på lista, alle med 62-63 prosent med vedvarende lavinntekt. Disse tre kommunene bosetter i 2020 mange som har flyttet fra sin opprinnelige kommune under programdeltakelse, samtidig som de har en forholdsvis stor andel tidligere programdeltakere fra Irak og fra Somalia. For tidligere deltakere bosatt i Oslo var det en andel ned vedvarende lavinntekt på 51 prosent.

Figur 4.13 Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020 etter utvalgte kommuner. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

4.5. Oppsummering kapittel 4

I dette kapitlet har vi gjennomgått inntektssituasjon i 2020 for alle de vel 58 500 personene som deltok i introduksjonsprogrammet i perioden mellom 2005 og 2019, og som fremdeles var bosatt i landet i november 2020.

Inntektsforholdene vi ser hos de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet i 2020 henger tett sammen med resultatene vi ser på arbeidsmarkedet. Tallene viser at inntektssituasjonen til de tidligere deltakerne i 2020 i gjennomsnitt er klart dårligere enn i befolkningen (20-66 år). Det generelle inntektsnivået er langt lavere, andel som i hovedsak livnærer seg av overføringer er høyere, og andel med lavinntekt er vesentlig høyere enn i befolkningen ellers.

Likevel er det noen positive trekk, blant ser vi av alle inntektsmål at situasjonen bedres i årene etter programslutt, selv om effekten er avtakende etter hvert som årene går. Andel som lever i en husholdning med vedvarende lavinntekt reduseres med om lag 25 prosentpoeng fra ett til 10 år etter avsluttet introduksjonsprogram, men er fremdeles langt høyere enn i befolkningen generelt.

5. Kohortanalyse 2010-2020

Hovedfunn fra kapittelet:

- Andel sysselsatte øker de første 3-5 år etter avsluttet introduksjonsprogram for alle kohorter.
- Andel sysselsatte er klart høyere blant menn enn blant kvinner „
- ... men forskjellen blir mindre etter hvert som tiden går etter avsluttet introduksjonsprogram
- Myanmar og Eritrea går igjen som land med relativt sett høy andel sysselsatte i mange avgangskohorter
- Inntektsnivået som andel av befolkningens øker år for år etter avsluttet introduksjonsprogram
- Yrkesinntektens andel av samlet husholdningsinntekt økte i alle årene fra 2010 til 2020
- Andel overføringer fra det offentlige går ned i samme periode
- Andel under lavinntektsgrensen reduseres år for år etter avsluttet introduksjonsprogram

I kapittel 3 og 4 studerte vi henholdsvis arbeidsmarkeds- og inntektssituasjon i 2020 for alle tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet. I dette kapitlet skal vi følge hver enkelt avgangskohort fra 2005 til og med 2019, og se hvordan de har klart seg med tanke på arbeidsmarkedsstatus og inntektsforhold år for år fra 2010 til og med 2020. Med andre ord følger vi utviklingen for de som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2005 i hele 15 år. I løpet av en så lang tidsperiode vil det potensielt være mange forhold som kan påvirke hvert enkelt individs tilknytning til arbeidsmarkedet, blant annet vil det naturlig nok være en del som etterhvert oppnår en slik alder at de går over i pensjonistenes rekker. I denne analysen vil vi derfor avgrense alderen oppad til 66 år.

Likevel gir denne lange tidsserien med informasjon vi nå besitter om de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet svært nyttig informasjon om hvordan deres arbeidsmarkedstilknøyning utvikler seg over tid etter avsluttet introduksjonsprogram. I tidligere årganger i rapportserien har vi fulgt avgangskohorter av tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet på arbeidsmarkedet de 5 første årene etter avsluttet introduksjonsprogram. Hvordan går det så utover de 5 første årene? Er det slik at andelen som er sysselsatt eller under utdanning fortsetter å øke, og eventuelt i hvor mange år øker andelen?

Bosatte som rapportens populasjon

Ved å forutsette at personene skal være bosatte i Norge alle årene, kan vi sammenlikne status på arbeidsmarkedet over tid, og vi kan se bort fra sammensetningseffekter i gruppen. Vi holder da populasjonen konstant og vi får ikke nye personer inn, som for eksempel nylig innvandrede flyktninger og deres familiegjenforente. Noen personer forsvinner derimot ut av populasjonen, for eksempel personer som utvandrer eller dør i sammenligningsperioden. Alderen forskyves også. I likhet med at de tidligere deltakerne av introduksjonsprogrammet blir eldre, tar vi i denne rapporten utgangspunkt i befolkningen i alderen 20-66 år som sammenligningsgrunnlag, da enkelte av deltakerne også vil ha nådd denne alderen i 2020. Denne aldersavgrensningen benyttes ofte i den offisielle arbeidsmarkedsstatistikken.

5.1. Arbeidsmarkedsutvikling 2010-2020 for avgangskohortene 2005-2009

Det var om lag 1 800 personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2005, og de fleste var menn (64 prosent). Somalia og Irak var de største opprinnelseslandene i antall flyktninger i Norge, med om lag 300-400 deltakere fra hvert av dem. Det er også mange med bakgrunn fra Afghanistan, Iran og Russland, ca. 150-250 fra hvert av landene. Til sammen utgjør deltakere fra disse fem landene om lag sju av ti i 2005-kohorten.

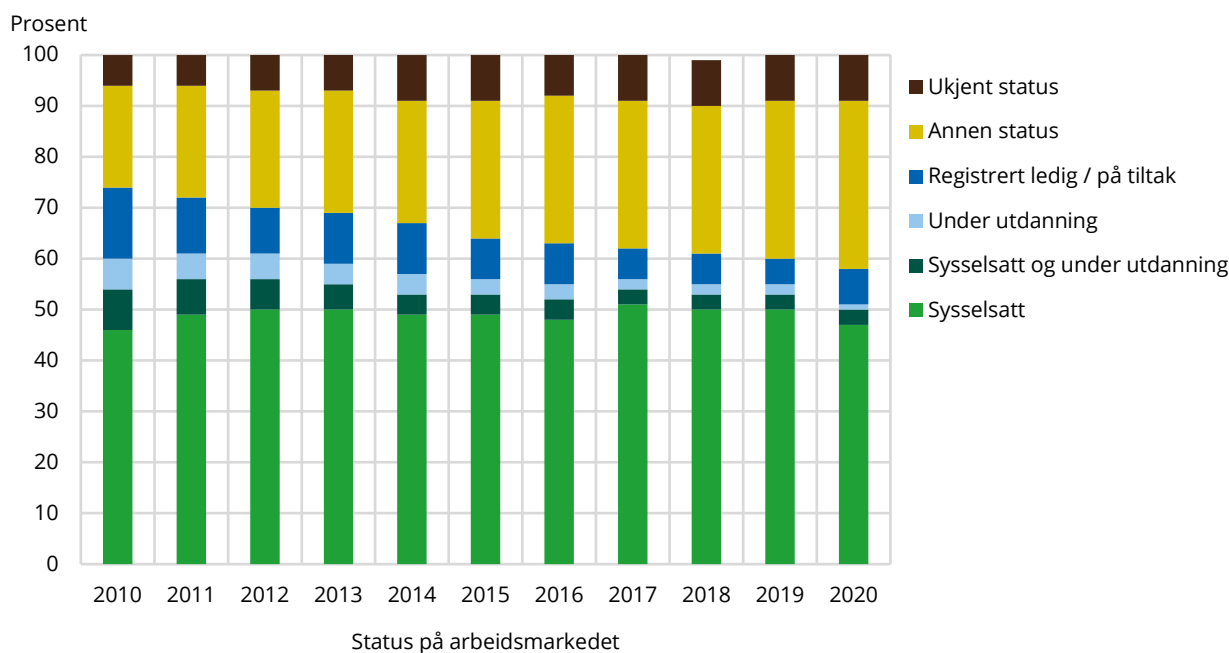
Figur 5.1 viser utvikling på arbeidsmarkedet for 2005-kohorten i hele perioden fra 2010 til 2020, mens de øvrige kohortene vises i vedleggstabell A5. Andel sysselsatte øker over hele perioden, men

det er samtidig en liten nedgang i andel som er i arbeid og utdanning. Andel under utdanning går naturlig nok noe ned med tiden, fra om lag 13 prosent i 2010 til 2 prosent i 2020. Andel aktive (i arbeid eller utdanning samlet) var på sitt høyeste i 2011-2013 med om lag 63 prosent, mens den i 2019 var på 55 prosent. Vi ser dermed at nedgangen i andel under utdanning ikke veies opp fullt ut av økningen i sysselsatte løpet av perioden.

Andel med annen status økte fra 20 prosent i 2010 til 33 prosent i 2020. Annen status omfatter i stor grad personer på uføretrygd, men inkluderer også bl.a. nedsatt arbeidsevne, arbeidsavklaringspenger, andre helserelaterte ytelser, kontantstøtte, overgangsstønad eller sosialhjelp.

Andelen som var registrert ledig/på tiltak gikk ned fra 14 prosent i 2010 til 7 prosent i 2020, mens andel med ukjent status (nærmere forklart nedenfor) økte i perioden fra om lag 6 til 10 prosent. Årsaker til at enkelte personer har ukjent status i SFP-registeret, altså at vi ikke vet hvordan personene forsørger seg, kan blant annet være utvandring uten å melde fra, støtteordninger som er registrert på en annen i husholdningen, eller ordninger som ikke er inkludert i datagrunnlaget. En del vi trolig også være forsørget av familien som hjemmeværende.

Figur 5.1 Status på arbeidsmarkedet 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2005. Prosent

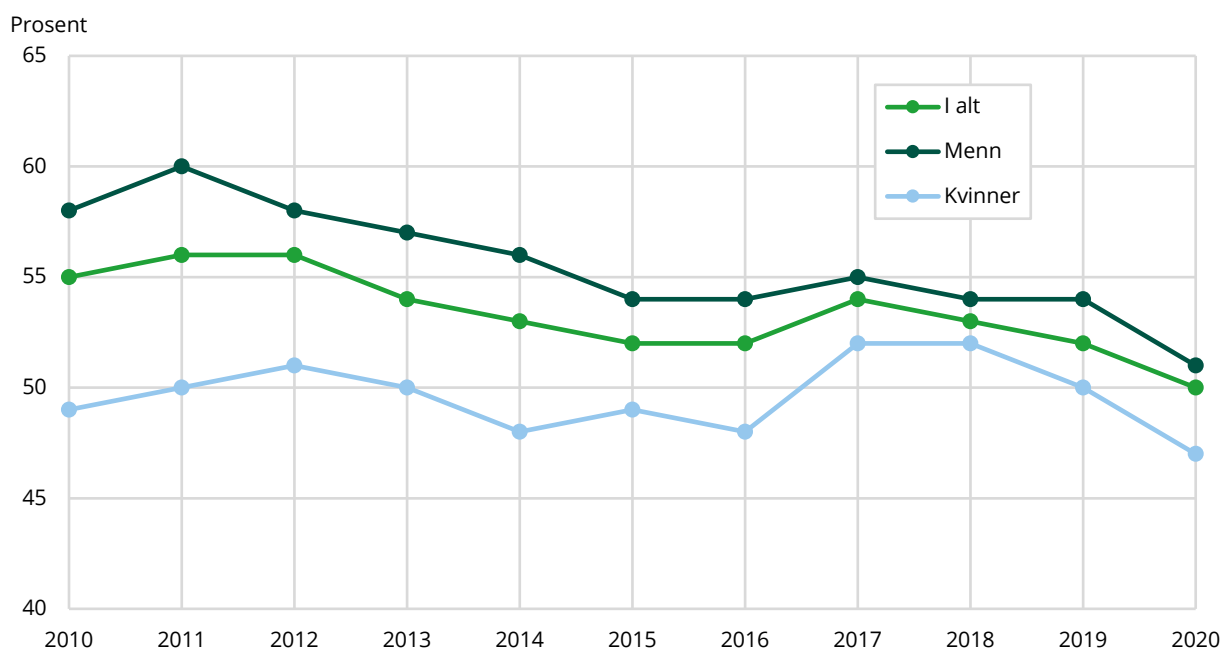
Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Figur 5.2 viser utvikling i andel sysselsatte (inklusive dem som også er under utdanning samtidig) i perioden 2010-2020 fordelt på kjønn for 2005-kohorten. Andel sysselsatte reduseres samlet sett med om lag 5 prosentpoeng i løpet av perioden (fra 55 til 50 prosent), men utviklingen var noe forskjellig for kvinner og menn. Blant menn er andel sysselsatte i hele perioden høyere enn blant kvinner, men forskjellen reduseres etter hvert som tiden går. I 2010 (5 år etter programslutt) var forskjellen mellom kvinner og menn 9 prosentpoeng, mens det i 2020 var redusert til 3-4 prosentpoeng. 2020-tallene er noe spesielle, og sterkt preget av pandemien og smitteverntiltakene (Olsen 2022)⁶. Innvandrere ble generelt hardere rammet enn befolkningen ellers på arbeidsmarkedet

⁶ <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/artikler/innvandrere-var-mest-utsatt-pa-arbeidsmarkedet-under-pandemien>

(Olsen 2022), og vi ser av figuren at også de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet opplevde en reduksjon i andel sysselsatte fra 2019 til 2020 (om lag 3 prosentpoeng for begge kjønn).

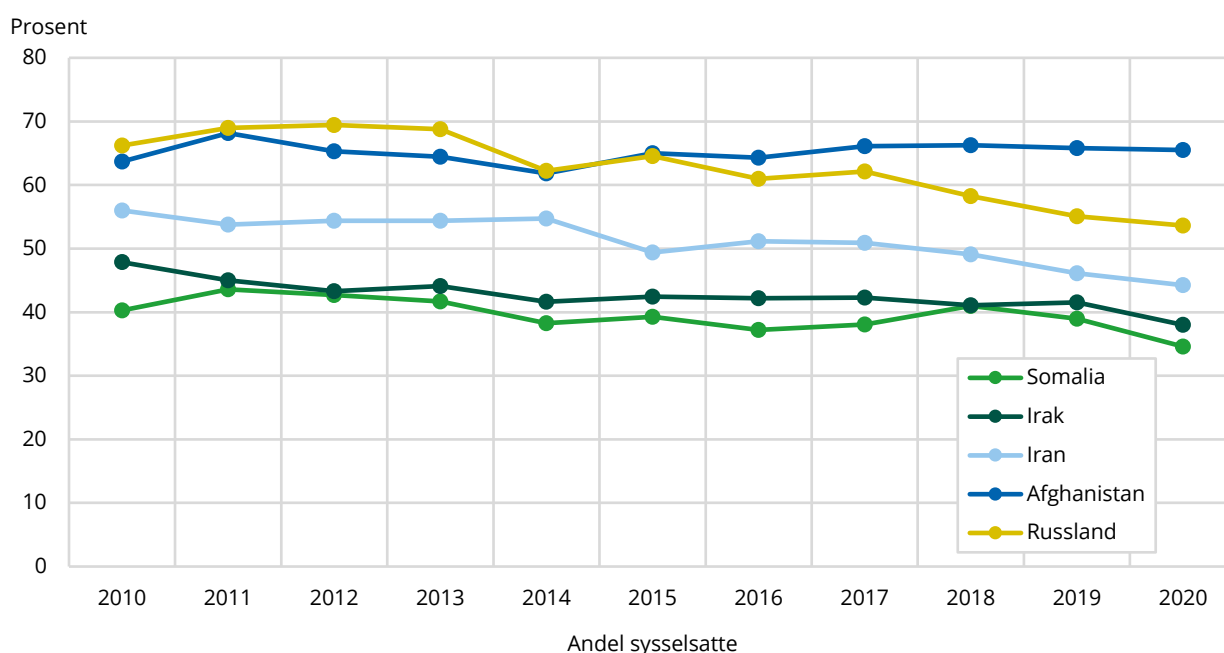
Figur 5.2 Andel sysselsatte 2010-2020, etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2005. Prosent

Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Blant opprinnelseslandene med flest deltakere som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2005, går det fram av figur 5.3 at det var høyest andel aktive blant personer med bakgrunn fra Afghanistan (66 prosent i både 2010 og 2020) og Russland (fra 66 prosent i 2010 til 54 prosent i 2020). Minst andel i arbeid eller utdanning var blant dem fra Somalia (fra 40 til 35 prosent) og Irak (fra 48 til 38 prosent) i perioden 2010- 2020.

Figur 5.3 Andel sysselsatte 2010-2020, etter utvalgte land. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2005. Prosent

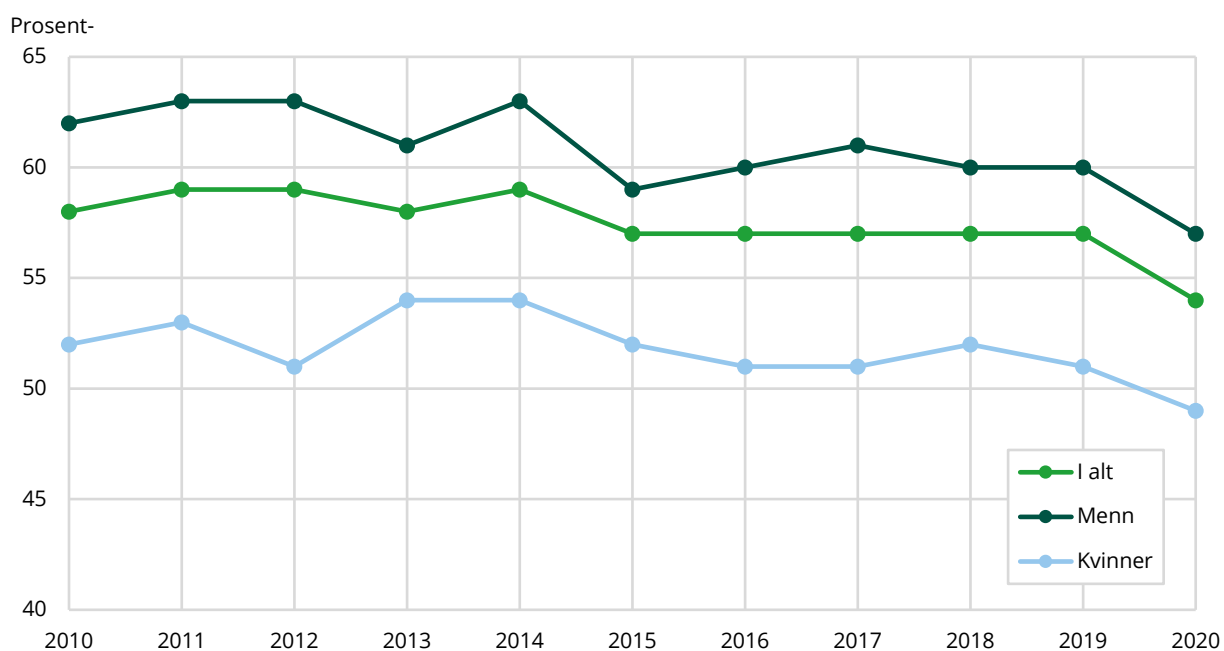
Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Arbeidsmarkedsutviklingen for avgangskohortene 2006-2009 er relativt lik den vi har sett for 2005-kohorten fra 2010 til 2020. Vi har i tidligere rapporter (Lunde og Lysen 2019) sett i detalj på utviklingen på arbeidsmarkedet fra 2010 til 2017 for disse kohortene.

I 2006 var det om lag 2 800 personer som avsluttet introduksjonsprogrammet, og av disse var 62 prosent menn. Seks opprinnelsesland hadde flere enn 100 personer mens somalierne utgjorde den største gruppen på over 600 personer, etterfulgt av Afghanistan med 450 personer. Russland og Irak hadde om lag 270 personer hver, mens Liberia, Iran og Myanmar hadde mellom 100 og 200 personer hver. Til sammen utgjør personer med bakgrunn fra disse seks landene om lag åtte av ti av alle som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2006.

Figur 5.4 viser utvikling i andel sysselsatte kvinner og menn i 2006-kohorten fra 2010 til og med 2020. Også i denne kohorten var det betydelig større andel sysselsatt blant menn enn blant kvinner i hele perioden, samtidig som forskjellen reduseres noe over tid. Imidlertid er det ikke fullt så stor utjevning av kjønnsforskjellen som vi så for 2005-kohorten. Andel sysselsatte menn gikk ned fra 62 prosent i 2010 til 57 prosent i 2020, mens de tilsvarende tallene for kvinner var fra 52 til 49 prosent.

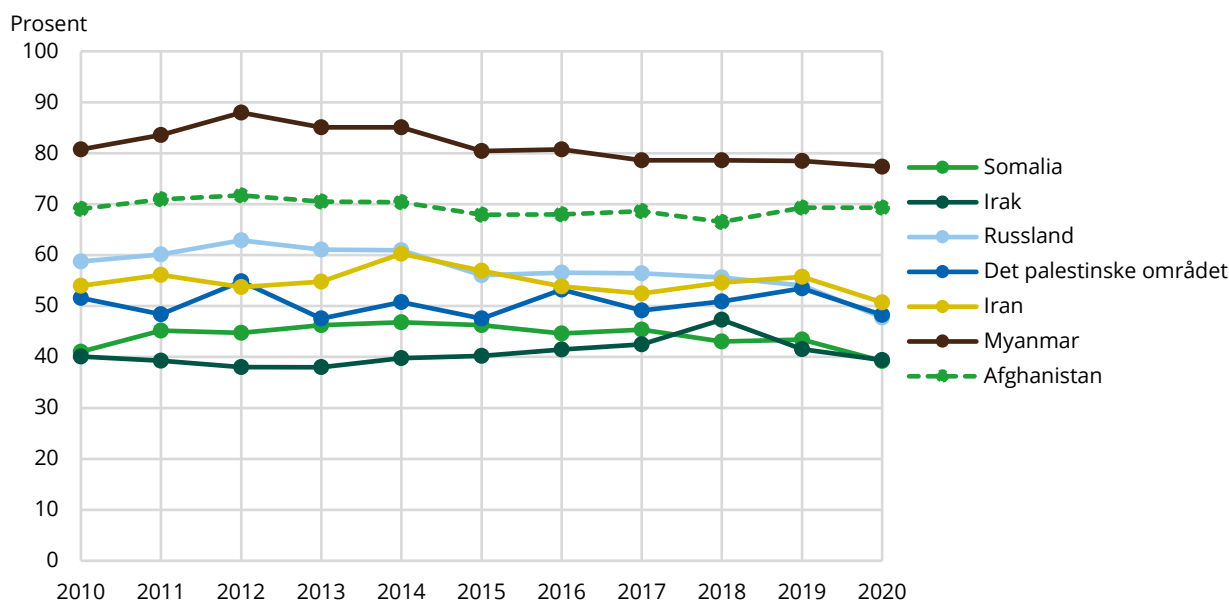
Figur 5.4 Andel sysselsatte 2010-2020, etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2006. Prosent

Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Av figur 5.5 ser vi at det var klart størst andel sysselsatte blant personer med bakgrunn fra Myanmar i hele perioden, med en utvikling fra 81 prosent i 2010, via 88 prosent i 2011 til 77 prosent i 2020. Personer med bakgrunn fra Afghanistan hadde en veldig jevn sysselsettingsandel hele perioden med mellom 69 og 72 prosent, mens den minste andelen sysselsatte var det blant personer med bakgrunn fra Somalia og Irak, begge med om lag 40 prosent gjennom hele perioden.

Figur 5.5 Andel sysselsatte 2010-2020, etter utvalgte land. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2006. Prosent

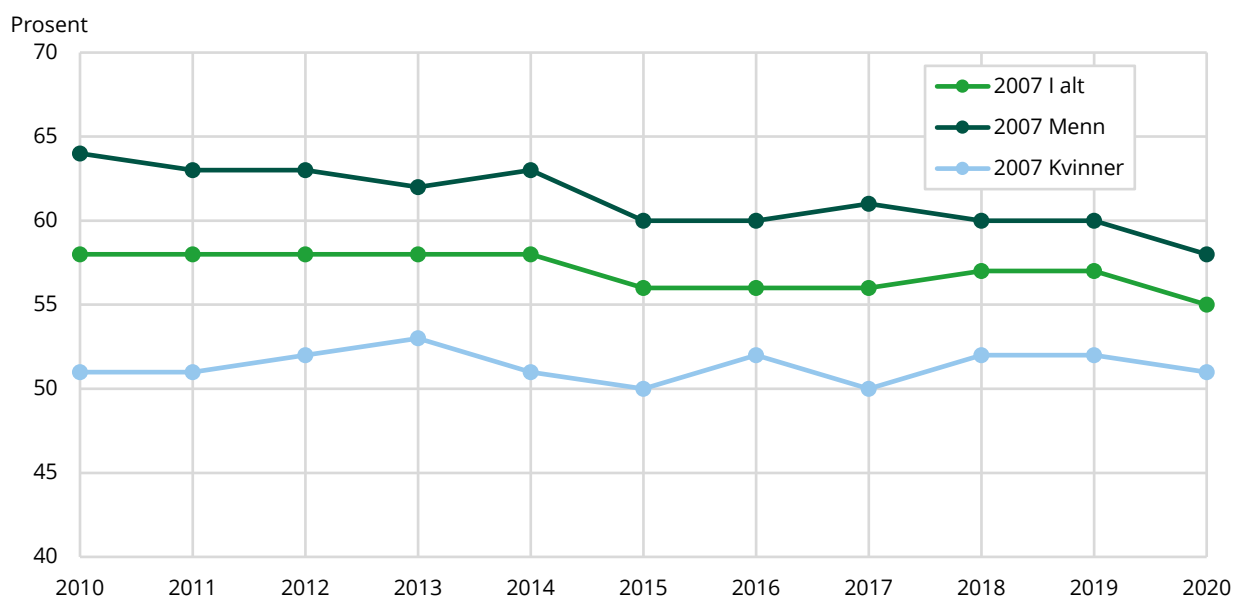

Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

I 2007 var det om lag 2 600 personer som avsluttet introduksjonsprogrammet. Litt over halvparten av disse var menn. De tre opprinnelseslandene med flest tidligere deltakere var Somalia med 500 personer og Russland og Afghanistan med 350 personer hver. Det var også om lag 200-300 personer med bakgrunn fra Irak og Myanmar. Til sammen utgjør personer med bakgrunn fra disse fem landene to tredjedeler av alle som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2007.

Figur 5.6 viser at for de som avsluttet introduksjonsprogrammet dette året var andelen sysselsatte mer stabil i perioden 2010-2020 enn for 2005- og 2006-kohortene. For menn reduseres andelen gradvis fra 64 prosent i 2010 til 60 prosent i 2019, før den går ned ytterligere to prosentpoeng i 2020. Blant kvinner derimot, er andelen svært stabil mellom 51 og 52 prosent hele perioden. Forskjellen mellom kvinner og menn reduseres dermed fra 13 til 7 prosentpoeng i løpet av 10 år.

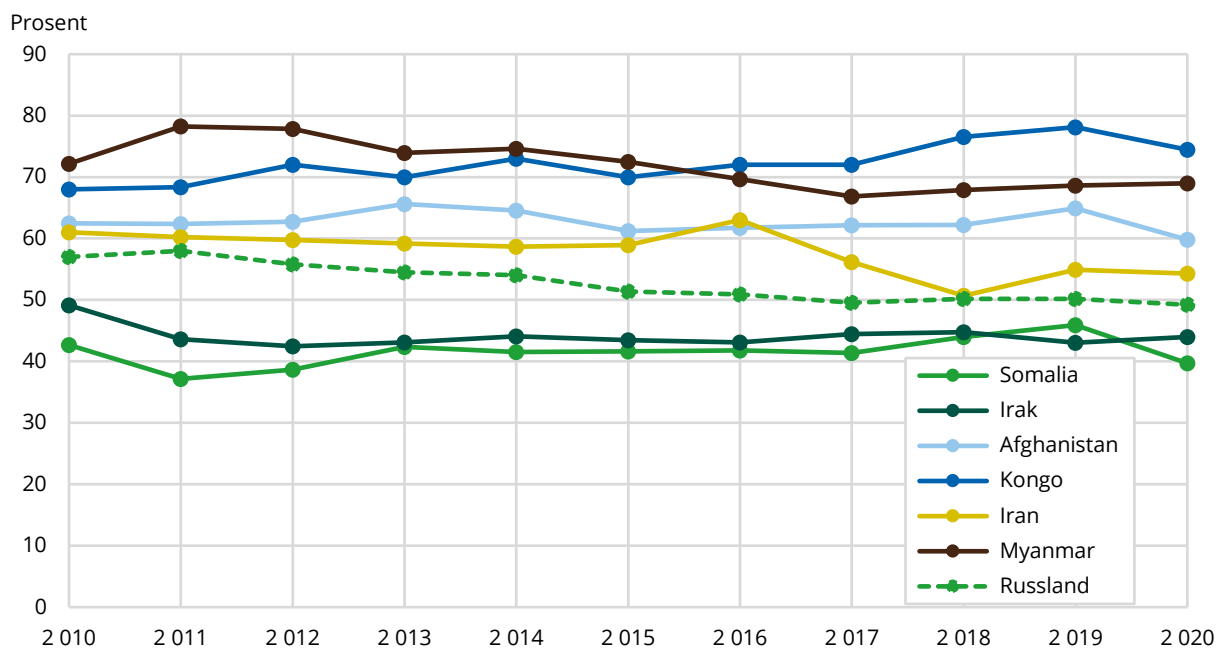
Figur 5.6 Andel sysselsatte 2010-2020, etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2007. Prosent

Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Også for 2007-kohorten ser vi at det er store forskjeller etter landbakgrunn (figur 5.7), og det er personer med bakgrunn fra Myanmar og Kongo som har de høyeste sysselsettingsandelene. De første 5 årene fram til og med 2015 er det Myanmar som ligger høyest med helt opp imot 80 prosent sysselsatte, mens de senere årene mot 2020 er det Kongo som ligger best an med andeler på mellom 70 og 80 prosent. Igjen er det blant personer med bakgrunn fra Irak og Somalia vi finner lavest andel sysselsatte, med mellom 40 og 50 prosent hele perioden.

Figur 5.7 Andel sysselsatte 2010-2020, etter utvalgte land. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2007. Prosent

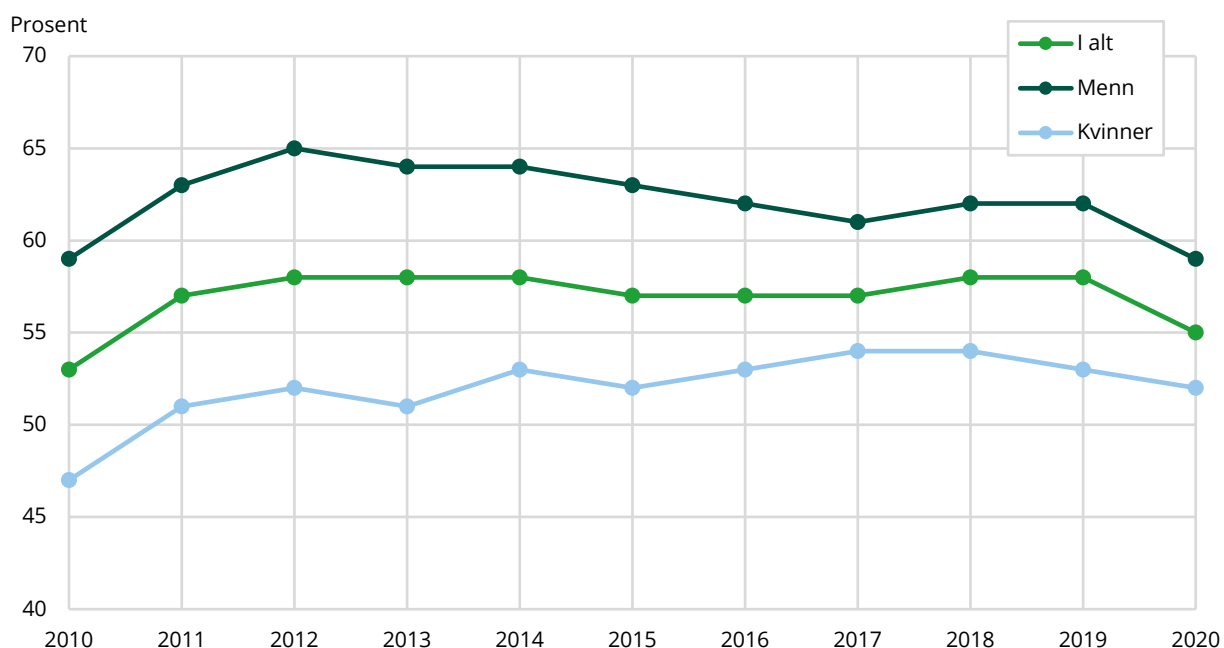
Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

I 2008 var det om lag 2 300 personer som avsluttet introduksjonsprogrammet, og halvparten av dem var menn. Flest personer hadde landbakgrunn fra Somalia, om lag 400 personer. Det er også om lag 200-300 personer fra hvert av landene Irak, Russland, Myanmar og Afghanistan. Til sammen utgjør disse fem landene seks av ti i denne avgangskohorten.

Figur 5.8 viser at sysselsettingsutviklingen fra 2010 til 2020 er preget av at det i 2010 bare var to år siden 2008-kohorten avsluttet introduksjonsprogrammet. Det var dermed en relativt høy andel som fremdeles va under utdanning, slik at sysselsettingen var på et forholdsvis lavt nivå. Vi ser også at sysselsettingsutviklingen er relativt ulik mellom menn og kvinner i 2008-kohorten. Blant menn øker andel sysselsatte de første 3 årene fra 59 til 65 prosent, før utviklingen flater ut og synker gradvis ned mot 62 prosent i 2019 og 59 prosent i 2020. For kvinner ser vi at det er en mye jevnere utvikling over perioden, og at toppunktet på 54 prosent oppnås så sent som i 2017-2018. Forskjellen mellom kvinner og menn reduseres fra 12 prosentpoeng i 2010 til 7 prosentpoeng i 2020.

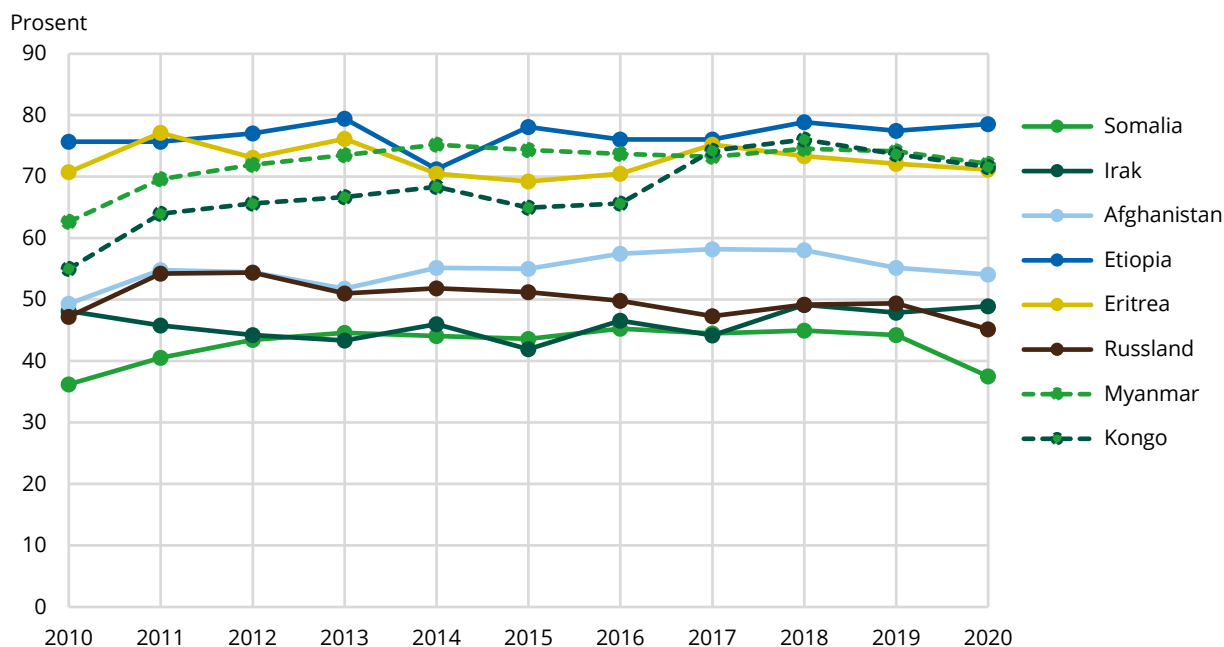
Figur 5.8 Andel sysselsatte 2010-2020, etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2008. Prosent

Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Figur 5.9 viser at sysselsettingen for de fleste land nådde sitt toppunkt mellom 2011 og 2013, før den deretter flatet ut eller gikk ned i årene fram mot 2020. Unntaket er personer med bakgrunn fra Afghanistan, der andel sysselsatte økte jevnt fram mot 2017-2018, før den igjen sank i de to siste årene.

Figur 5.9 Andel sysselsatte 2010-2020, etter utvalgte land. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2008. Prosent

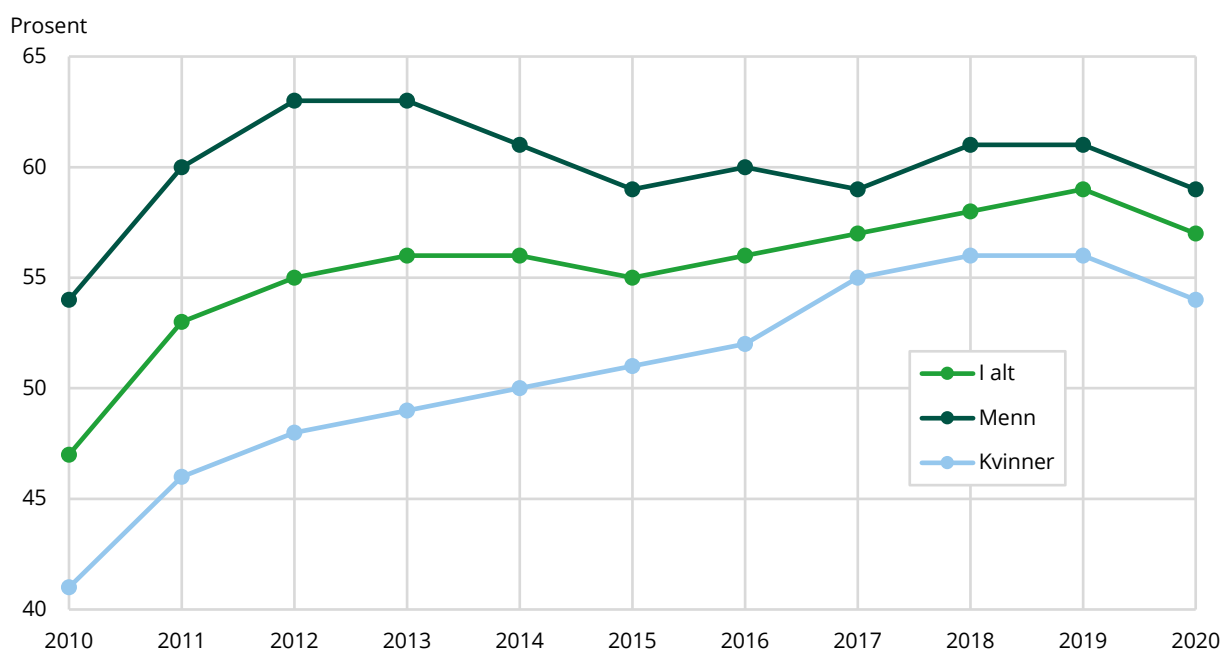
Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Personer med bakgrunn fra Etiopia, Eritrea og Myanmar har størst andel sysselsatte i alle årene (70-80 prosent), og alle disse tre landene har faktisk høyere sysselsettingsnivå i både 2019 og 2020 enn ved starten på vår tidsserie i 2010. Minst andel sysselsatte var det blant tidligere programdeltakere med bakgrunn fra Somalia, som gikk fra 36 prosent i 2010 til 44 prosent i 2019 og 38 prosent i 2020.

I 2009 var det om lag 2 500 personer som avsluttet introduksjonsprogrammet, og det var om lag halvparten av hvert kjønn i denne kohorten. Personer fra Somalia utgjør den største gruppen med om lag 400 personer. Deretter kommer Myanmar og Irak med om lag 300 personer hver. Russland, Afghanistan, Eritrea, Det palestinske området og Kongo hadde alle mellom 100 og 200 personer. Disse 8 landene står til sammen for vel 80 prosent av alle som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2009.

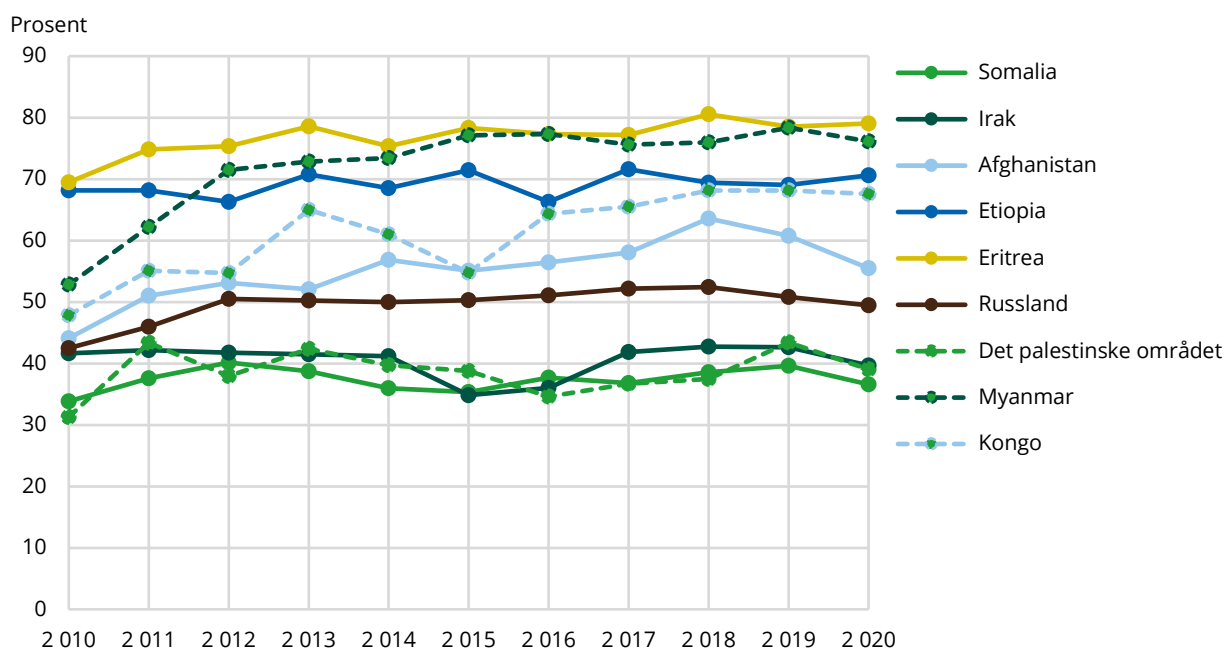
Av figur 5.10 ser vi tydelig at de som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2009 ikke er kommet i arbeid i særlig grad før i 2011-2012. I 2010 er de fleste fremdeles under utdanning, og andel sysselsatte stiger derfor kraftig fra 2010 til 2012 i forhold til de tidligere kohortene vi har studert.

Figur 5.10 Andel sysselsatte 2010-2020, etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2009. Prosent

Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Det er stor forskjell på sysselsettingsandelen mellom kvinner og menn i 2010, der 54 prosent blant menn og 41 prosent blant kvinnene var sysselsatt. Forskjellen øker opp mot 15 prosentpoeng i 2012, før kvinnenens deltakelse i arbeidslivet stiger mer enn menns deltakelse fram mot 2019 og 2020. I 2020 er sysselsettingen 59 prosent blant menn og bare 5 prosentpoeng lavere blant kvinner, med 54 prosent.

Figur 5.11 Andel sysselsatte 2010-2020, etter utvalgte land. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2009. Prosent

Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

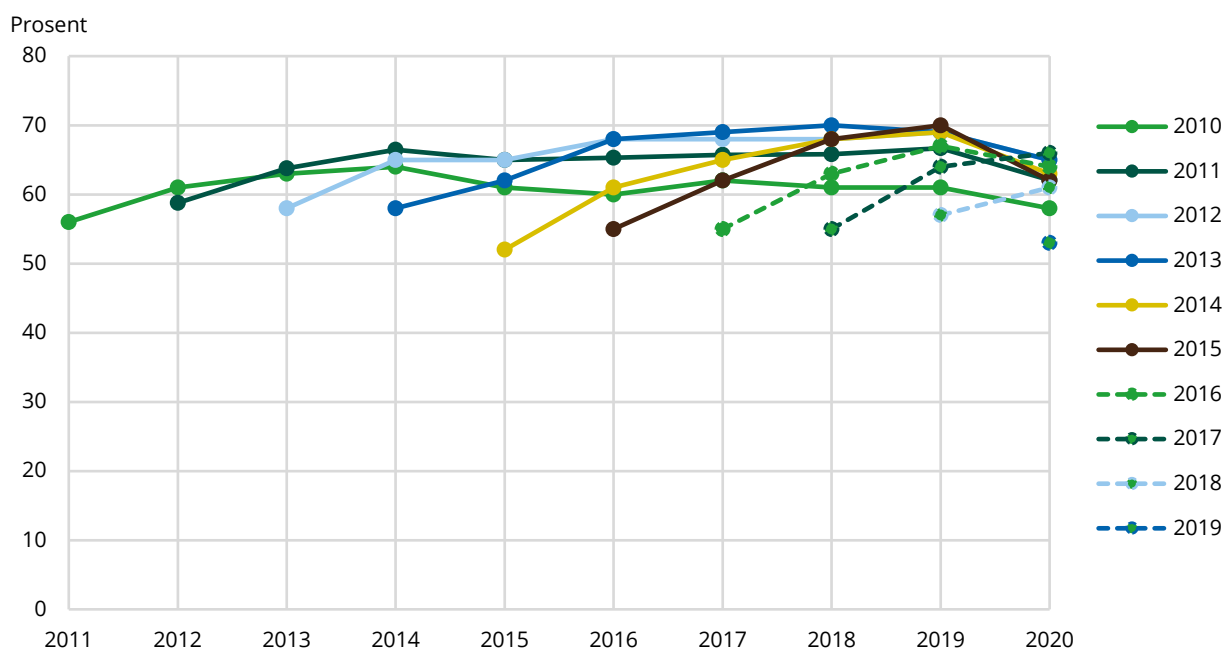
I 2009-kohorten skiller personer med bakgrunn fra Eritrea og Myanmar seg ut med den høyeste andelen sysselsatte alle årene. Andelen for Eritrea økte fra 69 prosent i 2010 til 79 prosent i 2012, før den deretter holdt seg forholdsvis stabilt på dette nivået. For Myanmar var utviklingen noe annerledes, med en mye større økning i perioden, fra 53 prosent i 2010 til 79 prosent i 2020. Blant de andre landene med mange deltakere som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2009, er det lavest andel i arbeid blant dem fra Somalia (fra 34 prosent i 2010 til 37 prosent i 2020) og Irak (ned fra 42 til 40 prosent).

5.2. Arbeidsmarkedsutvikling 2010-2020 for avslutningskohortene 2010-2019.

Figurene 5.12 og 5.13 oppsummerer sysselsettingsutviklingen for menn og kvinner i avgangskohortene fra 2010 til og med 2019. I vedleggstabell A5 er det en mer detaljert arbeidsmarkedsstatus for alle kohorter fra 2005 til 2019, mens vedleggstabell A6 gir en sysselsettingsoversikt per kjønn for alle de nevnte kohorter.

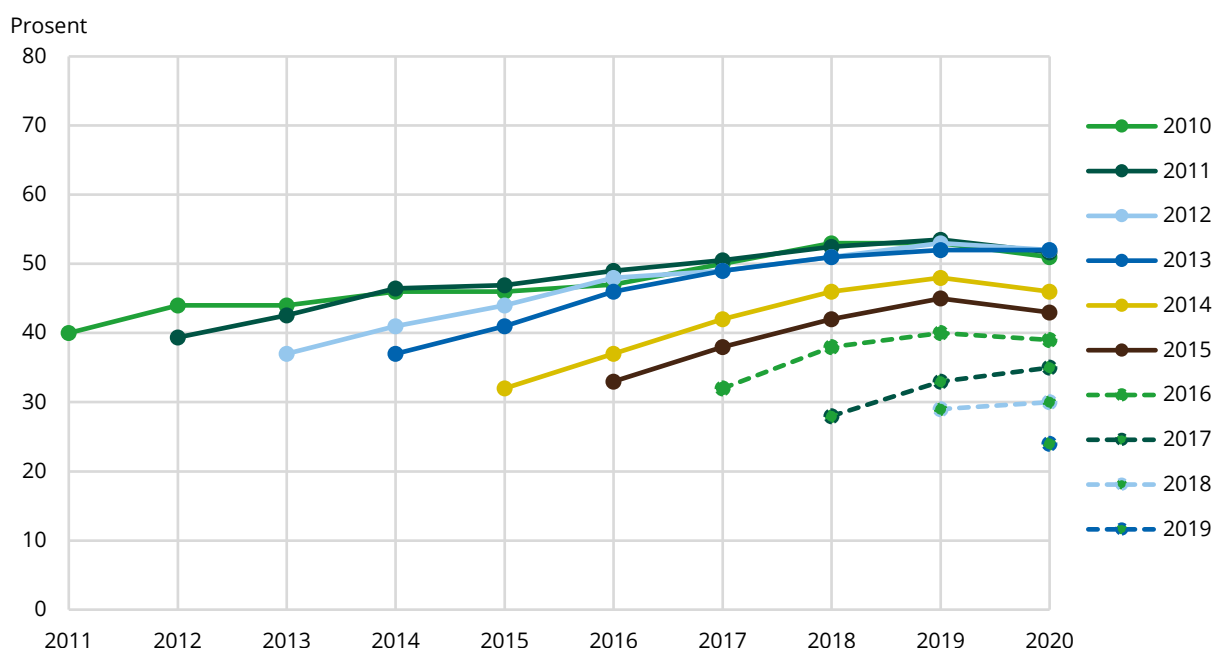
Av figur 5.12 og 5.13 ser vi de samme trekkene for avgangskohortene fra 2010 til og med 2019 som for tidligere kohorter, at andel aktive sysselsatte de første årene etter avsluttet introduksjonsprogram øker, før veksten flater ut og andelen synker igjen ned til koronaåret 2020. Tilsvarende utviklingstrekk i årene etter avsluttet program ble også funnet i Hernes et al. (2019), der det ble gjort en sammenligning av tall for Norge, Sverige og Danmark.

Figur 5.12 Andel sysselsatte 2011-2020 blant menn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2010-2019. Prosent

Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Figur 5.13 Andel sysselsatte 2011-2020 blant kvinner. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2010-2019. Prosent

Kilde: System for persondata og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Samtidig ser vi også at det er klare forskjeller mellom kvinners og menns tilpasning på arbeidsmarkedet i årene etter avsluttet introduksjonsprogram. Det tar lengre tid før kvinner kommer i sysselsetting, men etter hvert som årene går er det en relativt klar tilnærming i andel sysselsatte kvinner og menn. Eksempelvis ser vi at i blant dem som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2010, ble forskjell i andel sysselsatte menn og kvinner redusert fra 16 prosentpoeng i 2011 til 7 prosentpoeng i 2020. Tilsvarende for 2013-kohorten var at kjønnsforskjellen ble redusert fra 21 prosentpoeng i 2015 til 13 prosentpoeng i 2020.

Flere analyser har tidligere vist at sysselsettingen blant innvandrere øker med botid i Norge (Olsen 2014, Henriksen m.fl. 2010). Resultatene vi ser her for kohortene 2005 -2019 viser også dette, samtidig som det er helt tydelig at veksten i andel sysselsatte viser en tydelig avtakende tendens etter 3-6 år for menn og 5-8 år for kvinner. I grove trekk later det til at sysselsettingsandelen for menn konvergerer opp mot 68-69 prosent for de fleste avgangskohorter, mens det tilsvarende for kvinner er opp mot 55 prosent før andelen synker igjen.

Det er mange faktorer som kan påvirke hvor stor andel blant deltakerne i introduksjonsprogrammet som kommer i arbeid eller utdanning de første årene etter avsluttet program. Blom og Enes (2015) viste i sin resultatstudie av introduksjonsprogrammet at ulike faktorer ved ordningen, ved deltakeren selv og ved programkommunene vil kunne påvirke om deltakeren er i arbeid og/eller utdanning november ett og to år etter endt introduksjonsprogram.

Sammensetningen av personene som går ut av introduksjonsprogrammet varierer fra år til år med hensyn til individuelle kjennetegn som har betydning for deres integrering i arbeidsmarkedet, blant annet alder, kjønn, landbakgrunn og hva slags utdanning og arbeidspraksis de har fra hjemlandet. Også strukturelle forhold, som endringer på arbeidsmarkedet, er forskjellig for de ulike avgangskullene. Ulike lokale forhold, som kvaliteten på introduksjonsprogrammet, god oppfølging fra kommunen i etterkant av programmet, lokale bedrifter med god kontakt med integreringsarbeidet i kommunen, utdanningstilbud, sekundærflytting og så videre, er også faktorer som gjør at andelen som går over i arbeid eller utdanning varierer både mellom avgangskohorter og mellom ulike deler av landet.

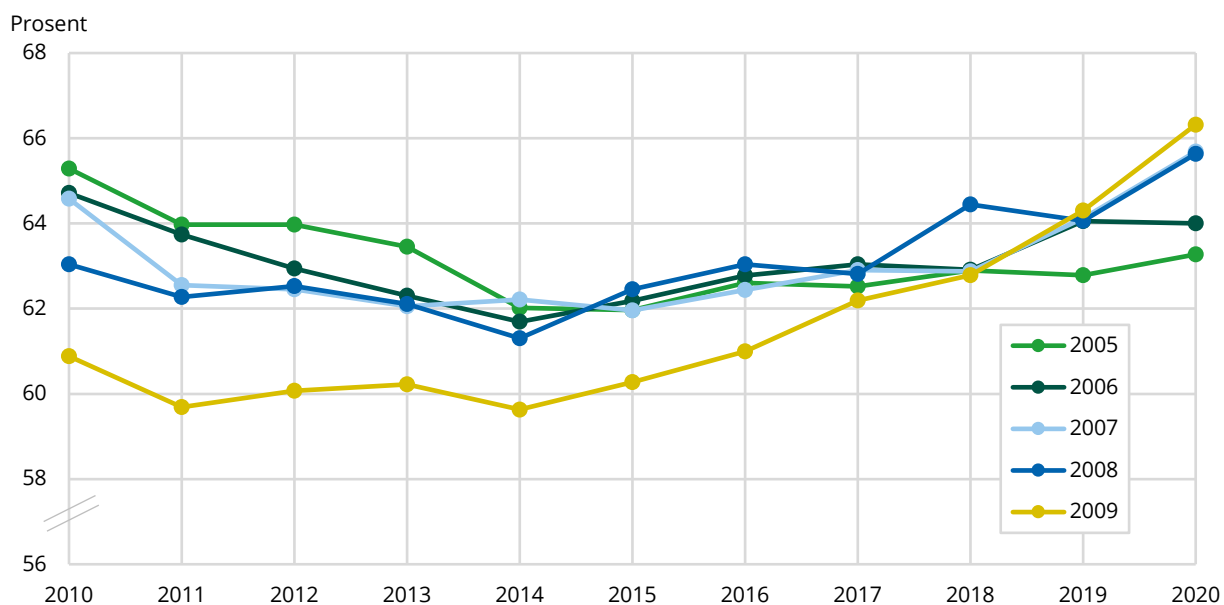
5.3. Inntektsutvikling 2010-2020 for personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019

I kapittel 4 tok vi for oss inntektsforholdene til deltakerne i introduksjonsprogrammet i 2020. Videre så vi på hvordan inntektene til de tidligere deltakerne utviklet seg i årene etter at de har avsluttet program. Populasjonen i dette kapittelet er personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden fra 2005 til og med 2019, og vi ser på inntektsforholdene i en så lang periode vi har mulighet til, fra 2010 til 2020. Fore nærmere beskrivelse og definisjoner av inntektsbegrep, se kapittel 4.

Inntektsnivået øker mindre enn i befolkningen for 2005-kohorten

Figur 5.14 viser median inntekt etter skatt per forbruksenhet som andel av tilsvarende median i befolkningen mellom 20 og 66 år fra 2010 til 2020 for personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2009. Medianinntekten er inntekten til den personen som befinner seg midt i fordelingen når inntektene til alle personer i befolkningen er sortert stigende (eller synkende). Medianverdien i kroner berøres ikke på samme måte som gjennomsnittsverdi av personer med veldig høy eller veldig lav inntekt - og benyttes derfor ofte når man skal sammenligne inntektsnivå mellom ulike grupper.

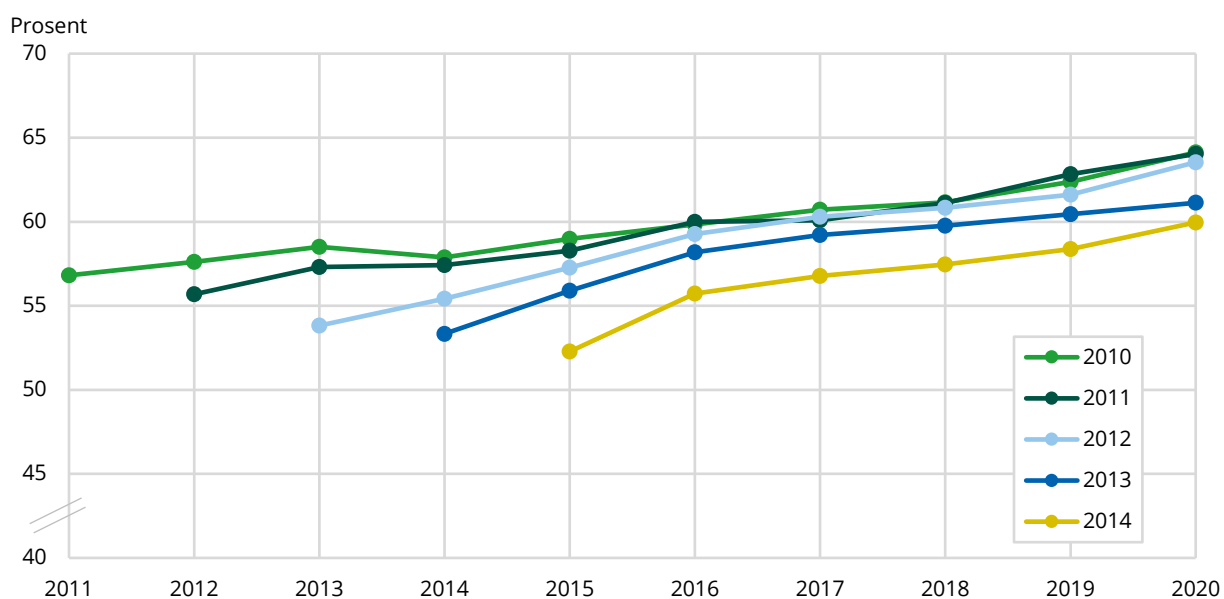
Figur 5.14 Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2010-2020 som andel av median i befolkningen 20-66 år. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet 2005-2009. Prosent

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

For de som avsluttet introduksjonsprogrammet for lengst tid siden, 2005-kohorten, ser vi at median inntekt etter skatt per forbruksenhet som andel av tilsvarende median i den jevnaldrende befolkningen ble redusert fra 65 prosent i 2010 til 63 prosent i 2020. Dette betyr at inntektsveksten for denne avgangskohorten av tidligere deltakerne totalt sett var noe svakere enn for befolkningen i gjeldende periode. Omtrent den samme utviklingen ser vi for 2006- og 2007-kohorten. Når det gjelder 2008- og spesielt 2009-kohorten er de preget av at starten på vår måleperiode i 2010 kommer såpass kort tid etter avsluttet introduksjonsprogram (henholdsvis 1 og 2 år), at deltakerne ennå ikke har blitt sysselsatt i samme grad som i de tidligere avgangskohortene. Dermed ser vi at de får en økning i inntektsandel relativt til befolkningen, med henholdsvis 3 prosentpoeng i perioden for 2008-kohorten, og 5 prosentpoeng for 2009-kohorten. Begge har en inntekt på om lag 66 prosent av befolkningens i 2020.

Figur 5.15 Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2010-2020 som andel av median i befolkningen 20-66 år. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2010-2014. Prosent

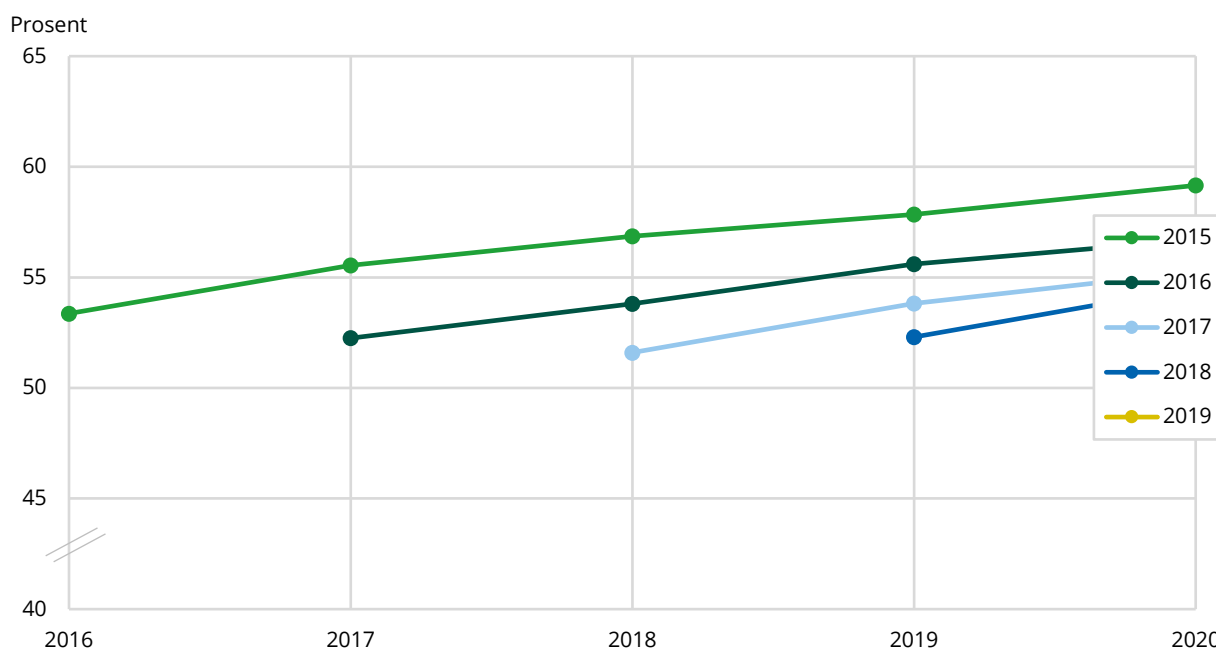

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.15 viser tilsvarende inntektsandeler for 2010 til og med 2014-kohorten. For alle disse avgangskohortene ser vi en relativt lik utvikling i årene fra avsluttet introduksjonsprogram til og med 2020. Samtlige kohorter har en relativ inntektsforbedring sett i forhold til befolkningen på mellom 8 og 10 prosentpoeng i perioden fra året etter avsluttet introduksjonsprogram til 2020. Dette er i tråd med tidligere funn for disse kohortene (Lunde og Lysen 2020), og ikke unaturlig sett i lys av det vi har sett tidligere i rapporten, at arbeidsmarkedssituasjonen for de fleste bedrer seg i de første 5-8 årene etter avsluttet introduksjonsprogram. Likevel når ikke inntekten opp i mer enn mellom 60 og 64 prosent av befolkningens i 2020.

Også for avgangskohortene som avsluttet introduksjonsprogrammet i mellom 2015 og 2018, ser vi av figur 5.16 at inntektsnivået som andel av befolkningens øker fram mot 2020, mens for 2019-kohorten har vi bare det ene målepunktet i 2020 (52 prosent). For 2015-kohorten økte inntektsandelen relativt til befolkningen fra 53 prosent i 2016 til 59 prosent i 2020.

Figur 5.16 Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2010-2020 som andel av median i befolkningen 20-66 år. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2015-2019. Prosent

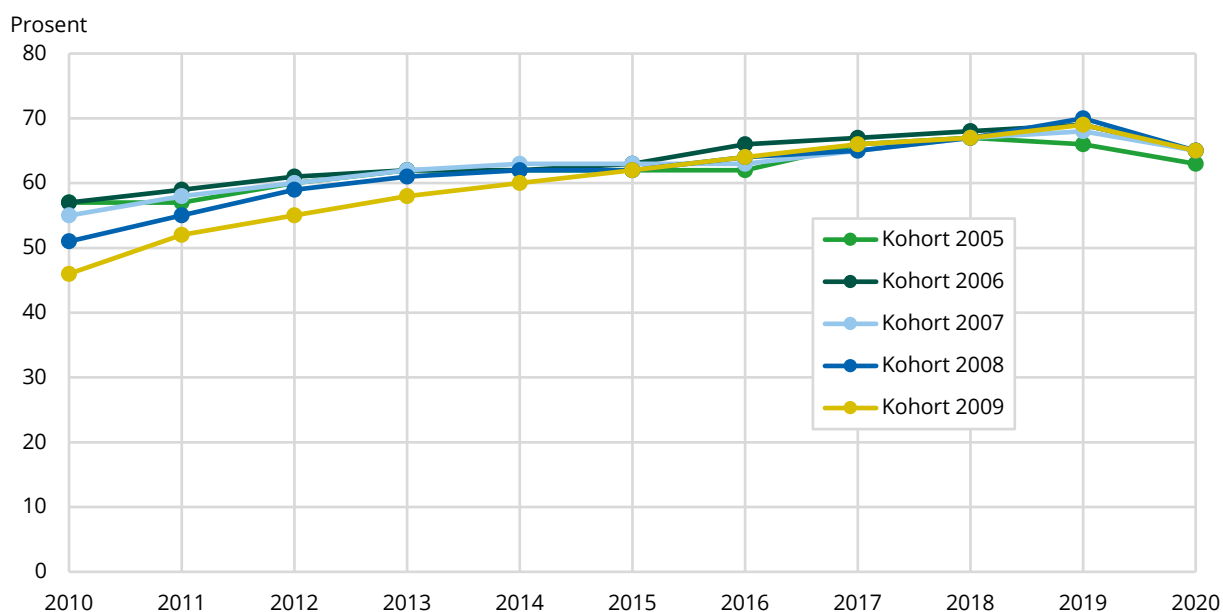

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

Andel yrkesinntekt øker for alle avgangskohorter

Figur 5.17 viser yrkesinntekt som andel av samlet husholdningsinntekt i perioden 2010 til 2020, for avgangskohortene fra 2005 til og med 2009. Vi ser at andelen øker jevnt over hele perioden for alle fire kohorter, men at det samtidig er en liten nedgang fra 2019 til koronaåret 2020. Yrkesinntektenes andel sier ingenting om nivået på inntektene, men hva som er den største inntektskilden; en indikasjon på selvforsørgelse.

Figur 5.17 Yrkesinntekt som andel av samlet inntekt 2010-2020. Husholdninger der personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2009 var hovedinntektstaker. Prosent

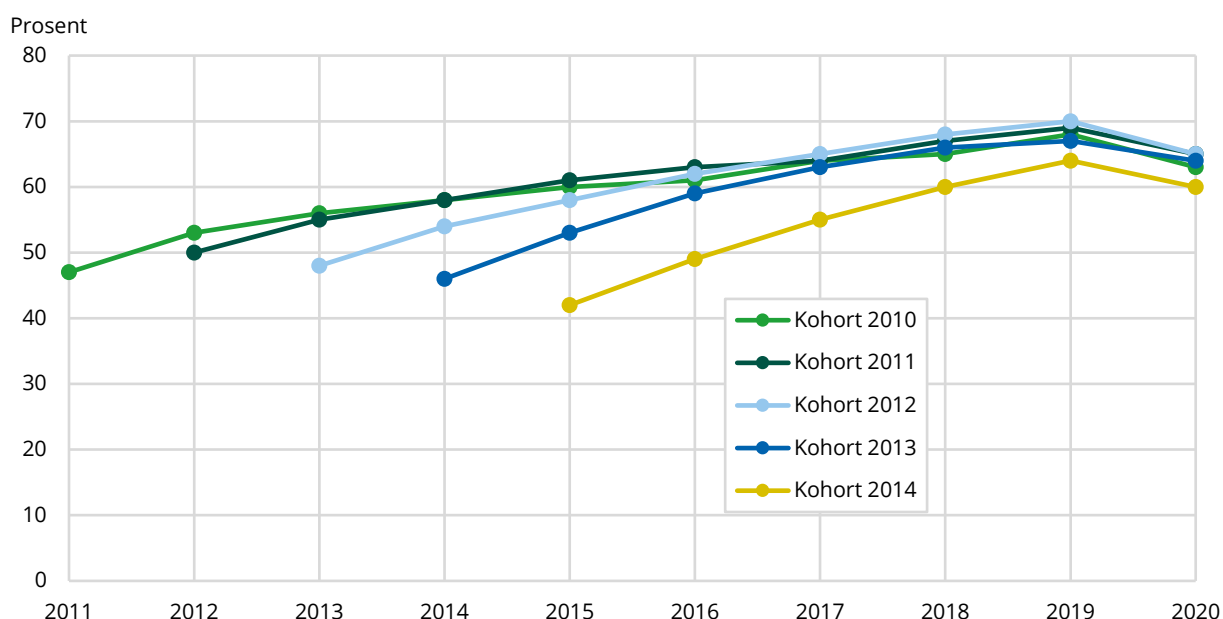

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

For dem som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 utgjorde yrkesinntekten 57 prosent av husholdningens samlede inntekter i 2010, fem ett år etter at de avsluttet programmet. I 2019 var denne andelen økt til 66 prosent, før den sank ned mot 63 prosent i 2020. Til sammenligning hadde befolkningen i Norge i alderen 20-66 år 77 prosent av inntekten fra yrkesinntekter i 2020 (se figur 4.3).

I figur 5.18 ser vi akkurat det samme mønsteret for avgangskohortene 2010-2014, og alle kohortene med unntak av 2014 ender opp med en andel på om lag 65 prosent. I 2019, før koronapandemien inntraff, ser vi at andelene var helt opp mot 70 prosent. 2014-kohorten skiller seg noe ut med lavere andeler enn de øvrige kohortene, og ender i 2020 opp på en andel på 60 prosent.

Figur 5.18 Yrkesinntekt som andel av samlet inntekt 2010-2020. Husholdninger der personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2010-2014 var hovedinntektstaker. Prosent

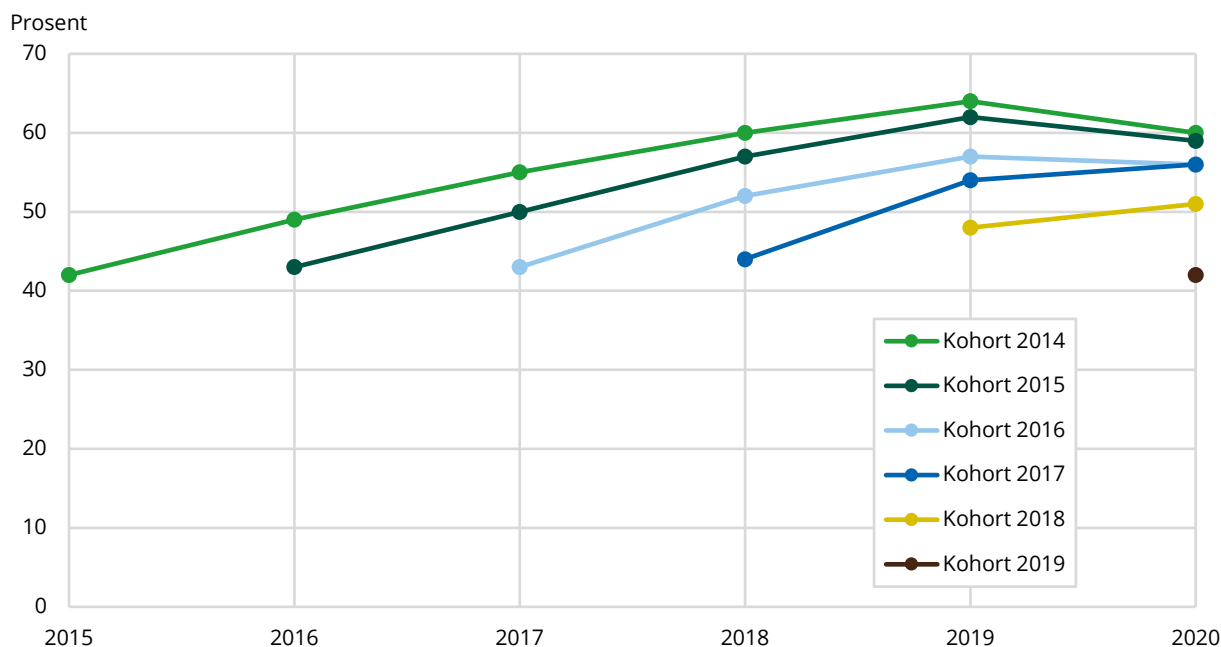

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

For de som avsluttet introduksjonsprogrammet mellom 2015 og 2019 er det noe mer spredning i resultatene, og disse kohortene har som tidligere nevnt ikke hatt like god tid på seg til å tilpasse seg arbeidsmarkedet og ferdigstille eventuelt utdanningsløp. Av figur 5.19 ser vi at 2015-kohorten økte sin andel yrkesinntekt med 22 prosentpoeng, fra 42 prosent i 2016 til 64 prosent i 2019, før den gikk ned til 60 prosent i 2020.

Figur 5.19 Yrkesinntekt som andel av samlet inntekt 2010-2020. Husholdninger der personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2015-2019 var hovedinntektstaker. Prosent

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

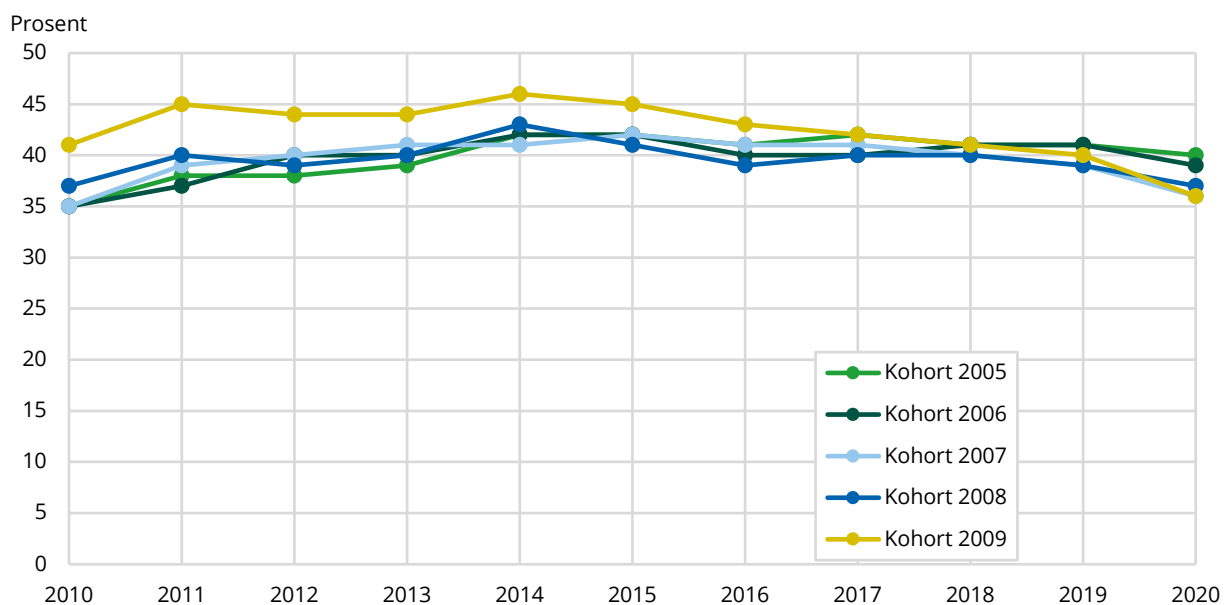
For de som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2018 ser vi at andel yrkesinntekt er om lag 50 prosent både i 2019 og 2020, hvilket samtidig betyr at overføringer fra det offentlige utgjorde en like stor andel. For dem som avsluttet i 2019 utgjør yrkesinntekt 42 prosent av samlet inntekt, mens overføringene dermed utgjør den viktigste inntektskomponenten med 58 prosent.

Andel med årlig lavinntekt

I figur 5.20 ser vi på årlig forekomst av lavinntekt for 2005-2009- kohortene ut fra definisjonen av lavinntekt som 60 prosent av medianinntekt etter skatt per forbruksenhet i befolkningen (se kapittel 1 for ytterligere begrepsforklaring). Lavinntektsgrensen økte i perioden fra om lag 177 000 kroner i 2010 til om lag 241 000 kroner i 2020.

Figuren viser at andel med lavinntekt i 2009-kohorten hadde en noe annen utvikling i perioden fra 2010 til 2020 enn de tidligere kohortene. Andelen for 2009-kohorten var noe større de første årene i perioden, og den steg fra 42 prosent i 2010 til 46 prosent i 2014. Andelen gikk deretter gradvis ned mot omtrent samme nivå som tidligere kohorter (41 prosent) i 2018 og videre ned til 36 prosent i 2020. For de øvrige kohortene følger lavinntektsandelen omtrent samme trend over hele perioden, med et startpunkt på om lag 35 prosent i 2010, og de ender i 2020 opp på mellom 36 og 40 prosent. I befolkningen i alderen 20-66 år var til sammenligning andelen med lavinntekt i 2020 på 14 prosent.

Figur 5.20 Andel med inntekt under lavinntektsgrensen 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2009. Prosent

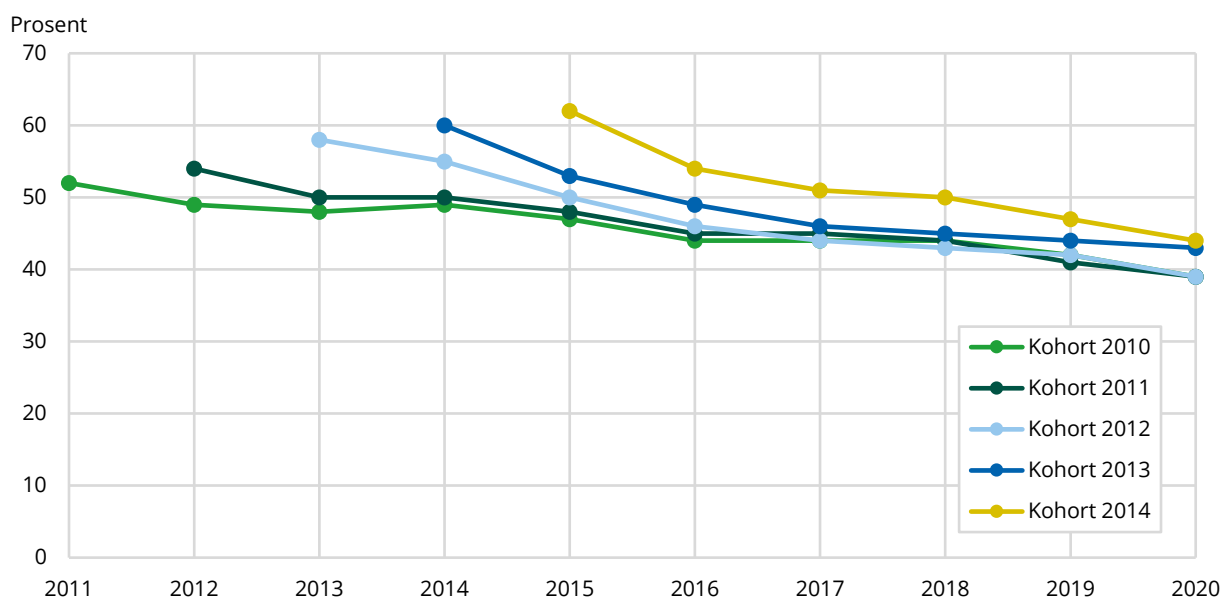

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.21 viser forekomsten av årlig lavinntekt for kohortene 2010-2014 i perioden fra 2011 til 2020. Vi ser at andel med lavinntekt for disse avgangskohortene med tidligere deltakere synker år for år, samtidig som den hele tiden likevel er vesentlig høyere enn i befolkningen 20-66 år (14 prosent). Dette kan sees i sammenheng med det vi tidligere har sett (figur 5.15), at inntektsnivå blant de tidligere deltakerne relativt sett er økende i den gjeldende perioden. Det er derfor ikke unaturlig at andel med inntekt under lavinntektsgrensen vil reduseres noe.

Det er en klar trend at de siste avgangskohortene starter på et høyere nivå med årlig lavinntekt enn de første, men samtidig ender alle avgangskohortene opp på mellom 40 og 44 prosent i 2020. For 2010-kohorten var nedgangen på 13 prosentpoeng fra 2011 til 2020, mens til sammenligning var den tilsvarende reduksjonen for 2014-kohorten på 18 prosentpoeng fra 2015 til 2020.

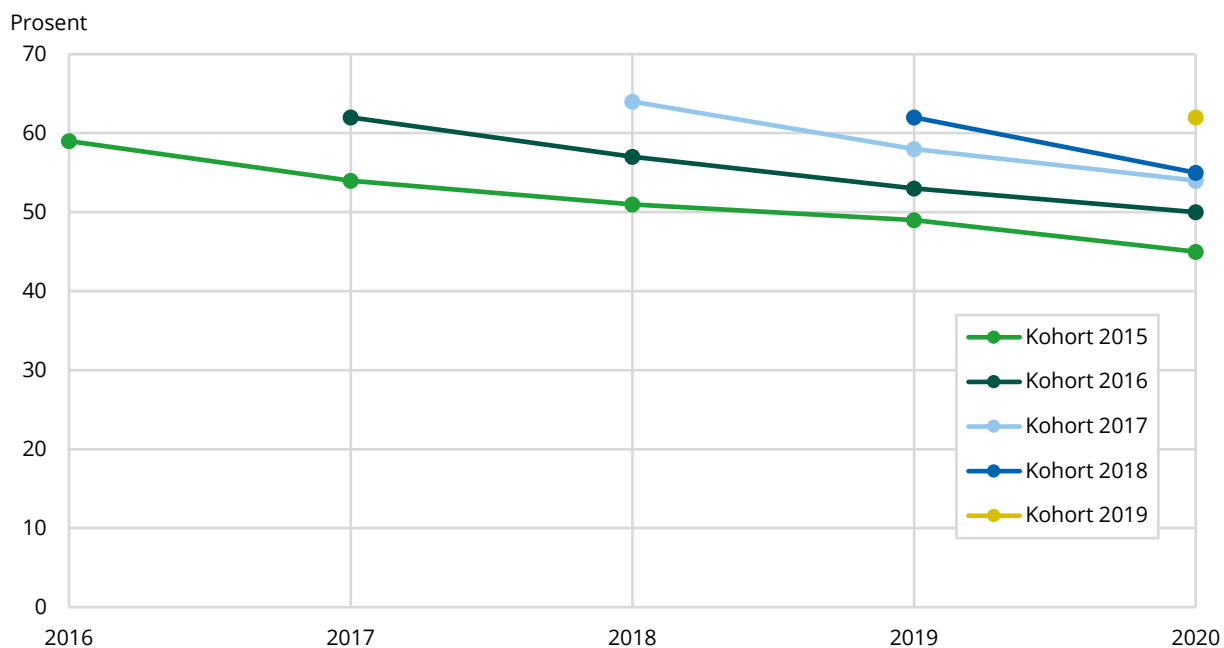
Figur 5.21 Andel med inntekt under lavinntektsgrensen 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2010-2014. Prosent

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

For de siste avgangskohortene 2015-2019 ser vi av figur 5.22 at det er en reduksjon i andel med årlig lavinntekt i alle kohorter fra året etter avsluttet introduksjonsprogram fram mot 2020. For 2015-kohorten var reduksjonen på 13 prosentpoeng, fra en andel på 52 prosent i 2016 til en andel på 39 prosent i 2020. Størst andel har de siste kohortene, og 2018-kohorten gikk fra 62 prosent med lavinntekt i 2019 til 55 prosent i 2020. For 2019-kohorten var andel med lavinntekt i 2020 på 62 prosent.

Figur 5.22 Andel med inntekt under lavinntektsgrensen 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2015-2019. Prosent

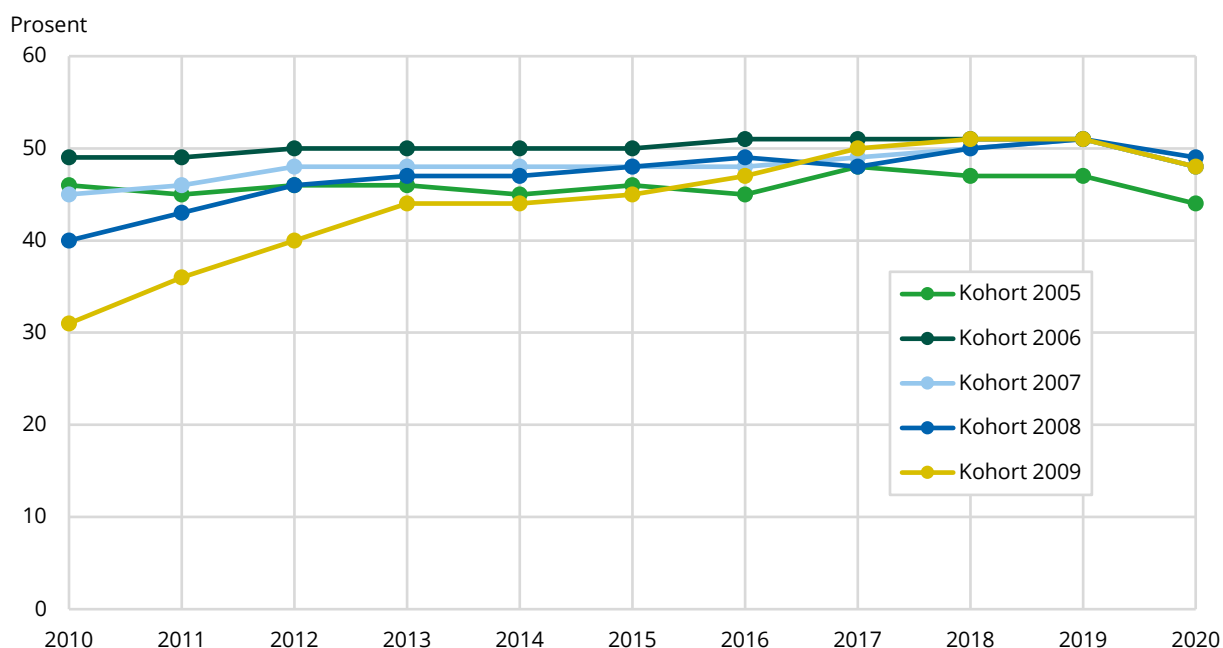
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

Om lag halvparten med inntekt over 2G

Et viktig mål for integreringspolitikken er å sikre økonomisk selvforsørging gjennom deltakelse i arbeidsmarkedet. I SSBs inntektsstatistikk må man ha en yrkesinntekt høyere enn to ganger folketrygdens grunnbeløp (2G) for å bli regnet som yrkestilknyttet. Dette bruker vi som indikator for å studere utviklingen i de tidligere deltakernes tilknytning til arbeidsmarkedet i perioden 2010-2020.

Figur 5.23 viser at en stabil andel på om 45 prosent av 2005 og halvparten av 2006-kohorten hadde en yrkesinntekt over 2G i perioden fra 2010 til 2020. Til sammenligning hadde to av tre i befolkningen i aldersgruppen 20-66 år en yrkesinntekt over 2G i 2020. For kohortene som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2007 og 2008 er andelen med yrkesinntekt over 2G svakt økende i perioden, fra vel 40 prosent i 2010 til snaut 50 prosent i 2020. 2009-kohorten skiller seg igjen noe ut, med en økning i andel med yrkesinntekt over 2G fra 32 prosent i 2010 til nær 50 prosent i 2020.

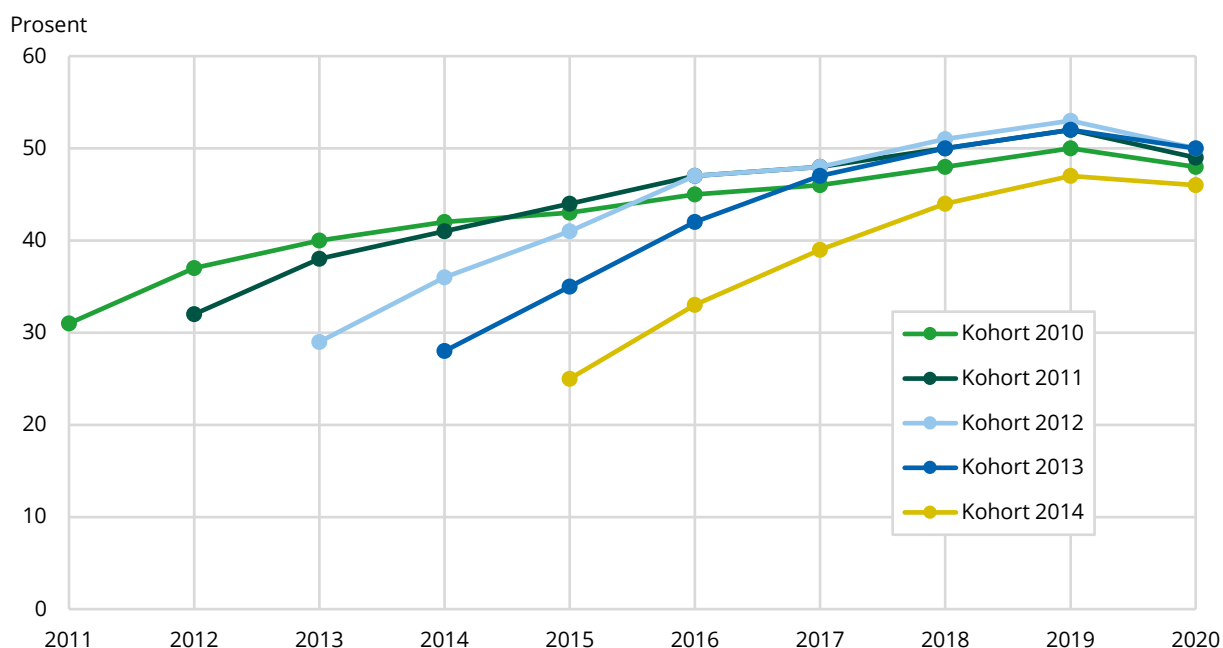
Figur 5.23 Andel med yrkesinntekt over to ganger grunnbeløpet (2G) 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2009. Prosent

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.24 viser at utviklingen for kohortene fra 2010 til og med 2014 er temmelig lik den vi så for 2009-kohorten. Etter hvert som årene går etter programslutt blir flere og flere yrkesaktive, og yrkesinntekten øker. Alle kohortene har et startpunkt ett år etter programslutt på en andel med yrkesinntekt på mer enn 2G på om lag 25-30 prosent, mens dette hadde økt til mellom 45 og 50 prosent i 2020, dvs. fra 5 til 9 år etter programslutt for de ulike kohortene.

Figur 5.24 Andel med yrkesinntekt over to ganger grunnbeløpet (2G) 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2010-2014. Prosent

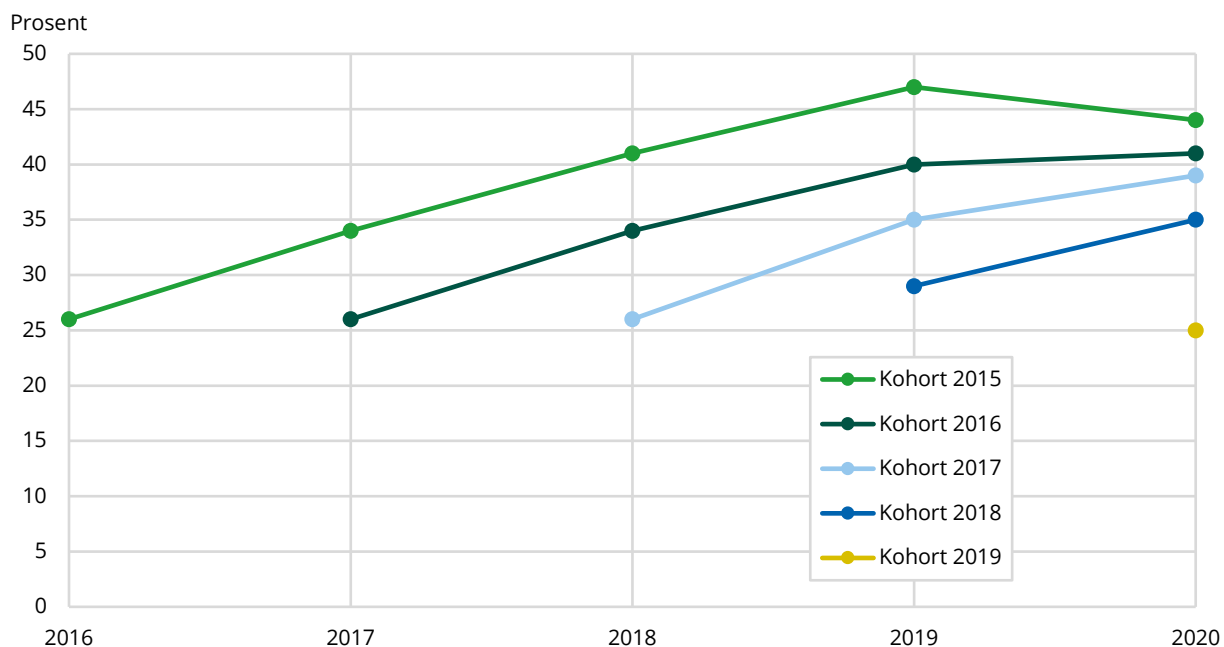

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

Av figur 5.25 ser vi dette mønsteret enda tydeligere for kohortene som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden fra 2016 til 2019. For 2015-kohorten økte andelen med

yrkesinntekt over 2G med over 20 prosentpoeng fra 2016 til 2019, før andelen igjen sank med 3 prosentpoeng i 2020 (44 prosent). For de som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2018 økte andel med yrkesinntekt over 2G fra 29 til 35 prosentpoeng fra 2019 til 2020, mens andelen blant de som avsluttet i 2019 var på 25 prosent i 2020. Vi ser at dette er helt på nivå med øvrige avgangskohorter ett år etter avsluttet introduksjonsprogram.

Figur 5.25 Andel med yrkesinntekt over to ganger grunnbeløpet (2G) 2016-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2015-2019. Prosent

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

5.4. Oppsummering kapittel 5

I dette kapitlet har ved hjelp av en kohortanalyse tatt for oss tidligere deltakerne som avsluttet introduksjonsprogrammet i alle årene fra 2005 til 2019, og sett på hvordan både tilknytningen til arbeidsmarkedet og inntektssituasjonen har utviklet seg i perioden fra 2010 til 2020.

Det er noe variasjon i resultatene til de ulike avgangskohortene, men dette er ikke så uventet, blant annet med tanke på at sammensetningen av kohortene (landbakgrunn bl.a.) er forskjellig fra år til år. I tillegg er det vesentlig at det i starten av måleperioden i 2010 var mellom ett og fem år siden 2005-2009 kohortene avsluttet programmet. Det er derfor ikke unaturlig at de som avsluttet programmet i 2009 i forhold til de som avsluttet i tilbake i 2005 har litt forskjellige resultater i måleperioden. For de kohortene som avsluttet introduksjonsprogrammet etter 2009, har vi en kortere tidsperiode vi studerer i kohortanalysen, men like fullt ser vi at etterhvert som årene går etter avsluttet introduksjonsprogram at resultatene for de ulike kohortene jevnt over blir likere og likere.

Et av hovedtrekkene dette kapitlet viser er at det er relativt god konsistens mellom resultatene fra arbeidsmarkedsanalysen og resultatene fra inntektsanalysen. Andel sysselsatte øker de første årene etter avsluttet introduksjonsprogram, før veksten flater ut og deretter synker noe igjen fram mot 2020. Noe av nedgangen det siste året skyldes imidlertid koronapandemien, som fikk stor betydning for blant annet sysselsettingen i 2020. Tilsvarende utvikling ser vi også med tanke på de tidligere deltakerens inntektsforhold. Situasjonen bedres jevnt over de første årene, før veksten deretter flater ut 5-8 år etter programslutt.

Utviklingen i inntektsnivå (median inntekt etter skatt per forbruksenhet) i perioden har variert noe fra kohort til kohort. Målt som andel av inntektsnivået i befolkningen hvert år, ser vi at mens de som avsluttet for lengst tid siden i 2005 og 2006 har hatt en relativ nedgang, har alle senere kohorter hatt en økning sett i forhold til befolkningen. Samlet sett ser vi at alle kohortene ender opp mot en andel på 60-66 prosent av inntektsnivået i befolkningen i 2020.

Yrkesinntekt som andel av samlet husholdningsinntekt har økt i hele perioden for alle avgangskohortene, og sterkest har veksten vært for de seneste kohortene. Alle kohorter endte likevel opp på et nivå på mellom 55 og 65 prosent i 2020.

Sammenlignet med befolkningen i alderen 20-66 år er det likevel liten tvil om at de tidligere deltakerne kommer relativt dårlig ut. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet blant de tidligere deltakerne utgjør ikke mer enn 50-60 prosent av medianen i befolkningen, og andel med lavinntekt er nær tre ganger større blant tidligere deltakere enn i befolkningen.

6. Varig tilknytning til arbeidsmarkedet?

Hovedfunn fra kapittelet:

- De tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet har i gjennomsnitt mindre varig tilknytning til arbeidsmarkedet enn befolkningen 20-66 år.
- Blant tidligere deltakere som avsluttet introduksjonsprogrammet mellom 2005 og 2009 har om lag 1 av 4 vært sysselsatt i alle årene mellom 2010 og 2020.
- I de samme avgangskohortene er det om lag 1 av 5 som ikke har vært sysselsatt noen av årene.
- Menn oppnår noe mer varig tilknytning til arbeidsmarkedet enn kvinner, men kjønnsforskjellene avtar etter som tiden går etter avsluttet introduksjonsprogram.

I Lunde og Lysen (2020) ble det undersøkt hvor lang tid det i gjennomsnitt tar for tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet å bli sysselsatt. Videre i denne rapporten skal vi se nærmere på hvor varig tilknytning til arbeidsmarkedet de tidligere deltakerne faktisk oppnå etter avsluttet introduksjonsprogram. Er det slik at når de først har fått en fot innenfor arbeidsmarkedet, så forblir de sysselsatt, eller er de mer utsatt for å havne utenfor arbeidsmarkedet igjen enn andre grupper i samfunnet?

Hvor sterk eller varig tilknytning til arbeidsmarkedet et individ har kan måles på flere måter. Man kan blant annet benytte informasjon om fast eller midlertid ansettelse, arbeidstid (heltid/deltid), skifter av arbeidsgiver eller evt. om arbeidsledighet. I våre tidsserier mangler opplysninger om en del av disse forholdene, mens vi har gode opplysninger om årlig status på arbeidsmarkedet samt inntektsforhold (yrkesinntekt), og de brukes videre for å studere individenes arbeidsmarkedstilknytning.

Populasjonen i kapittelet er alle avgangskohorter av tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet 2005-2019, som fremdeles var registrert som bosatte i 3. kvartal 2020. Deretter tas både informasjon om status på arbeidsmarkedet fra SFP (se kap. 1.), samt inntektsinformasjon for hver enkelt person i bruk. Måten dette gjennomføres på er som følger:

i) Benytter arbeidsmarkedsinformasjon fra SFP for perioden 2010 til og med 2020, og teller opp antall år hvert individ i løpet av denne perioden er registrert med status som sysselsatt.

ii) Benytter inntektsinformasjon for årene 2010-2020, og teller opp hvor mange ganger (år) hvert individ i løpet av perioden er registrert med en årlig yrkesinntekt som er større enn to ganger grunnbeløpet i folketrygden (2G). Dette er i inntektsstatistikken ofte benyttet som indikator på om hvorvidt en person er yrkestilknyttet eller ikke (se kap. 4).

Samlet sett er dette en relativt forenklet måte å analysere arbeidsmarkedstilknytningen til individer over tid på. Men det vil likevel gi et bilde av hvor sterk tilknytning til arbeidsmarkedet de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet faktisk klarer å oppnå over tid etter avsluttet introduksjonsprogram.

Årsaken til at vi benytter både informasjon om arbeidsmarkedsstatus fra SFP og inntektsopplysninger er for sikre best mulig resultater i analysen. Begge metoder belyser problemstillingen med hver sin vinkling, og det gir oss litt bredere grunnlag for å trekke evt. konklusjoner. Samtidig er det styrker og svakheter ved begge metoder. Blant annet er SFP-registeret basert på arbeidsmarkedsstatus i en referanseuke i november måned hvert år. En person kan dermed skifte status flere ganger i løpet av et år uten at vi får det med i denne analysen. I tillegg skiller vi ikke på hel- eller deltidsansettelser, eller fast- eller midlertidig arbeid.

Inntektsopplysningene gjelder for et helt inntektsår, men det kan stilles spørsmål om hvorvidt yrkesinntekt større enn 2G er en god indikator på yrkestilknytning. I andre sammenhenger er det også benyttet 3,5 G som mål på yrkestilknytning (Elstad og Heggebø 2019). Argumentasjonen for at 2G kan være for lavt er blant annet at 3,5G kan være nærmere minimumslønn i enkelte lavtlønnsyrker. En fordel ved å benytte 2G som indikator er imidlertid at dette er benyttet i en rekke sammenhenger for å belyse arbeidsmarkedstilknytning tidligere (Se bl.a. Omholt 2019)

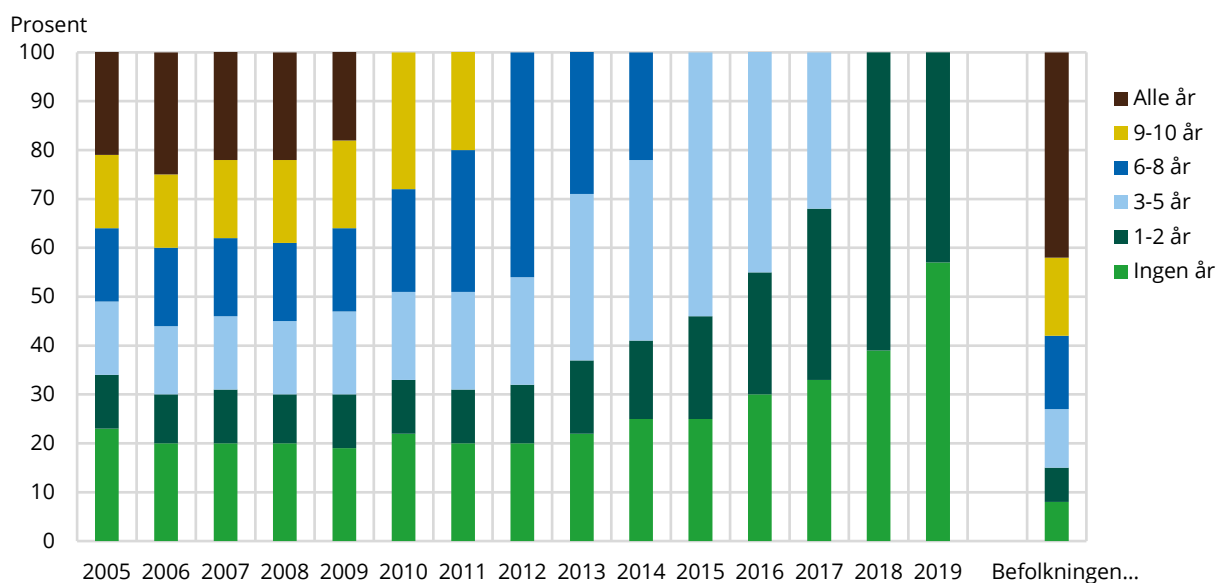
6.1. Varig sysselsetting etter avsluttet introduksjonsprogram?

Videre i dette kapittelet velger vi å gruppere varigheten av arbeidsmarkedstilknytningen etter hvor mange av årene mellom 2010 og 2020 hvert individ er registrert som sysselsatt iht. SFP-registeret, alternativt har hatt en yrkesinntekt over 2G i løpet av året. For avgangskohortene før 2010 har vi opplysninger for hele denne tidsperioden, mens for de som har avsluttet i 2010 og senere har vi naturlig nok en kortere periode. Vi har likevel valgt å inkludere alle avgangskohorter fram til 2019 i analysen, for å ha mulighet til å se også hvordan de senere avgangskohortene har klart å tilpasse seg på arbeidsmarkedet.

Det er ikke gjort noen direkte sammenlignbare studer når det gjelder personer som har deltatt i introduksjonsprogrammet som gruppe, men Elstad og Heggebø (2019) finner blant annet at innvandrere generelt har mer vansker i arbeidslivet enn dem med norsk bakgrunn. De viser at andel med stabil tilknytning til arbeidslivet blant innvandrerne i 2009–2015 var om lag 44 prosent blant menn og 29 prosent blant kvinnene – mer enn 20 prosentpoeng lavere enn blant dem med norsk bakgrunn.

Figur 6.1 viser hvor stor andel i hver avgangskohort mellom 2005 og 2019 som har vært sysselsatt henholdsvis ingen år, 1-2 år, 3-5 år, 6-8 år, 9-10 år og alle årene i perioden fra og med 2010 til og med 2020. I tillegg vises tall for de samme kategoriene for menn og kvinner i befolkningen mellom 20 og 66 år i 2020, som har vært bosatt alle år siden 2010. For avgangskohortene fra 2005 til 2009, som har hatt anledning til å være sysselsatt i hele den gjeldende perioden, er andelen i de ulike kategoriene relativt like. Vi ser at mellom 20 og 25 prosent i disse kohortene har vært sysselsatte hele perioden fra 2010 til og med 2020. Samtidig ser vi også at såpass stor andel som 20-23 prosent i disse kohortene ikke har vært registrert som sysselsatt i det hele tatt i denne perioden.

Figur 6.1 Andel med yrkestilknytning (sysselsetting) etter antall år. Personer som avsluttet introduksjonsordningen i perioden 2005-2019. Status per november 2010- 2020. Begge kjønn. Prosent

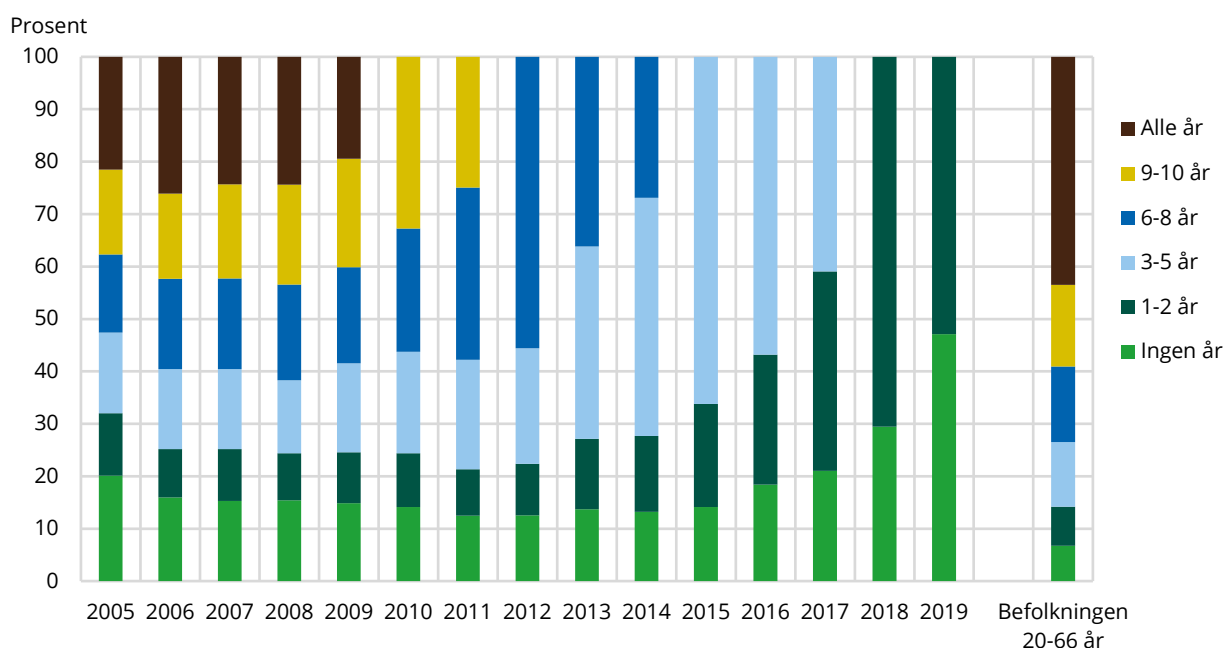

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og, System for persondata (SFP), Statistisk sentralbyrå.

Når det gjelder avgangskohortene fra 2010 til 2019 har de hatt kortere og kortere tid på arbeidsmarkedet ut fra hvilket år de avsluttet introduksjonsprogrammet. 2010-kohorten har hatt mulighet til å delta på arbeidsmarkedet fra og med 2011, dvs. 10 av årene i vår måleperiode. Nær 30 prosent i denne kohorten har vært sysselsatt i 9 eller 10 av disse årene. Samtidig er det 22 prosent som ikke har vært sysselsatt noen av årene i det hele tatt. Sammenligner vi med de som avsluttet i 2015, ser vi over halvparten (54 prosent) vært sysselsatt i 3-5 av årene fra 2015 til 2020. 25 prosent i denne kohorten har ikke vært sysselsatt noen av de siste 5 årene. I sammenligningsgruppen i alderen 20-66 år i befolkningen ser vi at det er vesentlig større andel som har en sterk tilknytning til arbeidsmarkedet. Her har 42 prosent av de som har vært bosatt alle årene mellom 2010 og 2020 vært sysselsatt alle disse årene, mens 16 prosent har vært sysselsatt i 9 til 10 år. Kun 8 prosent har ikke vært sysselsatt noen av de 11 årgangene fra 2010 til 2020.

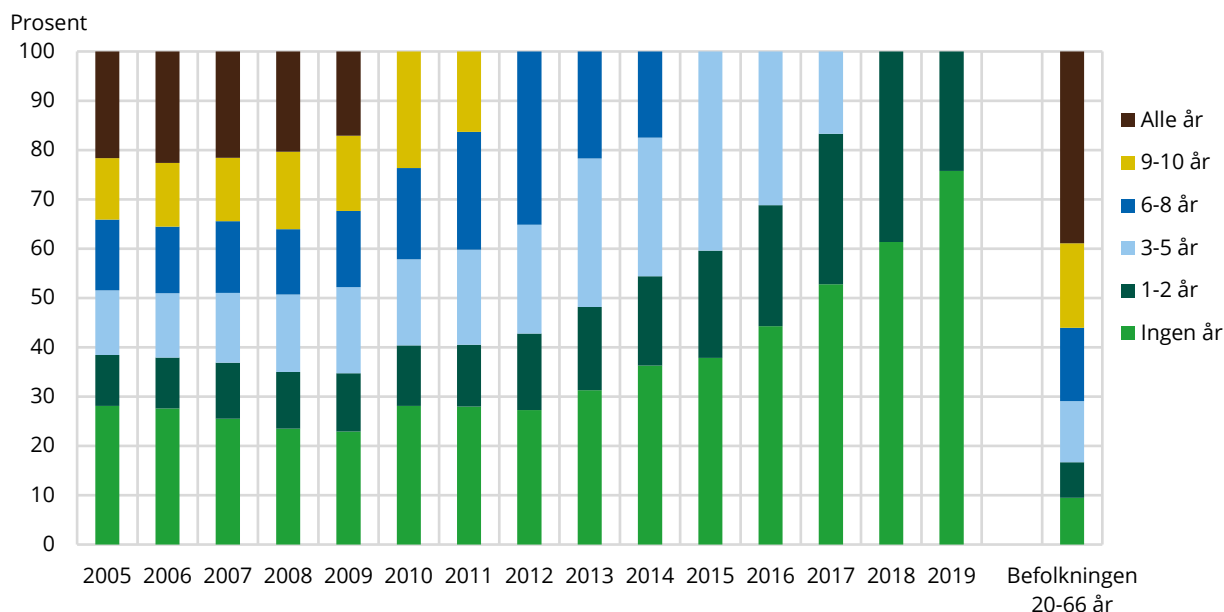
Figur 6.2 Andel med yrkestilknytning (sysselsetting) i perioden 2010-2020, etter antall år. Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Status per november 2010-2020. Menn. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og, System for persondata (SFP), Statistisk sentralbyrå.

I figur 6.2 og 6.3 kan vi sammenligne resultater for kvinner og menn, og det går tydelig fram at menn i alle kohorter har sterkere tilknytning til arbeidsmarkedet enn kvinner. Samtidig er forskjellene store i forhold til sammenligningsgruppen av henholdsvis menn og kvinner i befolkningen. Også her ser vi en trend at forskjellene mellom menn og kvinner blir mindre jo lengre tid som går etter avsluttet introduksjonsprogram. For kohortene fra 2005 til 2009 ser vi for eksempel at mellom 17 og 23 prosent av kvinnene har vært sysselsatt hele perioden (11 år), mens den tilsvarende andelen for menn bare ligger om lag 2 prosentpoeng høyere for hver kohort. For 2010-kohorten var 28 prosent av mennene sysselsatte i 9 eller 10 av de 10 siste årene, mens andelen for kvinner er 5 prosentpoeng lavere. Blant de som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2015 er forskjellene større, her ser vi at 54 prosent av mennene, men bare 40 prosent av kvinnene har vært sysselsatte 3-5 av de siste 5 årene.

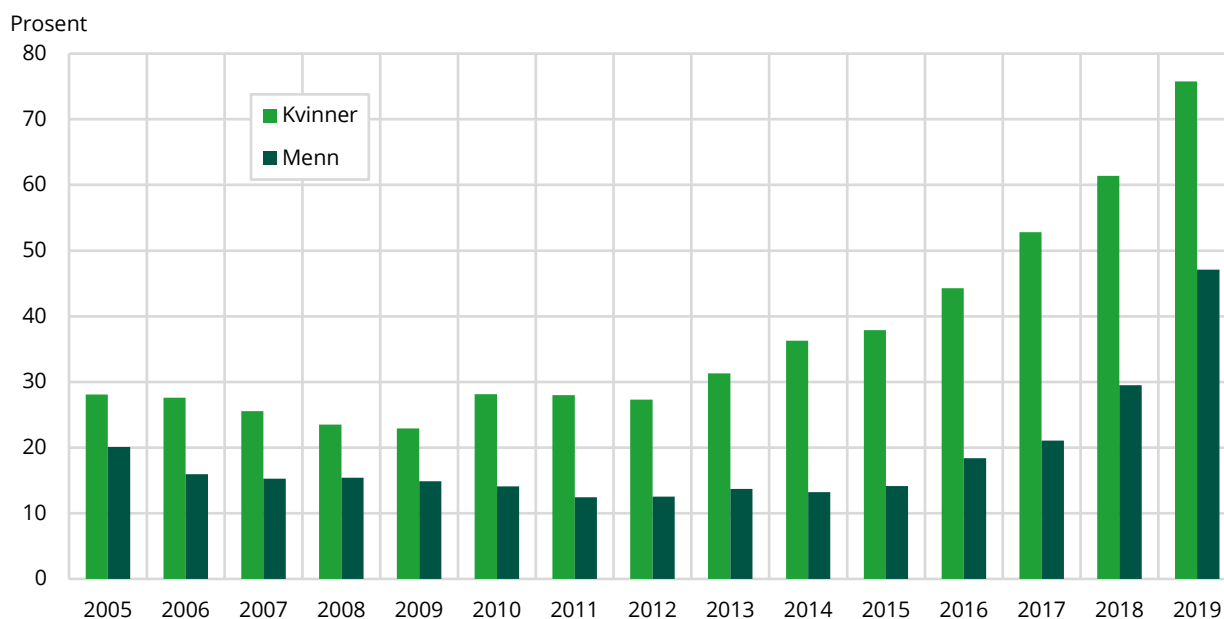
Figur 6.3 Andel med yrkestilknytning (sysselsetting) etter antall år. Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet i 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Status per november 2010-2020. Kvinner. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og, System for persondata (SFP), Statistisk sentralbyrå.

Større kjønnsforskjeller finner vi når vi sammenligner gruppene som ikke har vært sysselsatt i det hele tatt etter at de avsluttet introduksjonsprogrammet. Figur 6.4 viser andel kvinner og menn i hver kohort som ikke har vært sysselsatt i perioden fra 2010 til 2020, og det er relativt store kjønnsforskjeller i hele perioden. Samtidig reduseres forskjellen over tid, og vi ser at for de som avsluttet introduksjonsprogrammet mellom 2005 og 2009, var andel kvinner som ikke har vært sysselsatt i det hele tatt etterpå mellom 23 og 28 prosent. Tilsvarende andeler for menn er om lag 8-10 prosentpoeng lavere for hver kohort, med andeler mellom 15 og 20 prosent. For 2010- og 2015-kohorten øker forskjellen mellom kvinner og menn til så mye som henholdsvis 14 og 24 prosentpoeng.

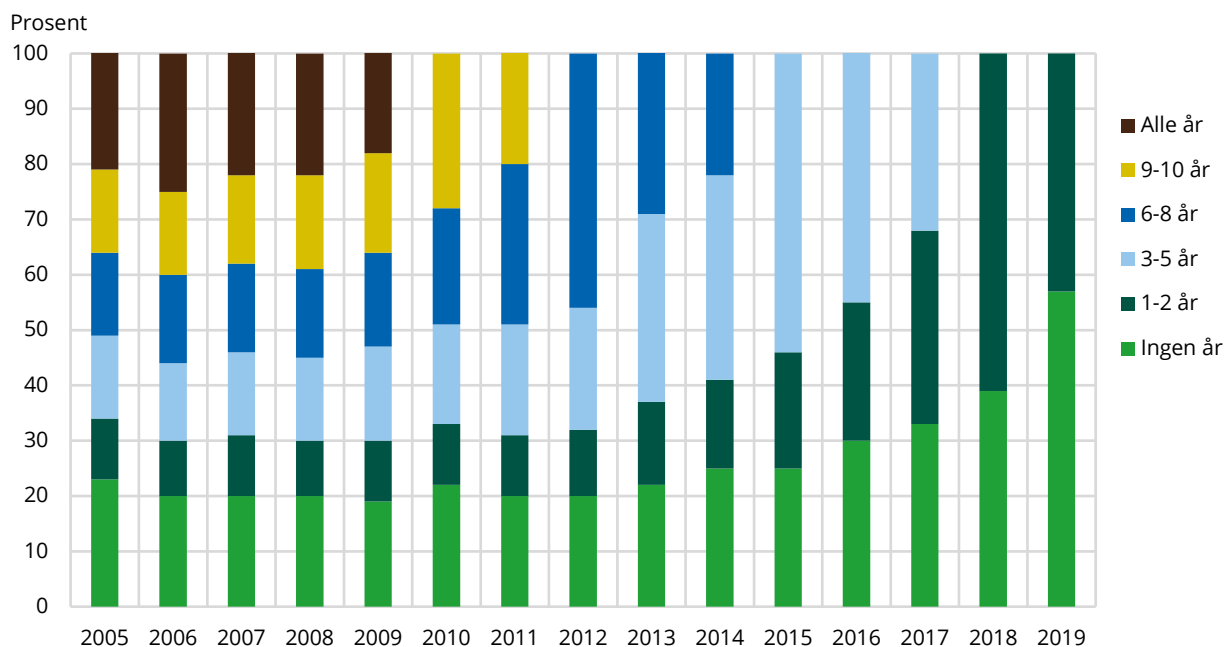
Figur 6.4 Andel uten yrkestilknytning (sysselsetting) etter avgangskohort. Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet i 2005-2019. Status 2010-2020. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og, System for persondata (SFP), Statistisk sentralbyrå.

I figur 6.5 benyttes yrkesinntekt større enn 2G som mål på yrkestilknytning, for øvrig samme modellering som i ovenstående figurer. Et gjennomgående trekk ved sammenligning av disse to tilnærmingene, er at det er større andeler i gruppene med relativt svak tilknytning til arbeidsmarkedet når yrkesinntekt > 2G benyttes som indikator.

Figur 6.5 Andel med yrkestilknytning (målt i yrkesinntekt > 2G) etter avsluttet introduksjonsprogram, etter antall år. Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet i 2005-2019. Status 2010-2020. Begge kjønn. Prosent

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og, System for persondata (SFP), Statistisk sentralbyrå.

Størst forskjell mellom de to indikatorene på yrkestilknytning finner vi i den kategorien som ikke oppnår yrkestilknytning i det hele tatt i årene etter avsluttet introduksjonsprogram. Av figuren 6.5 ser vi at blant de som avsluttet introduksjonsprogrammet før 2010, er andel som ikke kan regnes som yrkesaktive i noen av de påfølgende årene fram til og med 2020 mellom 25 og 30 prosent. Dette er 8 til 10 prosentpoeng høyere enn tallene vi så i figur 6.1, (andel registrert sysselsatte iht. SFP). For de senere avgangskohortene fra 2010 til og med 2019 er det helt opp mot 20 prosentpoeng flere i kategorien uten yrkestilknytning i det hele tatt noen år.

Når det gjelder grupper med sterkere tilknytning til arbeidsmarkedet, ser vi at tallene fra SFP over andel sysselsatte viser tilsvarende høyere andeler i forhold til yrkesinntekt > 2G. For kohortene som avsluttet introduksjonsprogrammet til og med 2009, er andel med minst 9 års yrkestilknytning er andelen på om lag 40 prosent iht. SFP-tall for sysselsatte, og om lag 30 prosent iht. yrkesinntekt > 2G.

Hva skyldes disse forskjellene? Noe kan være knyttet til inntektsstatistikkens definisjon av yrkestilknytning, som krever yrkesinntekt større enn 2G i løpet av et kalenderår. Her settes grensen nøyaktig på dette kronebeløpet, uten å ta høyde for at enkelte kan ha yrkesinntekt tett oppunder dette nivået. Mest trolig kan imidlertid det meste av forskjellen tilskrives definisjonen av sysselsetting i SFP-registeret. Her skilles det ikke på hel- eller deltidsansatte, kun om man er registrert med som sysselsatt med minimum 1 time i referanseuke i november hvert år. Vi har i kapittel 3 og tidligere rapporter i denne serien om tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet sett at andel deltidsansatte totalt sett er høy (nær 50 prosent i 2020), slik at mange av de som faktisk er sysselsatt kanskje ikke jobber nok til at de oppnår en yrkesinntekt som overstiger 2G i løpet av et kalenderår. Vi har også sett i kapittel 4. at yrkesinntekt i 2020 i gjennomsnitt ikke utgjorde mer enn 60 prosent av den samlede husholdningsinntekten for alle tidligere avgangskohorter. Selv om andelen øker etter hvert som tiden går etter avsluttet introduksjonsprogram, utgjør overføringer fra

det offentlige en relativt stor del av samlet inntekt. Selv blant de som avsluttet introduksjonsprogrammet før 2010 utgjør overføringer om lag en tredjedel av samlet husholdningsinntekt.

6.2. Oppsummering kapittel 6

I dette kapitlet har vi sett at personer som har gjennomført introduksjonsprogrammet i større grad enn befolkningen generelt sliter med å få en fast tilknytning til arbeidslivet. Blant de som avsluttet introduksjonsprogrammet mellom 2005 og 2009, har om lag 1 av 4 vært sysselsatt i alle årene mellom 2010 og 2020. Samtidig er det om lag 1 av 5 som ikke har vært sysselsatt i det hele tatt denne perioden.

Dersom vi legger inntektsstatistikkens definisjon av yrkestilknytning til grunn hadde de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet enda svakere arbeidsmarkedstilknytning. Her ser vi at mindre enn 1 av 5 var yrkestilknyttet alle årene mellom 2010 og 2020, mens nær 1 av 3 ikke hadde vært yrkestilknyttet i det hele tatt i løpet av denne perioden.

For alle avgangskohorter gjelder det at menn oppnår sterkere tilknytning til arbeidsmarkedet enn kvinner, og kjønnsforskjellen er større enn for sammenligningsgruppen i befolkningen. Spesielt stor forskjell mellom kvinner og menn finner blant dem som ikke har vært sysselsatt i det hele tatt etter at de avsluttet introduksjonsprogrammet. For enkelte avgangskohorter er det nær dobbelt så stor andel kvinner som menn i denne kategorien.

Også her er det imidlertid en trend at forskjellene mellom menn og kvinner blir mindre jo lengre tid som går etter avsluttet introduksjonsprogram, og for dem som avsluttet før 2010 er det klart mindre forskjell enn for dem som har avsluttet i senere år.

Det samlede bildet er at tilknytningen til arbeidsmarkedet for de tidligere deltakerne i introduksjonsprogrammet, sammenlignet med befolkningen i alderen 20-66 år, er relativt svak. I sammenligningsgruppen hadde mer enn 4 av 10 vært sysselsatt hele perioden mellom 2010 og 2020, og mindre enn 1 av 10 hadde ikke vært sysselsatt i det hele tatt i perioden.

Referanser

- Andersen, A. S., J. Epland, T. Wennemo og R. Aaberge (2003): økonomiske konjunkturer og fattigdom: En studie basert på norske inntektsdata, 1979-2000, i *Tidsskrift for Velferdsforskning*, Nr. 2, Fagbokforlaget.
- Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD), 2016. Rundskriv til introduksjonsloven. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/g012016/id2511944/>
- Birkelund, Gunn Elisabeth, M. Lillehagen, V. Puja Ekre og E. Ugreninov (2014): Fra utdanning til sysselsetting - En forløpsanalyse av indiske og pakistanske etterkommere i Norge. *Rapport 2014:4, Institutt for Samfunnsforskning.*
- Blom, Svein og Anette Walstad Enes (2015): Introduksjonsordningen – en resultatstudie. Rapporter 2015/36. Statistisk sentralbyrå. <http://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/introduksjonsordningen-en-resultatstudie>
- Dahl, G. og Lien, S (2006): Uførepensjon og sosialhjelp/introduksjonsstønning blant innvandrere. Rapporter 2006/24, Statistisk sentralbyrå http://www.ssb.no/emner/03/04/rapp_200624/
- Dalgard, Anne Berit. (2015): Sambruk i kommunale og statlige ytelser. En analyse av samtidig bruk av ulike velferdsytelser. Rapporter 2015/55. Statistisk sentralbyrå. <http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/sambruk-i-kommunale-og-statlige-ytelser>
- Djuve, Anne Britt, Hedda Haakestad og Erika Braanen Sterri (2014): Rett til utdanning? Grunnskoleopplæring og videregående opplæring som tiltak i introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere. Fafo-rapport 2014:34. http://www.fafo.no/index.php/nb/zoo-publikasjoner/fafo-rapporter/item/rett-til-utdanning?category_id=24
- Djuve, Anne Britt, Hanne C. Kavli og Anniken Hagelund (2011): Kvinner i kvalifisering. Introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger med liten utdanning og store omsorgsoppgaver. Fafo-rapport 2011:02 <http://www.fafo.no/pub/rapp/20193/index.html>
- Djuve, Anne Britt (2011): Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere. Et integreringspolitisk paradigmeskifte? Doktoravhandling. Fafo-rapport 2011:19 <http://www.fafo.no/pub/rapp/20210/index.html>
- Elstad, Jon Ivar og Kristian Heggebø (2019). Et voksende prekariat? Langvarige tilknytninger til arbeidslivet blant kjernegruppene i arbeidsmarkedet. Artikkel i *Søkelys på arbeidsmarkedet*. <https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.1504-7989-2019-03-03>
- Enes, Anette Walstad, Kjersti Stabell Wiggen (2016): Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet 2009-2013. Arbeid, utdanning og inntekt. Rapporter 2016/24. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/tidligere-deltakere-i-introduksjonsordningen-2009-2013>
- Enes Anette Walstad og Kari Kraakenes (2011): Monitor for introduksjonsordningen 2010. Rapporter 2011/10. Statistisk sentralbyrå http://www.ssb.no/emner/04/02/50/rapp_monitor_introduksjon/rapp_201110/
- Enes, Anette Walstad og Kristin Henriksen (2012): Monitor for introduksjonsordningen 2011. Rapporter 2012/01. Statistisk sentralbyrå. <http://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/monitor-for-introduksjonsordningen-2011>
- Enes, A.W. og Kalcic, M.: "Inntekt" i Henriksen, K, L. Østby og D. Ellingsen (red) (2010): *Innvandring og innvandrere 2010*. Statistiske analyser 119. Statistisk sentralbyrå http://www.ssb.no/vis/emner/02/sa_innvand/sa119/main.html

- Enes, Anette Walstad (2014): Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet 2007-2011. Arbeid, utdanning og inntekt. Rapporter 2014/15. Statistisk sentralbyrå.
<http://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/tidligere-deltakere-i-introduksjonsprogrammet-2007-2011>
- Epland, Jon og Mads-Ivar Kirkeberg (2018): *Store inntektsforskjeller blant norskfødte med innvandrereforeldre. SSB-analyse 2018/10.*
- Eurostat (2003): Poverty and social exclusion in the EU after Laeken - part 1, Statistics in Focus, Theme 3, 8/2003.
- Hattrem, Aurora (red): Økonomi og levekår for lavinntektsgrupper 2022. <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/artikler/okonomi-og-levekar-for-lavinntektsgrupper-2022>
- Henriksen, Kristin og Kari Kraakenes (2010): Monitor for introduksjonsordningen 2009. Rapporter 7/2010. Statistisk sentralbyrå.
http://www.ssb.no/emner/04/02/50/rapp_monitor_introduksjon/rapp_201007/
- Henriksen, Kristin, Lars Østby og Dag Ellingsen (red) (2010): Innvandring og innvandrere 2010. Statistiske analyser 119. Statistisk sentralbyrå.
http://www.ssb.no/vis/emner/02/sa_innvand/sa119/main.html
- Hernes, Vilde, Jacob Nilsen Arendt, Pernilla Andersson Joona og Kristian Rose Tronstad (2019). Nordic integration and settlement policies for refugees. A comparative analysis of labour market integration outcomes. Rapport fra Nordic Council of Ministers: <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1306724/FULLTEXT01.pdf>
- Hirsch, A.A. (2010): Sosialhjelpsmottakere blant innvandrere 1999-2002, og 2005-2008. Rapporter 35/2010. Statistisk sentralbyrå http://www.ssb.no/03/04/rapp_201035/rapp_201035.pdf
- Introduksjonsloven. Lov 4. juli 2003 nr. 80. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2003-07-04-80>
- Integreringsloven. Lov 11.juni 2020 nr.127. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2020-11-06-127>
- Kavli, Hanne, Anniken Hagelund og Magne Bråthen (2007): Med rett til å lære og plikt til å delta. En evaluering av introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger og innvandrere. Fafo-rapport 2007:34. <http://www.fafo.no/index.php/nb/zoo-publikasjoner/fafo-rapporter/item/med-rett-til-a-laere-og-plikt-til-a-delta>
- Kirkeberg, Mads Ivar, Harald Lunde og Vibeke Sky (2022): Enslige mindreårige flyktninger 1996-2020. Rapporter 2019/38. Statistisk sentralbyrå.
<https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/enslige-mindrearige-flyktninger-1996-2020>
- Kulasingam, Ann Susanne, Frøydis Strøm, Harald Lunde og Nadine Viktoria Lunde Bratholmen (2021): Overføringsflyktninger 2020. Rapporter 2021/32. Statistisk sentralbyrå.
<https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/overforingsflyktninger-2020>
- Lillegård, Magnar og Ane Seierstad (2013): Introduksjonsordningen i kommunene. En sammenligning av kommunenes resultater. Rapporter 2013/55. Statistisk sentralbyrå.
- Lunde, Harald og Jinghui Lysen (2019): Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet 2005-2016. Rapporter 2022/20. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/tidligere-deltakere-i-introduksjonsordningen-2005-2016>
- Lunde, Harald og Jinghui Lysen (2020): Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet 2013-2017. Rapporter 2020/39. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/tidligere-deltakere-i-introduksjonsordningen-2013-2017>
- Mathisen, B. (2007): Monitor for introduksjonsordningen 2007. Rapporter 2007/43. Statistisk sentralbyrå. http://www.ssb.no/emner/04/02/50/rapp_monitor_introduksjon/rapp_200743/

- Mathisen, B. (2008): Monitor for introduksjonsordningen 2008. Rapporter 2008/52. Statistisk sentralbyrå. http://www.ssb.no/emner/04/02/50/rapp_monitor_introduksjon/rapp_200852/
- Moafi, H. (2018): Voksne i grunnskoleopplæring, en kartlegging av eksisterende registrering og vurdering av alternative individrapporteringer. Notater 2018/47. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/voksne-i-grunnskoleopplaering>
- Nerland, Sølve Mikal, Per Svein Aurdal og Erik Herstad Horgen (2011): System for persondata - versjon 9. Dokumentasjon av årgangene 2008-2009. Notater 2001/47. Statistisk sentralbyrå. <http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/system-for-persondata-versjon-9>
- Normann, Tor Morten (2009): Fattigdomsrisiko, Rapporter 2009/11, Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_200911/rapp_200911.pdf
- NOU 2010/07 Mangfold og mestring. Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringssystemet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/NOU-2010-7/id606151/>
- Olsen, Bjørn (2014): Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal 2012, Rapporter 2014/06, Statistisk sentralbyrå. <http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/flyktninger-og-arbeidsmarkedet-4.kvartal-2012>
- Olsen, Bjørn (2018): Unge med innvandrerbakgrunn i arbeid og utdanning 2016. Rapporter 2018/4, Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/attachment/337273?ts=16103d0fb78>
- Omholt, Elisabeth L. (2016, red.): Økonomi og levekår for ulike lavinntektsgrupper 2019. SSB-rapport nr. 2019/32. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/attachment/281093?ts=157f60210a8>
- Omholt, Elisabeth L. (2019, red.): Økonomi og levekår for ulike lavinntektsgrupper 2016. SSB-rapport nr. 2016/30. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/attachment/401236?ts=16e12ba0ff0>
- Rambøll (2011): Analyse av resultatoppnåelse i introduksjonsordningen. <http://www.imdi.no/Documents/Rapporter/Ramb%c3%b8ll%20FoU%20intro.pdf>
- Rustad Thorsen, Lotte (2019): Innvandrere med lav inntekt dårligere stilt enn andre med lav inntekt. Artikkel, Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/innvandrere-med-lav-inntekt-darligere-stilt-enn-andre-med-lav-inntekt>
- Røed, Marianne, Pål Schøne og Janis Umblijs (2019): Flyktningers deltakelse i arbeid og utdanning før og etter introduksjonsordningen. Rapport 2019:8, Institutt for Samfunnsforskning. https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/2597916/Flyktningers_deltagelse_i_arbeid_og_utdanning_web.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Sandnes, Toril (red. 2017): Innvandrere i Norge 2017. Statistiske analyser 155. Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/befolkning/artikler-ogpublikasjoner/_attachment/332154?ts=162901a1050
- Skutlaberg, Linn Synnøve, Kari Anne K. Drangslund og Høgestøl, Asle (2014): Evaluering av introduksjonsprogrammene i storbyene. Ideas2evidence-rapport 09:2014, Bergen 2014. Statistisk sentralbyrå a. Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere. Årlig, deltakere. <http://www.ssb.no/utdanning/statistikker/introinnv/>
- Statistisk sentralbyrå b. Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere. Årlig, tidligere deltakere. <http://www.ssb.no/utdanning/statistikker/introinnv/aar-tidligere-deltakere>

- Statistisk sentralbyrå c. KOSTRA – KOrmmune-STat-RApportering.
<http://www.ssb.no/offentlig-sektor/statistikker/kostrahoved>
- Statistisk sentralbyrå d. Norskopplæring for voksne innvandrere.
<http://www.ssb.no/utdanning/statistikker/nopplinnv>
- Statistisk sentralbyrå e. Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger. <http://www.ssb.no/ifhus>
- Statistisk sentralbyrå f. Sysselsetting, registerbasert. <http://www.ssb.no/regsys>
- Statistisk sentralbyrå g. Befolkningens utdanningsnivå. <http://www.ssb.no/utniv>
- Statistisk sentralbyrå h. Innvandrere etter innvandringsgrunn.
<http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvgrunn>
- Statistisk sentralbyrå i. Sysselsetting blant innvandrere, registerbasert. <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/innvregsys/aar>
- Stortingsmelding nr. 16 (2015–2016) «Fra utenforskap til ny sjanse — Samordnet innsats for voksnes læring». Kunnskapsdepartementet, 2016. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20152016/id2476199/>
- Strøm, Frøydis, Mads Ivar Kirkeberg og Jon Epland (2020): Monitor for sekundærflytting. Rapporter 2020/36. Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/433473?ts=174fc8b3298
- Tronstad, K. R. (2015). Introduksjonsprogram for flyktninger i norske kommuner (NIBR-rapport 2015/2). Hentet fra <http://www.hioa.no/Om-HiOA/Senter-for-velferds-og-arbeidslivsforskning/NIBR/Publikasjoner/Publikasjoner-norsk/Introduksjonsprogram-for-flyktninger-i-norske-kommuner>)
- Tønnesen, Marianne og Synøve Andersen (2019). Bosettingskommune og integrering blant voksne flyktninger. Rapporter 2019/13, Statistisk sentralbyrå.
https://www.ssb.no/en/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/387492?ts=16af7e8bc10
- Villund, Ole (2014): Overkvalifisering blant innvandrere 2007-2012. Rapport 2014/28, Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/overkvalifisering-blant-innvandrere-2007-2012>
- With, Mari Lande og Lotte Rustad Thorsen (2018): Materielle og sosiale mangler i den norske befolkningen. Rapport 2018/7, Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/_attachment/339727?ts=161bdb9a620
- Østby, Lars (2015): Flyktninger i Norge. Artikkel, Statistisk sentralbyrå.
<http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/flyktninger-i-norge>

Vedlegg A: Vedleggstabeller

Tabell A1. Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Bostedskommune 2020 og ved programdeltakelse. Antall

	Bosted i 2020	Bosted under programdeltakelse
Oslo	9 109	4 557
Bergen	3 503	3 209
Trondheim	2 689	2 622
Kristiansand	2 084	1 982
Drammen	1 788	1 196
Bærum	1 502	1 099
Stavanger	1 463	987
Fredrikstad	1 361	584
Lillestrøm	1 095	590
Skien	972	875
Sarpsborg	890	474
Sandnes	858	613
Asker	831	730
Tromsø	823	1 017
Nordre Follo	727	612
Sandefjord	663	466
Ullensaker	655	197
Bodø	642	898
Ålesund	611	549
Lørenskog	586	298
Moss	582	359
Haugesund	487	484
Tønsberg	477	363
Indre Østfold	469	318
Arendal	441	441
Gjøvik	434	334
Larvik	427	466
Lillehammer	401	443
Hamar	397	231
Grimstad	387	345
Molde	385	482
Porsgrunn	371	231
Ringerike	362	264
Harstad - Hårstták	347	642
Lier	341	325
Kongsberg	337	325
Stjørdal	335	360
Horten	313	241
Steinkjer	300	454
Øygarden	294	395
Rælingen	291	196
Halden	282	149
Lindesnes	266	407
Stange	254	276
Ringsaker	241	213
Kristiansund	240	346
Elverum	239	223
Ås	231	157
Karmøy	230	1
Senja	229	477

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A2. Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Arbeidsmarkedsstatus i 2020 etter fylke og antall år siden programslett. Andel i prosent

	I alt	Aktive (sysseltatt og/eller under utdanning)	Sysseltatt	Sysseltatt og under utdanning	Under utdanning	Registrert ledig / på tiltak	Annet	Ukjent status
0-3 år etter avsluttet program								
I alt	100	64	32	16	17	10	16	10
Oslo	100	65	36	15	13	11	18	6
Rogaland	100	66	27	18	21	8	17	9
Møre og Romsdal	100	69	31	18	20	13	10	9
Nordland - Nordlånnda	100	69	38	18	13	8	12	11
Viken	100	61	36	13	12	12	17	9
Innlandet	100	65	32	15	19	11	14	9
Vestfold og Telemark	100	62	26	15	21	10	16	12
Agder	100	64	20	19	24	8	18	11
Vestland	100	62	30	16	17	8	17	12
Trøndelag - Trööndelage	100	63	29	18	16	7	19	11
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku - Tromssa ja Finmarkku	100	70	41	16	13	7	14	9
3-5 år etter avsluttet program								
I alt	100	64	40	15	10	11	18	7
Oslo	100	56	34	10	11	14	23	7
Rogaland	100	63	33	19	11	9	19	8
Møre og Romsdal	100	74	48	17	10	10	10	6
Nordland - Nordlånnda	100	73	47	21	6	8	12	7
Viken	100	60	42	10	8	14	19	7
Innlandet	100	64	42	14	8	13	16	6
Vestfold og Telemark	100	59	33	13	13	11	21	8
Agder	100	62	34	15	13	11	21	6
Vestland	100	67	40	17	10	10	15	8
Trøndelag - Trööndelage	100	69	41	18	10	8	17	6
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku - Tromssa ja Finmarkku	100	80	52	22	6	5	10	5
5-8 år etter avsluttet program								
I alt	100	62	47	8	6	12	19	8
Andre fylke	100	33	-	-	33	-	-	67
Oslo	100	52	35	8	9	16	23	9
Rogaland	100	64	46	9	8	11	19	5
Møre og Romsdal	100	71	55	12	4	8	14	6
Nordland - Nordlånnda	100	71	58	9	4	8	12	8
Viken	100	60	50	6	5	12	20	7
Innlandet	100	66	49	11	6	10	18	6
Vestfold og Telemark	100	60	46	7	6	13	18	9
Agder	100	62	49	7	6	10	21	8
Vestland	100	62	46	11	5	13	18	7
Trøndelag - Trööndelage	100	68	53	9	6	8	16	8
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku - Tromssa ja Finmarkku	100	75	64	9	2	7	11	7
8-10 år siden avsluttet program								
I alt	100	61	53	5	4	9	22	8
Oslo	100	50	40	4	6	11	27	12
Rogaland	100	65	56	5	5	8	21	6
Møre og Romsdal	100	76	70	4	2	6	11	7
Nordland - Nordlånnda	100	76	68	5	3	5	12	7
Viken	100	60	52	4	4	10	22	8
Innlandet	100	63	51	8	4	6	22	9
Vestfold og Telemark	100	61	53	5	3	8	24	7
Agder	100	64	55	5	4	9	23	4
Vestland	100	61	52	6	3	9	22	8
Trøndelag - Trööndelage	100	66	58	4	4	5	20	8

	I alt	Aktive (sysselatt og/eller under utdanning)	Sysselsatt	Sysselsatt og under utdanning	Under utdanning	Registrert ledig / på tiltak	Annet	Ukjent status
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarkku - Tromssa ja Finmarkku	100	75	70	4	1	5	15	6
10 år eller mer siden avsluttet program								
I alt	100	57	51	3	2	7	28	8
Oslo	100	47	40	3	4	9	33	11
Rogaland	100	63	57	4	2	6	26	5
Møre og Romsdal	100	68	63	3	1	7	20	6
Nordland - Nordlånnda	100	65	62	2	1	5	22	8
Viken	100	57	52	3	2	8	28	7
Innlandet	100	58	50	5	3	6	28	8
Vestfold og Telemark	100	57	52	3	2	8	27	8
Agder	100	59	54	3	2	5	31	6
Vestland	100	58	51	4	2	7	27	8
Trøndelag - Trööndelage	100	63	58	4	2	5	27	5
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarkku - Tromssa ja Finmarkku	100	69	63	4	2	6	17	8

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A3. Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Registrerte husholdningsinntekter i 2020 etter husholdningstype. Andel i prosent

	Husholdningstype					Andre husholdningstyper
	Alle husholdningstyper	Aleneboende	Par uten barn	Par med barn 0-17 år	Enslig forsørger	
Yrkesinntekt ekskl. sykepenger og foreldrepenger (NAV)	58,4	64,1	66,4	58,9	31,8	62,8
Kapitalinntekter	0,3	0,2	0,2	0,4	0,1	0,5
Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenger (NAV) (ny def.)	41,3	35,6	33,4	40,7	68,1	36,8
Introduksjonsstønad	1,5	0,1	1,6	2,7	0,2	1,0
Familiestønader	3,8	0,1	0,3	5,9	9,6	1,4
Sosialhjelp	6,9	7,3	3,8	5,6	14,4	5,7
Bostøtte	2,9	2,6	1,4	2,3	8,2	1,7
Kvalifiseringsstønad	2,0	1,8	1,4	2,1	3,4	1,2
Studiestipend i alt fra Lånkassen	5,0	5,2	3,7	5,1	5,4	4,4
Samlet inntekt	100	100	100	100	100	100
Inntekt etter skatt	402 000	247 100	452800	593 500	379 000	545 700
Inntekt etter skatt per forbruksenhet, EU-skala	252 500	247 100	301900	256 800	225 100	276200
Antall personer i husholdningen	2,57	1	2	4,64	3,12	3,04
Antall observasjoner	41 579	18 615	2 071	1 2622	4 970	3 301

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A4. Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Registrerte husholdningsinntekter 2020 etter landbakgrunn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Andel i prosent

	I alt	1-3 år	3-5 år	5-8 år	8-10 år	10 år og mer
Alle						
Yrkesinntekt ekskl. sykepenger og foreldrepenger (NAV)	58,4	47,1	56,1	60,8	65,2	64,4
Kapitalinntekter	0,3	0,1	0,1	0,3	0,3	0,7
Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenger (NAV) (ny def.)	41,3	52,9	43,8	38,9	34,5	34,9
Introduksjonsstønad	1,5	4,5	1,5	0,6	0,3	0,0
Familiestønader	3,8	4,1	4,3	4,2	3,6	3,2
Sosialhjelp	6,9	10,5	8,6	6,3	4,7	4,4
Bostøtte	2,9	4,0	3,5	2,7	2,0	1,9
Kvalifiseringsstønad	2,0	2,7	2,7	2,1	1,6	1,1
Studiestipend i alt fra Lånekassen	5,0	13,3	6,2	2,2	1,4	0,9
Samlet inntekt	100	100	100	100	100	100
Inntekt etter skatt	401 800	346 200	368 600	403 500	437 000	483 000
Inntekt etter skatt per forbruksenhet, EU-skala	252 400	232 300	245 500	258 100	268 500	270 700
Antall personer i husholdningen	2,6	2,4	2,4	2,6	2,7	2,9
Antall observasjoner	41 645	11 605	8 058	8 144	4 846	8 992
Somalia						
Yrkesinntekt ekskl. sykepenger og foreldrepenger (NAV)	45,3	26,3	42,4	46,5	49,7	49,7
Kapitalinntekter	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,1	0,1
Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenger (NAV) (ny def.)	54,7	73,7	57,8	53,5	50,2	50,3
Introduksjonsstønad	0,6	2,3	0,8	0,5	0,3	0,0
Familiestønader	5,7	7,7	6,2	6,0	5,6	4,5
Sosialhjelp	12,1	20,1	14,4	10,7	9,3	10,9
Bostøtte	5,0	7,5	5,7	4,4	4,1	4,8
Kvalifiseringsstønad	3,6	5,3	4,4	3,6	3,7	2,3
Studiestipend i alt fra Lånekassen	4,1	13,0	6,1	3,4	2,1	1,7
Samlet inntekt	100	100	100	100	100	100
Inntekt etter skatt	365 600	344 000	360 300	368 400	378 600	368 700
Inntekt etter skatt per forbruksenhet, EU-skala	228 100	207 000	231 600	233 700	232 200	222 900
Antall personer i husholdningen	2,8	2,9	2,7	2,7	2,9	2,8
Antall observasjoner	6 933	590	1 653	2 198	781	1 711
Irak						
Yrkesinntekt ekskl. sykepenger og foreldrepenger (NAV)	54,3	48,0	45,2	48,5	56,3	56,9
Kapitalinntekter	1,2	0,0	0,1	0,3	0,8	2,0
Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenger (NAV) (ny def.)	44,4	52,0	54,7	51,1	42,9	41,1
Introduksjonsstønad	0,5	4,1	0,0	0,0	0,2	0,0
Familiestønader	3,2	3,3	4,1	4,0	3,1	3,0
Sosialhjelp	7,0	11,6	11,1	8,7	6,3	5,7
Bostøtte	3,0	4,1	4,8	4,0	2,5	2,7
Kvalifiseringsstønad	1,6	2,6	3,7	2,6	1,5	1,0
Studiestipend i alt fra Lånekassen	2,1	10,4	3,7	1,5	1,2	0,8
Samlet inntekt	100	100	100	100	100	100
Inntekt etter skatt	421 300	354 400	391 900	379 700	428 100	452 100
Inntekt etter skatt per forbruksenhet, EU-skala	252 900	242 800	232 000	234 900	257 500	261 000
Antall personer i husholdningen	2,6	2,2	2,7	2,6	2,6	2,8
Antall observasjoner	2 104	271	104	288	471	970
Afghanistan						
Yrkesinntekt ekskl. sykepenger og foreldrepenger (NAV)	62,9	40,8	49,0	63,6	71,3	66,0
Kapitalinntekter	0,4	-0,2	0,2	-0,5	0,6	0,9

	I alt	1-3 år	3-5 år	5-8 år	8-10 år	10 år og mer
Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenges (NAV) (ny def.)	36,7	59,5	50,9	36,9	28,1	33,1
Introduksjonsstønad	0,4	2,2	0,9	0,4	0,5	0,0
Familiestønader	3,5	4,2	4,6	3,3	2,9	3,5
Sosialhjelp	4,7	13,1	9,7	5,5	2,5	2,5
Bostøtte	1,9	4,9	4,2	2,4	1,0	1,0
Kvalifiseringsstønad	1,5	3,8	2,6	1,0	1,3	1,0
Studiestipend i alt fra Lånekassen	3,2	15,6	7,5	2,1	1,3	1,2
Samlet inntekt	100	100	100	100	100	100
Inntekt etter skatt	453 000	361 300	391 600	403 300	441 200	547 900
Inntekt etter skatt per forbruksenhet, EU-skala	270 900	230 800	241 900	268 400	293 900	282 400
Antall personer i husholdningen	2,8	2,5	2,7	2,4	2,4	3,4
Antall observasjoner	2 986	362	329	679	622	994
Etiopia						
Yrkesinntekt ekskl. sykepenges og foreldrepenges (NAV)	65,5	49,4	64,9	65,9	72,3	73,6
Kapitalinntekter	0,1	0,0	0,3	0,1	0,2	0,1
Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenges (NAV) (ny def.)	34,4	50,7	34,8	34,0	27,4	26,3
Introduksjonsstønad	0,9	3,4	0,8	0,2	0,3	0,0
Familiestønader	3,6	4,2	3,5	4,5	3,0	2,5
Sosialhjelp	4,8	9,0	5,1	4,5	2,8	2,8
Bostøtte	2,3	3,9	2,4	2,5	1,3	1,4
Kvalifiseringsstønad	2,2	3,7	3,1	2,2	1,0	1,2
Studiestipend i alt fra Lånekassen	3,7	11,7	4,3	1,9	1,0	0,9
Samlet inntekt	100	100	100	100	100	100
Inntekt etter skatt	405 100	341 600	377 700	404 500	442 700	497 600
Inntekt etter skatt per forbruksenhet, EU-skala	269 200	243 100	258 800	263 000	290 500	309 400
Antall personer i husholdningen	2,4	2,2	2,3	2,5	2,4	2,6
Antall observasjoner	1 997	450	426	491	322	308
Eritrea						
Yrkesinntekt ekskl. sykepenges og foreldrepenges (NAV)	67,0	54,0	67,6	71,4	74,4	75,9
Kapitalinntekter	0,3	0,1	0,1	0,7	0,2	0,1
Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenges (NAV) (ny def.)	32,7	46,0	32,2	27,9	25,4	24,0
Introduksjonsstønad	1,8	4,1	2,1	0,8	0,5	0,2
Familiestønader	3,4	3,3	3,5	3,6	3,4	3,0
Sosialhjelp	4,8	7,9	5,0	3,9	2,9	1,9
Bostøtte	2,0	2,8	2,2	1,8	1,4	1,1
Kvalifiseringsstønad	1,8	2,5	2,1	1,5	1,2	0,9
Studiestipend i alt fra Lånekassen	6,3	16,1	6,4	1,8	1,3	0,8
Samlet inntekt	100	100	100	100	100	100
Inntekt etter skatt	378 900	313 200	352 200	425 600	457 300	500 300
Inntekt etter skatt per forbruksenhet, EU-skala	261 000	234 500	257 000	278 100	285 900	299 800
Antall personer i husholdningen	2,2	1,9	2,0	2,5	2,6	2,7
Antall observasjoner	9 351	2 959	2 443	2 195	1 290	464
Iran						
Yrkesinntekt ekskl. sykepenges og foreldrepenges (NAV)	57,9	51,3	56,9	59,1	60,3	59,6
Kapitalinntekter	0,5	0,0	0,2	0,5	0,4	1,1
Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenges (NAV) (ny def.)	41,6	48,7	42,9	40,4	39,3	39,3
Introduksjonsstønad	1,0	3,6	1,0	0,9	0,4	0,1
Familiestønader	2,0	2,5	2,1	2,2	1,9	1,6
Sosialhjelp	4,6	7,8	5,7	4,1	5,2	2,7
Bostøtte	2,1	3,5	2,7	1,8	2,0	1,5

	I alt	1-3 år	3-5 år	5-8 år	8-10 år	10 år og mer
Kvalifiseringsstønad	1,2	1,1	1,8	1,7	0,9	0,5
Studiestipend i alt fra Lånekassen	3,2	11,7	4,2	1,9	0,8	0,5
Samlet inntekt	100	100	100	100	100	100
Inntekt etter skatt	405 500	321 100	374 800	408 000	433 600	481 400
Inntekt etter skatt per forbruksenhet, EU-skala	272 400	238 700	256 700	273 300	285 200	304 500
Antall personer i husholdningen	2,1	1,9	2,0	2,2	2,1	2,3
Antall observasjoner	1 486	299	223	448	173	343
Myanmar						
Yrkesinntekt ekskl. sykepenger og foreldrepenger (NAV)	76,3	53,3	64,2	75,5	73,8	77,5
Kapitalinntekter	0,1	0,0	0,1	0,2	-0,3	0,2
Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenger (NAV) (ny def.)	23,6	46,7	35,7	24,4	26,4	22,3
Introduksjonsstønad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
Familiestønader	2,5	2,9	4,7	3,0	2,4	2,4
Sosialhjelp	1,4	17,2	4,7	2,4	1,6	1,0
Bostøtte	0,6	4,1	2,7	0,9	0,8	0,4
Kvalifiseringsstønad	0,8	0,0	1,9	1,4	1,6	0,5
Studiestipend i alt fra Lånekassen	1,0	19,1	7,2	1,3	0,9	0,6
Samlet inntekt	100	100	100	100	100	100
Inntekt etter skatt	538 900	412 300	404 500	504 200	518 500	559 600
Inntekt etter skatt per forbruksenhet, EU-skala	288 000	245 100	223 300	268 000	278 600	298 700
Antall personer i husholdningen	3,1	3,2	3,1	3,2	3,1	3,1
Antall observasjoner	1 041	6	21	188	171	655
Syria						
Yrkesinntekt ekskl. sykepenger og foreldrepenger (NAV)	48,4	45,6	53,8	57,3	52,6	55,3
Kapitalinntekter	0,2	0,1	0,2	0,4	0,4	0,0
Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenger (NAV) (ny def.)	51,5	54,3	46,0	42,3	47,0	44,7
Introduksjonsstønad	4,2	5,2	2,1	1,2	0,4	0,5
Familiestønader	4,2	4,2	4,1	3,9	4,6	3,8
Sosialhjelp	9,9	10,7	8,8	5,9	10,7	5,1
Bostøtte	3,8	4,1	3,3	2,3	4,8	2,0
Kvalifiseringsstønad	2,2	2,5	1,9	0,9	0,0	1,5
Studiestipend i alt fra Lånekassen	10,4	12,5	6,8	2,1	1,8	1,7
Samlet inntekt	100	100	100	100	100	100
Inntekt etter skatt	378 300	368 900	391 200	438 500	420 000	482 400
Inntekt etter skatt per forbruksenhet, EU-skala	237 500	233 100	244 800	264 200	233 400	257 700
Antall personer i husholdningen	2,6	2,6	2,7	2,8	2,9	3,3
Antall observasjoner	7 712	5 448	1 844	322	30	68

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Inntekts- og formuesstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A5. Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Arbeidsmarkedsstatus 2010-2020 etter kohort. Andel i prosent

Statusår	Aktive (sysselsatt / under I alt utdanning)	Sysse- satte i alt	Sysselsatt og under utdanning	Under utdanning	Registrert ledig / på tiltak	Annen status	Ukjent status		
Kohort: 2005									
2010	100	60	55	46	8	6	14	20	6
2011	100	61	56	49	7	5	11	22	6
2012	100	60	56	50	6	5	9	23	8
2013	100	59	54	50	5	4	10	24	8
2014	100	57	53	49	4	4	10	24	9
2015	100	56	52	49	4	3	8	27	9
2016	100	55	52	48	4	3	8	29	9
2017	100	56	54	51	3	2	6	29	10
2018	100	55	53	50	3	2	6	29	9
2019	100	54	52	50	3	2	5	31	10
2020	100	51	50	47	3	1	7	33	9
Kohort: 2006									
2010	100	63	58	51	7	5	14	17	6
2011	100	64	59	53	6	5	10	20	5
2012	100	63	59	53	6	4	11	20	7
2013	100	62	58	54	5	4	9	21	7
2014	100	62	59	55	4	3	8	22	8
2015	100	59	57	53	4	3	8	24	8
2016	100	60	57	54	3	3	8	25	8
2017	100	60	57	54	3	3	6	25	8
2018	100	59	57	53	3	2	6	27	8
2019	100	58	57	54	3	1	6	28	8
2020	100	56	54	51	3	2	7	30	7
Kohort: 2007									
2010	100	64	58	49	9	6	14	17	5
2011	100	63	58	49	9	5	11	20	6
2012	100	63	58	51	7	5	10	21	6
2013	100	63	58	53	5	5	9	22	7
2014	100	61	58	53	5	3	9	22	7
2015	100	59	56	51	5	4	10	24	7
2016	100	60	56	52	4	4	9	24	7
2017	100	58	56	52	4	3	8	26	8
2018	100	59	57	53	4	2	7	26	8
2019	100	59	57	54	3	2	5	28	8
2020	100	57	55	52	3	2	7	29	7
Kohort: 2008									
2010	100	62	53	43	10	9	14	17	7
2011	100	64	57	48	9	7	10	19	6
2012	100	65	58	51	8	7	9	20	6
2013	100	63	58	51	7	5	11	19	7
2014	100	62	58	53	6	4	10	20	7
2015	100	62	57	52	5	5	9	22	8
2016	100	61	57	53	5	4	8	23	8
2017	100	60	57	53	4	3	7	25	8
2018	100	61	58	55	3	2	7	25	8
2019	100	60	58	54	4	3	6	26	9
2020	100	58	55	52	3	3	7	27	8
Kohort: 2009									
2010	100	60	47	38	9	13	14	18	8
2011	100	63	53	43	10	10	10	20	7
2012	100	63	55	46	10	7	10	20	7
2013	100	63	56	49	7	7	11	20	7
2014	100	61	56	49	6	6	11	21	8
2015	100	59	55	49	5	4	11	22	8

Statusår	Aktive (sysselsatt / under I alt utdanning)	Sysse- satte i alt	Sysselsatt	Sysselsatt og under utdanning	Under utdanning	Registrert ledig / på tiltak	Annen status	Ukjent status	
2016	100	60	56	51	4	4	9	22	9
2017	100	61	57	53	4	3	9	22	9
2018	100	62	58	55	4	3	7	23	8
2019	100	61	59	55	4	2	7	25	8
2020	100	59	57	53	4	2	8	27	7
Kohort: 2010									
2011	100	61	48	38	10	13	12	18	9
2012	100	63	53	43	10	10	10	20	7
2013	100	62	54	44	10	9	11	19	8
2014	100	62	55	46	9	7	11	19	8
2015	100	60	54	46	7	6	11	20	9
2016	100	60	54	48	6	6	11	20	9
2017	100	62	56	51	5	5	8	21	9
2018	100	61	57	52	4	4	8	22	9
2019	100	61	57	53	4	3	6	24	9
2020	100	58	55	51	4	4	8	25	8
Kohort: 2011									
2012	100	63	50	38	11	13	11	17	9
2013	100	64	54	41	13	10	10	18	8
2014	100	64	57	45	12	7	11	17	8
2015	100	64	57	47	10	7	11	17	8
2016	100	64	58	49	9	6	10	18	9
2017	100	64	59	51	8	5	9	19	8
2018	100	64	60	53	7	5	8	19	9
2019	100	64	61	55	6	4	6	10	9
2020	100	61	57	52	5	4	9	22	9
Kohort: 2012									
2013	100	62	48	35	13	14	12	17	8
2014	100	64	54	41	13	10	10	18	8
2015	100	64	56	42	14	8	10	18	7
2016	100	66	59	48	11	7	11	17	6
2017	100	66	60	51	9	7	9	17	8
2018	100	66	61	54	7	5	9	17	8
2019	100	66	62	56	6	4	7	18	8
2020	100	64	60	55	5	4	9	19	8
Kohort: 2013									
2014	100	62	48	36	12	14	11	18	9
2015	100	64	52	38	14	12	11	18	7
2016	100	66	58	44	14	8	10	18	7
2017	100	67	60	48	12	8	9	16	7
2018	100	67	61	52	10	5	9	16	7
2019	100	66	62	54	8	5	8	18	8
2020	100	63	59	52	6	4	11	19	7
Kohort: 2014									
2015	100	58	43	30	13	15	11	21	10
2016	100	62	50	36	14	12	10	21	7
2017	100	64	54	41	13	10	10	19	7
2018	100	65	57	45	12	8	10	18	8
2019	100	65	59	49	10	6	8	18	8
2020	100	61	55	46	8	6	11	19	8
Kohort: 2015									
2016	100	61	45	32	13	16	11	19	9
2017	100	65	51	37	15	13	10	19	7
2018	100	66	56	41	15	10	10	17	7
2019	100	67	58	46	12	8	9	17	7
2020	100	61	53	44	9	7	13	19	7
Kohort: 2016									

Statusår	Aktive		Sysse- satte i alt	Sysse- satt og under		Under utdanning	Registrert ledig / på tiltak	Annen status	Ukjent status
	(sysse- satt / under I alt utdanning)			utdanning					
2017	100	62	45	32	13	17	10	17	10
2018	100	65	52	36	16	13	10	17	7
2019	100	65	56	40	16	9	9	18	8
2020	100	62	53	41	13	9	12	19	7
Kohort: 2017									
2018	100	64	46	30	15	18	8	17	11
2019	100	66	54	37	17	12	8	17	9
2020	100	65	55	39	16	10	10	17	7
Kohort: 2018									
2019	100	66	48	31	17	17	7	15	11
2020	100	66	52	35	17	15	10	16	8
Kohort: 2019									
2020	100	62	43	28	15	19	10	17	12

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A6. Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Andel sysselsatte 2010-2020 etter kjønn og kohort. Andel i prosent

Kohort	Statusår										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Begge kjønn											
2005	55	56	56	54	53	52	52	54	53	52	50
2006	58	59	59	58	59	57	57	57	57	57	54
2007	58	58	58	58	58	56	56	56	57	57	55
2008	53	57	58	58	58	57	57	57	58	58	55
2009	47	53	55	56	56	55	56	57	58	59	57
2010		48	53	54	55	54	54	56	57	57	55
2011			50	54	57	57	58	59	60	61	57
2012				48	54	56	59	60	61	62	60
2013					48	52	58	60	61	62	59
2014						43	50	54	57	59	55
2015							45	51	56	58	53
2016								45	52	56	53
2017									46	54	55
2018										48	52
2019											43
Menn											
2005	58	60	58	57	56	54	54	55	54	54	51
2006	62	63	63	61	63	59	60	61	60	60	57
2007	64	63	63	62	63	60	60	61	60	60	58
2008	59	63	65	64	64	63	62	61	62	62	59
2009	54	60	63	63	61	59	60	59	61	61	59
2010		56	61	63	64	61	60	62	61	61	58
2011			59	64	66	65	65	66	66	67	62
2012				58	65	65	68	68	68	69	65
2013					58	62	68	69	70	69	65
2014						52	61	65	68	69	63
2015							55	62	68	70	62
2016								55	63	67	64
2017									55	64	66
2018										57	61
2019											53
Kvinner											
2005	49	50	51	50	48	49	48	52	52	50	47
2006	52	53	51	54	54	52	51	51	52	51	49
2007	51	51	52	53	51	50	52	50	52	52	51
2008	47	51	52	51	53	52	53	54	54	53	52
2009	41	46	48	49	50	51	52	55	56	56	54
2010		40	44	44	46	46	47	50	53	53	51
2011			39	43	46	47	49	51	52	54	52
2012				37	41	44	48	49	51	53	52
2013					37	41	46	49	51	52	52
2014						32	37	42	46	48	46
2015							33	38	42	45	43
2016								32	38	40	39
2017									28	33	35
2018										29	30
2019											24

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Figurregister

Figur 2.1	Bosettingsstatus etter avgangskohort. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Status per 2020. Prosent	19
Figur 2.2	Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019, etter landbakgrunn og kjønn. Bosatte 2020. Prosent	20
Figur 2.3	Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019, etter avslutningsår og landbakgrunn. Bosatte 2020. Antall	20
Figur 2.4	Personer som avsluttet introduksjonsprogram i perioden 2005-2019 etter aldersgruppe (alder ved utgangen av 2020). Bosatte 2020. Prosent.....	21
Figur 2.5	Personer som avsluttet introduksjonsprogram i perioden 2005-2019 etter bostedsfylke under programdeltakelse og bostedsfylke i 2020. Bosatte 2020. Antall	22
Figur 2.6	Personer som avsluttet introduksjonsprogram i perioden 2005-2019 etter bostedskommune under programdeltakelse og bostedskommune i 2020, utvalgte kommuner. Bosatte 2020. Antall	22
Figur 2.7	Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 etter husholdningstype i 2020. Prosent	23
Figur 3.1	Status på arbeidsmarkedet, etter avgangskohort. Personer som avsluttet introduksjonsprogram i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Begge kjønn. Per november 2020. Prosent	25
Figur 3.2	Status på arbeidsmarkedet, etter avgangskohort. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Menn. Per november 2020. Prosent	26
Figur 3.3	Status på arbeidsmarkedet etter avgangskohort. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Kvinner. Per november 2020. Prosent	27
Figur 3.4	Andel sysselsatte per november 2020, etter avgangskohort og kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Prosent.....	28
Figur 3.5	Status på arbeidsmarkedet etter aldersgrupper og kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Begge kjønn. Per november 2020. Prosent	29
Figur 3.6	Andel etter høyeste utdanningsnivå. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Per november 2020. Prosent	30
Figur 3.7	Andel sysselsatte etter utdanningsnivå og kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Per november 2020. Prosent	31
Figur 3.8	Arbeidsmarkedsstatus etter utvalgt landbakgrunn. Tidligere deltakere inntil tre år etter avsluttet introduksjonsprogram. Per november 2020. Prosent	33
Figur 3.9	Arbeidsmarkedsstatus etter landbakgrunn. Tidligere deltakere 3-5 år etter avsluttet introduksjonsprogram. Per november 2020. Prosent.....	33
Figur 3.10.	Status på arbeidsmarked etter landbakgrunn. Tidligere deltakere 5-7 år etter avsluttet introduksjonsprogram. Per november 2020. Prosent.....	34
Figur 3.11	Arbeidsmarkedsstatus, etter landandbakgrunn. Tidligere deltakere 7 - 9 år etter avsluttet introduksjonsprogram. Per november 2020. Prosent.....	34
Figur 3.12	Arbeidsmarkedsstatus, etter landandbakgrunn. Tidligere deltakere 10 år eller mer etter avsluttet introduksjonsprogram. Per november 2020. Prosent	35
Figur 3.13	Andel sysselsatte etter landbakgrunn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per november 2020. Prosent	36
Figur 3.14	Lønnstakere i lederyrker, akademiske yrker eller høgskoleyrker, etter kjønn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet	

	introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Per november 2020. Prosent	39
Figur 3.15	Andel i lederyrker, akademiske yrker eller høgskoleyrker lønnstakere med universitets- eller høgskoleutdanning, etter kjønn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Personer som har avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen i alderen 20-66 år. Begge kjønn. Per november 2020. Prosent.....	40
Figur 3.16	Andel hel- og deltidsansatte blant lønnstakere, etter kjønn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen i alderen 20-66 år. Per november 2020. Prosent.....	41
Figur 3.17	Andel heltidsansatte blant lønnstakere, etter landbakgrunn og antall år etter programmet. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per november 2020. Prosent.....	41
Figur 3.18	Andel som har flyttet fra bosettingskommunen, etter landbakgrunn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per november 2020. Prosent	42
Figur 3.19	Andel i arbeid eller utdanning, etter landbakgrunn og status på flytting. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019.. Per november 2020. Prosent	43
Figur 4.1	Median inntekt etter skatt per forbruksenhet som andel av medianen i befolkningen 20-66 år, etter antall år siden avsluttet introduksjonsprogram og husholdningstype. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Status 2020. Prosent.....	48
Figur 4.2	Median inntekt etter skatt per forbruksenhet som andel av medianen i befolkningen 20-66 år, etter landbakgrunn og antall år etter avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. 2020. Prosent	49
Figur 4.3	Sammensetning av husholdningens samlede inntekter, etter antall år etter avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. 2020. Prosent	50
Figur 4.4	Sammensetning av husholdningens samlede inntekter etter hovedinntektstakers landbakgrunn og antall år etter avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. 2020. Prosent	51
Figur 4.5	Andel med yrkesinntekt over 2G, etter antall år etter avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. 2020. Prosent.....	52
Figur 4.6	Andel med yrkesinntekt over 2G etter landbakgrunn og antall år etter avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. 2020. Prosent.....	53
Figur 4.7	Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020 etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Prosent	54
Figur 4.8	Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020, etter yrkestilknytning (målt i yrkesinntekt over/under 2G) og kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Prosent.....	55
Figur 4.9	Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020, etter kjønn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Prosent.....	55
Figur 4.10	Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020, etter landbakgrunn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Prosent	56

Figur 4.11	Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020 etter husholdningstype. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Prosent.....	57
Figur 4.12	Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020 etter fylke. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Prosent.....	57
Figur 4.13	Andel med vedvarende lavinntekt i perioden 2018-2020 etter utvalgte kommuner. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Prosent	58
Figur 5.1	Status på arbeidsmarkedet 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2005. Prosent	60
Figur 5.2	Andel sysselsatte 2010-2020, etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2005. Prosent	61
Figur 5.3	Andel sysselsatte 2010-2020, etter utvalgte land. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2005. Prosent	61
Figur 5.4	Andel sysselsatte 2010-2020, etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2006. Prosent	62
Figur 5.5	Andel sysselsatte 2010-2020, etter utvalgte land. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2006. Prosent	63
Figur 5.6	Andel sysselsatte 2010-2020, etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2007. Prosent	63
Figur 5.7	Andel sysselsatte 2010-2020, etter utvalgte land. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2007. Prosent	64
Figur 5.8	Andel sysselsatte 2010-2020, etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2008. Prosent	65
Figur 5.9	Andel sysselsatte 2010-2020, etter utvalgte land. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2008. Prosent	65
Figur 5.10	Andel sysselsatte 2010-2020, etter kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2009. Prosent	66
Figur 5.11	Andel sysselsatte 2010-2020, etter utvalgte land. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2009. Prosent	67
Figur 5.12	Andel sysselsatte 2011-2020 blant menn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2010-2019. Prosent	68
Figur 5.13	Andel sysselsatte 2011-2020 blant kvinner. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2010-2019. Prosent	68
Figur 5.14	Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2010-2020 som andel av median i befolkningen 20-66 år. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet 2005-2009. Prosent	70
Figur 5.15	Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2010-2020 som andel av median i befolkningen 20-66 år. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2010-2014. Prosent.....	70
Figur 5.16	Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2010-2020 som andel av median i befolkningen 20-66 år. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2015-2019. Prosent.....	71
Figur 5.17	Yrkesinntekt som andel av samlet inntekt 2010-2020. Husholdninger der personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2009 var hovedinntektstaker. Prosent.....	72
Figur 5.18	Yrkesinntekt som andel av samlet inntekt 2010-2020. Husholdninger der personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2010-2014 var hovedinntektstaker. Prosent.....	72
Figur 5.19	Yrkesinntekt som andel av samlet inntekt 2010-2020. Husholdninger der personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2015-2019 var hovedinntektstaker. Prosent.....	73

Figur 5.20	Andel med inntekt under lavinntektsgrensen 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2009. Prosent	74
Figur 5.21	Andel med inntekt under lavinntektsgrensen 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2010-2014. Prosent	74
Figur 5.22	Andel med inntekt under lavinntektsgrensen 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2015-2019. Prosentc	75
Figur 5.23	Andel med yrkesinntekt over to ganger grunnbeløpet (2G) 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2009. Prosent.....	76
Figur 5.24	Andel med yrkesinntekt over to ganger grunnbeløpet (2G) 2010-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2010-2014. Prosent.....	76
Figur 5.25	Andel med yrkesinntekt over to ganger grunnbeløpet (2G) 2016-2020. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2015-2019. Prosent.....	77
Figur 6.1	Andel med yrkestilknytning (sysselsetting) etter antall år. Personer som avsluttet introduksjonsordningen i perioden 2005-2019. Status per november 2010- 2020. Begge kjønn. Prosent	80
Figur 6.2	Andel med yrkestilknytning (sysselsetting) i perioden 2010-2020, etter antall år. Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Status per november 2010-2020. Menn. Prosent.....	81
Figur 6.3	Andel med yrkestilknytning (sysselsetting) etter antall år. Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet i 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Status per november 2010-2020. Kvinner. Prosent	82
Figur 6.4	Andel uten yrkestilknytning (sysselsetting) etter avgangskohort. Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet i 2005-2019. Status 2010-2020. Prosent.....	82
Figur 6.5	Andel med yrkestilknytning (målt i yrkesinntekt>2G) etter avsluttet introduksjonsprogram, etter antall år. Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet i 2005-2019. Status 2010-2020. Begge kjønn. Prosent	83

Tabellregister

Tabell 3.1	Arbeidsmarkedsstatus etter landbakgrunn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Per november 2020. Prosent	32
Tabell 3.2	Aktivitetsstatus etter fylke. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per november 2020. Antall og prosent	37
Tabell 3.3	Aktivitetsstatus etter kommuner. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per november 2020. Antall og prosent	38
Tabell 3.4	Andel av lønntakere etter yrkesgruppe og kjønn. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019 og befolkningen 20-66 år. Per november 2019. Prosent	38
Tabell 3.5	Andel som har flyttet etter landbakgrunn. Oslo og landet ellers. Personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i perioden 2005-2019. Per 2020. Prosent	43
Tabell A1.	Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Bostedskommune 2020 og ved programdeltakelse. Antall	89
Tabell A2.	Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Arbeidsmarkedsstatus i 2020 etter fylke og antall år siden programslett. Andel i prosent	90
Tabell A3.	Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Registrerte husholdningsinntekter i 2020 etter husholdningstype. Andel i prosent.....	91
Tabell A4.	Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Registrerte husholdningsinntekter 2020 etter landbakgrunn og antall år siden avsluttet introduksjonsprogram. Andel i prosent	92
Tabell A5.	Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Arbeidsmarkedsstatus 2010-2020 etter kohort. Andel i prosent	95
Tabell A6.	Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2019. Andel sysselsatte 2010-2020 etter kjønn og kohort. Andel i prosent.....	98